"शिक्षा, स्वास्थ्य पूर्वाधार कृषि पर्यटन रोजगारः स्वच्छ, हराभरा, सुन्दर समृद्ध कञ्चनरूप नगर"

आवधिक नगर विकास योजना

(आ.व. २०७५/०७६–२०७९/०८०)

कञ्चनरूप नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

कञ्चनपुर

प्रदेश नं. २, सप्तरी नेपाल

दस्तावेज	आवधिक नगर विकास योजना दस्तावेज
प्रकाशक	कञ्चनरुप नगरपालिका, कञ्चनपुर, प्रदेश नं. २, सप्तरी
सर्वाधिकार	प्रकाशकमा
प्राविधिक सहयोग	सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रम Community Development Programme (CDP)/World Food Programme (WFP) सम्पर्क ठेगाना: विश्व खाद्य कार्यक्रम (डब्लु एफ पी) पो व.नं. १०७, चाकुपाट, ललितपुर *सम्पर्क : +९७७ ०१-५२६०६०७/५२६०६९३* ***Website: www.wfp.org***
मिति	२०७५ श्रावण
वेभसाइट	www.kanchanrupmun.gov.np
ईमेल	***kanchanrupmunicipality@gmail.com***

विषय सूची

परिच्छेद १
परिचय

१.१ पृष्ठभूमी : १
१.२ योजना तर्जुमाको उद्देश्य १
१.३ कानुनी तथा नीतिगत ब्यवस्था १
१.४ आवधिक योजना तर्जुमा तथा प्रक्रिया २
१.४.१ आवधिक योजना तर्जुमा कार्यविधि तयारी तथा स्विकृती ३
१.४.२ योजना तयारी कार्याशाला गोष्ठी ३
१.४.३ आधाररेखा सुचना तथा वस्तुस्थिति विश्लेषण ३
१.४.४ आवधिक योजना तर्जुमा गोष्ठी ३
१.४.६ योजना दस्तावेज तयारी ४
१.४.७ योजना प्रमाणिकरण कार्यशाला तथा अन्तिम दस्तावेज तयारी ४
१.५ सिमा ४

परिच्छेद २
वस्तुस्थिति विश्लेषण

२.१ नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय ५
२.२ विकासका लागि विगतका प्रयास र उपलब्धि ६
२.३ विषय क्षेत्रगत अवस्था विश्लेषण ६
  २.३.१ आर्थिक विकास ६
  २.३.२ सामाजिक विकास ८
  २.३.३ पूर्वाधार विकास १२
  २.३.४ वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन १५
  २.३.५ सुशासन तथा संस्थागत विकास १७

परिच्छेद ३

योजना अवधारणा तथा प्रारूप

३.१ नगर विकासको दीर्घकालिन सोच २०

३.२ लक्ष्य तथा उद्देश्य २०

३.३ प्राथमिकता तथा रणनीतिहरू २०

३.४ नतिजा तालिका २०

३.५ नीति तथा कार्यनीति ३३

परिच्छेद ४
कार्यान्वयन योजना

४.१ स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण ४०

४.२ कार्यक्रम तथा योजना ४१

४.३ विषयक्षेत्र अनुसार प्रस्तावित बजेट ५८

४.४ अनुगमन तथा मूल्यांकन ५८

तालिका सूची

तालिका १: वडा अनुसार गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ५

तालिका २: भूमीको प्रकार अनुसारको क्षेत्रफल ६

तालिका ३ : आर्थिक विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको विकासको अवस्था) ६

तालिका ४ : सामाजिक विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको विकासको अवस्था) ८

तालिका ५ : पूर्वाधार विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको विकासको अवस्था) १२

तालिका ६: वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको विकासको अवस्था) १५

तालिका ७: सुशासन तथा संस्थागत विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको विकासको अवस्था) १७

तालिका ८: आवधिक योजनाको नतिजा तालिका २१

तालिका ९: प्रक्षेपण गरिएको आवधिक बार्षिक बजेट ४०

तालिका १०: आवधिक योजनाको नतीजा प्राप्तिको लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा योजना ४१

तालिका ११ : विषयक्षेत्र अनुसार कुल प्रस्तावित बजेट ५८

अनुसुचिहरु

अनुसूची १: कञ्चनरूप नगरपालिकाका प्रमुख वस्तीहरू, जोखिम वस्ती तथा प्रमुख बजार केन्द्रहरू ६०

अनुसुचि २: ६०

शब्द संक्षेप

अ.मु.	:	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
अ/गैसस	:	अन्तराष्ट्रिय/गैर सरकारी संस्था
आ.व.	:	आर्थिक वर्ष
अ.ले.प	:	आन्तिरिक लेखा परिक्षण
आ.वि.	:	आधारभुत विद्यालय
आगाावियो	:	आवधिक गाउँ विकास योजना
उ.स.	:	उपभोक्ता समिति
कि.मि.	:	किलोमिटर
गाविस	:	गाउँ विकास समिति
गा.पा.	:	गाउँपालिका
गाकापा	:	गाउँ कार्यपालिका
जिसस	:	जिल्ला समन्वय समिति
नपा	:	नगरपालिका
नकापा	:	नगर कार्यपालिका
प्रा.वि.	:	प्राथमिक विद्यालय
मा.वि.	:	माध्यमिक विद्यालय
रायोआ	:	राष्ट्रिय योजना आयोग
रु.	:	रुपैंयाँ
लि	:	लिटर
व. नं.	:	वडा नम्वर
स.सं	:	सहकारी संस्था
सा.सं	:	सामुदायिक संस्था
हे.	:	हेक्टर
CBOs	:	Community Based Organisations
DRR	:	Disaster Risk Reduction
I/NGO	:	International/Non-Governmental Organization
LRMP	:	Land Resource Mapping Project
O & M	:	Organization and Management
SWOT	:	Strength, Weakness, Opportunity and threats
SIP	:	School Improvement Plan

परिच्छेद १
परिचय

१.१ पृष्ठभूमी :

नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय सरकारलाई आफ्नो योजना तथा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । स्थानीय तह सञ्चालनसम्बन्धी संघीय कानून "स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४"ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले स्थानीयस्तरको विकासकालागि आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन विकास योजना स्थानीय स्तरमै बनाई लागू गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । यसरी स्थानीय तहको योजना तर्जुमा गर्दा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा र प्रक्रियासँग अनुकूल हुनेगरी गर्नुपर्ने ऐनमा उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी सुशासन, वातावरण, बालमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् व्यवस्थापन, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ताअन्तर सम्बन्धित विषयलाई ध्यानमा राखेर योजना बनाउनु पर्ने व्यवस्था समेत स्पष्ट गरिएको छ । यसका साथै योजना तर्जुमा गर्दा प्राथमिकता दिनु पर्ने विषयहरूसमेत तोकेको छ। स्थानीय तहले कार्यसञ्चालनका क्रममा लागत न्यूनीकरण, स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्ने सम्बन्धमा स्पष्टरुपमा व्यवस्था गरेकोछ ।

नेपालको संविधान २०७२ लागू भएसँगै देशमासंघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था लागू भएको छ । सोही बमोजिम गरिएको देशको प्रशासनिक पुनसंरचना अनुसार स्थानीय तह गठन भए पश्चात स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ खारेज भई स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ लागू भएको छ । यसरी भएको प्रशासनिक पुनर्संरचनाबमोजिम बनेको यस कञ्चनरूप नगरपालिकाको यो नै पहिलो आवधिक योजना हो ।

नयाँ ऐन बमोजिमएकीकृत स्वरुपको प्रथम आवधिक योजना(२०७५/०७६-२०७९/८०) तर्जुमा गरिएको छ । स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्रका विषयमा आफ्नो मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई अल्पकालिन, मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नसक्ने प्रावधान अनुसार कार्यविधि निर्माण गरी सोही अनुसार यो आवधिक विकास योजना तर्जुमा गरिएको हो । यस योजनाले आगामी ५ वर्षमा नगरपालिकालाई कुन दिशामा र कुन अवस्थामा पुऱ्याउने भन्ने लक्ष्य किटान गरी सो लक्ष्य प्राप्तिका लागीश्रोत परिचालनको योजना समेत तय गरेको छ । नगरपालिकाको नतीजामुखी तथा समग्र विकासमा र आगामी वर्षहरूको बार्षिक योजना तर्जुमामा यो आवधिक योजना महत्वपूर्ण मार्गदर्शक दस्तावेज सावित हुने विश्वास लिइएको छ ।

१.२ योजना तर्जुमाको उद्देश्य

नगरपालिकाको नेतृत्वमा योजनाबद्ध विकासका लागि सरकारी, गैरसरकारी, समुदायमा आधारित संस्था, नीजि क्षेत्रतथा नगरबासीहरू लाई एक स्थानमा ल्याई नगरपालिकाको एकीकृत तथा समष्टिगत विकास प्रक्रियालाई मार्गदर्शन गर्नुनै आवधिक नगर विकास योजनाको मुख्य उद्देश्य हो । योजनाकासहायकतथा निर्दिष्ट उद्देश्यहरू देहायअनुसार छन् ।

- नगरपालिकाको नेतृत्वमा नगरको एकीकृत, नतीजामुलक र योजनाबद्ध विकासकालागिसाझेदार तथा सरोकारवालालाई एकै थलोमा राखी विकासमा साझा उत्तरदायित्व सिर्जना गर्ने
- नगरविकास तथा श्रोत परिचालनको विद्यमान स्थिति विश्लेषण गरी नगरबासी तथा सरोकार वालाको चाहना तथा सहभागितात्मक छलफलका आधारमा नगर विकासको खाका तयार गर्ने
- नगर विकसको दीर्घकालिन सोच, निर्देशक सिद्धान्त, लक्ष्य, रणनीति र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने
- नगर विकास प्रयासलाई मार्गदर्शन गर्ने तथा अपेक्षित नतीजा हासिल गर्ने कार्यनीति, प्रमुख कार्यक्रमहरू तय गर्ने
- नगर विकासको अनुगमन तथा मुल्यांकनको खाका तय गर्ने

१.३ कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था

नेपालको संविधान २०७२ को अनुसुची ८ मा स्थानीय तहलाई २२ वटा एकल अधिकारको व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी अनुसुची ९ मा स्थानीय तह, प्रदेश र संघको १५ वटा साझा अधिकार सम्बन्धि व्यवस्था छ । जस अनुसार सुरक्षा, परराष्ट्र मामिला, मुद्रा लागायतका केन्द्रको अधिकार क्षेत्रमा सञ्चालन हुने क्रियाकलाप बाहेकका अधिकांश

विषय क्षेत्रमा स्थानीय तहले ऐन, नियम तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्ने, स्थानीय विकासका लागि योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने र अनुगमन तथा नियमन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ६ को दफा २४ को उपदफा १ अनुसार गाउँ वा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासकालागि आवधिक, बार्षिक र विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन विकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । नगरपालिका क्षेत्र भित्र हुने सम्पुर्ण विकासका क्रियाकलापको समन्वय, नियमन र नेतृत्व समेत स्थानीय तहको अधिकार तथा कर्तव्य हुन आउछ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले स्थानीय तहले योजना तर्जुमा गर्दा देहायअनुसार गर्नु पर्ने उल्लेख गरेको छः

- योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालिन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूचीसमेत तयार गर्नु पर्ने,
- योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय बुद्धिजीवि, विषयविज्ञ, अनुभवी, पेशाविद्, सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख समुदाय, महिला, बालबालिका, दलित, युवा, अल्पसंख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक लगायतका सरोकारवालाको अधिकतम सहभागिता गराउनु पर्ने,
- योजना तर्जुमा गर्दा आयोजनाहरूको संभाव्यता अध्ययनको आधारमा स्रोत साधनको पूर्वानुमान, आयोजनाको प्राथमिकता निर्धारण, योजना कार्यान्वयन तालिका र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना समेत तयार गर्नु पर्ने,
- नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले विशेष कार्यक्रमका लागि अनुदान प्रदान गरी कार्यान्वयन प्रक्रिया निर्धारण गरेकोमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सोही प्रक्रिया बमोजिम सो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने,
- नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको संयुक्त लगानी वा सार्वजनिक नीजि साझेदारीमा संभाव्य आयोजना सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने
- संघीय र प्रदेशस्तरको आयोजना कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग गर्नु पर्ने
- स्थानीयस्तरका विकास आयोजनाहरूको आवश्यक अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याङ्कनको कार्य गर्ने
- गैर सरकारी संस्था, उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्था र सामुदायिक संस्थाले स्थानीय सरकारसँग समन्वयमा रही कार्य गर्नु पर्ने र आफ्नो बार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट स्थानीय सरकारको बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गराउनु पर्ने एवं स्थानीय तहले तोकेको संयुक्त अनुगमन तथा प्रगति प्रतिवेदन प्रणाली अपनाउनु पर्ने
- कुनै पनि अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाले स्थानीय तहसँग कार्य गर्नु पर्दा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्रसमन्वयमा कार्य गर्नुपर्ने

स्थानीय तहको आवधिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामासंवैधानिक दायित्व तथा स्थानीय सरकार सञ्चालनसम्बन्धी संघीय कानूनका अतिरिक्त सरकारका नीतिहरु, सम्झौताहरु, निर्देशिकाहरुलाई पनि मध्यनजर गर्नुपर्दछ । यस प्रकृयामा मुख्यतः देहायअनुसार कानूनी तथा नीतिगत दस्तावेजहरूलाई समेत आधार मान्नुपर्ने देखिन्छः

- दिगो विकासका लक्ष्यहरू
- राष्ट्रिय भूउपयोग नीति, २०६९
- विषयगत ऐन तथा नीतिहरू
- नेपाल पक्ष भएका सन्धी सम्झौताहरू
- राष्ट्रिय योजनाबाट जारी राष्ट्रिय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन निर्देशिका
- राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा जिल्लास्तरीय विषयगत गुरुयोजनाहरू

१.४ आवधिक योजना तर्जुमा तथा प्रक्रिया

कञ्चनरूप नगरपालिकाको आवधिक नगर विकास योजना देहाय अनुसारका सहभागितामूलक प्रकृया तथा विधि अवलम्बन गरी तर्जुमा गरिएको छ ।

१.४.१ आवधिक योजना तर्जुमा कार्यविधि तयारी तथा स्विकृती

योजना तर्जुमाको पहिलो चरण अन्तर्गत विधायक समितिबाट पेश हुन आएको आवधिक योजना तर्जुमा कार्यविधि मस्यौदा कञ्चनरुप नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरीसोही कार्यविधि बमोजिम आवधिक योजना तर्जुमा गर्ने निर्णय नगर कार्यपालिकाले गरेको छ । यस क्रममा नगर कार्यपालिकाले विश्व खाद्य कार्यक्रमअन्तर्गतसामुदायिक विकास कार्यक्रम तथा अन्य सहयोगी साझेदारहरुको सहयोग तथा सहजीकरणमा आवधिक योजना तर्जुमा गर्ने निर्णय गरेको हो ।

१.४.२ योजना तयारी कार्याशाला गोष्ठी

तोकिए बमोजिमको ढाँचामा आवधिक योजना तर्जुमा गर्ने निर्णय बमोजिम नगरपालिकाको आयोजना र सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत विश्व खाद्य कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा २०७५ साल साउन २० र २१ गते आवधिक योजना तर्जुमा अभिमुखीकरण तथा तयारी कार्यशाला सम्पन्न गरी योजना तर्जुमा कार्य अगाडि बढाइयो । कार्यशालामा विषयगत विज्ञको सहजीकरणमा दीर्घकालिन सोच, गाउँ विकासको लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा प्राथमिकता, संभावना तथा समस्या विश्लेषण, अग्रणी क्षेत्रहरु, योजनाको नतिजा तालिका, गाउँ विकासका प्रमुख तथा रणनीतिक कार्यहरुको मस्यौदा तयार गरिएको छ ।

१.४.३ आधाररेखा सुचना तथा वस्तुस्थिति विश्लेषण

आवधिक योजना तर्जुमा कार्यमा सघाउने महत्वपूर्ण सूचनाको आधारको रुपमा रहेको नगरपालिकाको वस्तुगत विवरणको तयारी सम्पन्न भएको थियो । डिजिटल डाटा समावेश गरिएको उक्त वस्तुगत विवरण तयारीका लागि विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहयोग गरेको थियो । वस्तुगत विवरणमा भौगोलिक तथा भौतिक अवस्थिति, जनसांख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र संस्थागत विकास तथा सुशासनको अवस्था सहित विषयगत वस्तुस्थिति विवरण समावेश गरिएको छ । आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा प्रस्तुत गरिएको वस्तुगत विवरणमा प्राप्त सुझाव अनुसार थप उपयोगी हुनेगरी तयार गरिएको छ । आवधिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा वस्तुगत विवरणको विश्लेषण एवं सहभागितामूलक छलफल गरी सरोकारवालाको नक्शाङ्कन, भूमिका तथा योगदानको लेखोजोखा समेत गरिएको थियो ।

१.४.४ आवधिक योजना तर्जुमा गोष्ठी

आवधिक योजना तयारी कार्यशाला गोष्ठी तथा वडास्तरीय तथा लक्षित समूह परामर्श गोष्ठीबाट आएका सूचना तथा अपेक्षालाई विषय विज्ञहरुसंगको परामर्श तथा प्राविधिक टोलीको सहयोगमा नतिजामूलक योजनाको स्तरीय ढाँचामा विषयगत रुपमा लिपिवद्ध गरी २०७५ साल श्रावण १७ र १८गते पहिलो चरणको योजना तर्जुमा कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरियो । नगरपालिकाको नेतृत्व तथा विषयगत समितिहरुका संयोजक, गाउँ विकासका सरोकारवालाको सहभागिता र विषय विज्ञहरुको सहजीकरणमा सम्पन्न योजना तर्जुमा गोष्ठीमा नगर विकासको लक्ष्य, उद्धेश्य निर्धारण सहित नतिजा खाकामा ढाल्ने कार्य सम्पन्न गरियो ।

यस क्रममा सवै विषयक्षेत्रगत विकास अवधारणा, नतिजा खाका, कार्यनीति, प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजना, भौतिक लक्ष्य, आवश्यक श्रोत र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खाकामा सहमति गरिएको छ। यस चरणमा विगतका कार्यशालाहरुवाट प्राप्त उपलब्धी तथा सूचनाहरु समेतको सहयोग मार्फत योजना तर्जुमा भएको छ । नगरपालिकाको समष्टिगत आर्थिक तथा सामाजिक विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्न नगरपालिका तथा स्थानीय तहका सरोकारवालाहरुको स्रोत तथा क्षमता आधार मानी ५ बर्ष अवधिको योजना प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरियो । योजनालाई बार्षिक योजना (बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट) मार्फत कार्यान्वयन गर्ने र नियमित अनुगमन, नजितामूलक अनुगमन तथा आवधिक समीक्षा तथा मूल्याङ्कन गरी नतिजाको मापन तथा सिकाईको प्रारुप समेत तयार गरियो ।

१.४.६ योजना दस्तावेज तयारी

योजना तर्जुमाका विभिन्न चरणहरुबाट प्राप्त विवरण, सुझाव एवं निचोडका आधारमा आवधिक योजना दस्तावेजको मस्यौदा तयार गरियो । योजना दस्तावेज मुख्य चार परिच्छेदमा विभाजन गरिएको छ जसअनुसार परिचय, वस्तुस्थिति विश्लेषण, योजना अवधारणा तथा प्रारुप र कार्यान्वयन योजना रहेका छन् । सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा विगतका योजना, साविकका गाविसहरुका आवधिक, एकीकृत तथा विषय क्षेत्रगत गुरुयोजनाको प्रारुपलाई उपयोग गरिएको छ । साथै योजनामा योजनाविद् तथा विषयविज्ञहरुको सुझाव लिई योजना तर्जुमा प्राविधिक सहयोग टोलीद्वारा आवधिक योजना दस्तावेज लेखन तथा दस्तावेज नतिजामूलक योजनाको ढाँचामा स्थानीय तहका अधिकार क्षेत्रका सवै विषय एवं प्राविधिक पक्षहरुलाई तार्किक र वस्तुनिस्ठ रुपमा प्रस्तुत गरी आवधिक योजनाको मस्यौदा दस्तावेज तयार गरिएको छ ।अघिल्लो कार्यशाला पश्चात, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको मार्गदर्शन, नतीजामूलक योजना खाका र नगरपालिकामा सहमत ढाँचामा आवधिक नगर विकास योजना दस्तावेज तयार गरिएको छ । योजनामा राष्ट्रिय योजनाको ढाँचा, सूचक र लक्ष्य तथा दिगो विकासका लक्ष्य एवं खाकासमेतलाई ध्यान दिइएको छ ।

१.४.७ योजना प्रमाणिकरण कार्यशाला तथा अन्तिम दस्तावेज तयारी

नगरपालिकाले प्रस्तुत गरेको ढाँचा, सहभागितामूलक कार्यशाला तथा परामर्श, विषयविज्ञको सुझाव र परामर्शका आधारमा तयार गरेको योजनाको दस्तावेजलाई कार्यपालिका तथा नगरसभा, स्थानीय तहका सरोकारवाला माझ २०७५ साल (हुन बाँकी........................ गते प्रमाणीकरण कार्यशालाको आयोजना गरी प्रस्तुती, छलफल तथा सुझाव प्राप्त गरियो । प्रमाणिकरण कार्यशालामा विषयगत रुपमा समूहगत छलफल र परामर्श गरी समूहको निश्कर्ष तथा सुझावलाई वृहत समूहमा प्रस्तुत तथा छलफल गरी योजना तयार गरियो । यसरी कार्यशालाबाट प्राप्त सुझाव तथा पृष्ठपोषणलाई समावेश गरि कञ्चनरुप नगरपालिकाको ५ वर्षे एकीकृत योजनाको दस्तावेज तयार गरिएको छ ।

१.५ सिमा

नगरपालिकाको नेतृत्व र नगर विकासका सरोकारवालाको सहभागितामा परामर्श तथा सहभागितामूलक छलफल विधिद्वारातर्जुमा गरिएको आवधिक नगर विकास योजना स्थानीय तहको पुनसंरचनापछिको पहिलो आवधिक योजना हो । साविकका स्थानीय निकायमा लामो समयसम्म जनप्रतिनिधि बिहीन अवस्थामा रहँदा योजनाबद्ध विकासले गति लिन सकेको थिएन । लामो जनप्रतिनिधि बिहीन अवस्थाको अन्त्य गर्दै संघीय संरचना अनुरुप पुनर्गठित नयाँ नगरपालिकामा स्थानीयतह निर्वाचन २०७२ बाट जनप्रतिनिधि बहाल भएको अवस्थामा तर्जुमा भएको योजना विगतको योजना तर्जुमाका अभ्यास तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन तथा वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ मा समेत आधारित छ । योजनालाई सूचनामा आधारित, सहभागितामूलक र नतीजामूलक बनाउन अधिकतम प्रयास गरिएको छ । आवधिक नगर विकास योजना तर्जुमा प्रक्रियाले नगरपालिकाको नेतृत्वमा नगर विकासका सरोकारवाला हरुको पहिचान गरी, नगर विकासका गतिविधि र लगानीको नक्शांकन भएको छ ।

लामो अन्तराल पश्चात् जनप्रतिनिधि सहितको स्थानीय निकायको बहाली र तुलनात्मक रुपमा विगत भन्दा पर्याप्त श्रोत साधन प्राप्ति, तर, अपर्याप्त कार्यविधि निर्देशिका, सीमित जनशक्ति तथा क्षमताका बीचमा, भविष्यमा सुधार हुने आशामा यो योजना तर्जुमा गएिको छ र पूर्ण कार्यान्वयनको अपेक्षा गरिएको छ । यसै गरी यो योजनालाई नगरपालिकास्तरका विषयगत योजनाहरूको छाता योजनाको रुपमा प्रस्तुत गरी विषय क्षेत्रगत रणनीति योजना, राष्ट्रिय योजना तथा नीतिसँग तादात्म्यता कायम गरी कार्यान्वयनको अपेक्षा गरिएको छ । आवधिक योजनालाई सांकेतिक योजनाको रुपमा प्रस्तुत गरिएको छ, यद्यपि, आवश्यकताका आधारमा भौगोलिक तथा वार्षिक रुपमा समेत स्पष्ट गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

परिच्छेद २
वस्तुस्थिति विश्लेषण

२.१ नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

कञ्चनरूप नगरपालिका प्रदेश नं. २ को सप्तरी जिल्लामा अवस्थित एक नगरपालिका हो । यो नगरपालिका नेपाल सरकारको २०७१ बैशाख २५ गतेको निर्णय अनुसार तत्कालिन ९ वटा गाविसहरुलाई मिलाएर गठन गरिएको थियो । यसरी गाभिने स्थानीय निकायहरुमा साविकका बरमझिया, बदगामा, जगतपुर, पिप्रा पूर्व, धरमपुर, घोघनपुर, कंचनपुर, रूपनगर र ठेलिया गाविस थिए । पछि स्थानीय तह पुनर्संरचना आयोगको प्रतिवेदन अनुसार २०७३ फाल्गुणमा थप एकबैरवा गाविस मिलाई हालको कञ्चनरूप नगरपालिका निर्माण भएको हो । साविकको कञ्चनपुर गा.वि.स.को नामका **कञ्चन** र रूपनगर गा.वि.स.को नामबाट **रूप**मिलाएर नगरपालिकाको नाम**कञ्चनरूप** नामाकरण गरिएको हो ।

यो नगरपालिका समुन्द्री सतहवाट ७५ देखि ३०० मिटर सम्मको उचाईमा अवस्थित रहेको छ । भौगोगिक अवस्थितिका हिसाबले २६ डिग्री ३२ मिनेट ५३ सेकेण्ड देखि २६ डिग्री ४२ मिनेट ४४ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८६ डिग्री ४९ मिनेट ३३ सेकेण्ड देखि ८६ डिग्री ५९ मिनेट २६ सेकेण्ड पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ।

यस नगरपालिकाकोपूर्वमा सप्तकोशी (कोशी टप्पु वन्य जन्तु आरक्ष केन्द्र), पश्चिममा अग्निसायरकृष्णसवरन गाउँपालिका र तिरहुत गाउँपालिका तथा दक्षिणमा हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका रहेका छन् । नगरपालिकाको उत्तरमा सप्तकोशी नगरपालिका तथा उदयपुर जिल्लाको सिमाना रहेका छन् । जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १२७५ वर्ग किमी मध्ये ११.२४ प्रतिशत भू-भाग ओगट्ने यस गाउँपालिकाको कूल क्षेत्रफल १४३.३३ वर्ग किमी छ । नगरपालिकालाई१२ वटा वडामा विभाजन गरिएको छ ।वडा अनुसार गाउपालिकाको क्षेत्रफल यस अनुसार रहेको छ ।

तालिका १: वडा अनुसार गाउँपालिकाको क्षेत्रफल

वार्ड नं.	**समावेश साविक गाविस/नपा र वडा**	क्षेत्रफल (बर्ग किमिमा)	प्रतिशत
१	बैरवा (१ देखि ९)	३०.७२	२१.४
२	बरमझिया (१देखि६)र बदगामा (५र६)	३.२७	२.३
३	बरमझिया(१, २, ७र९) र ठेलिया ७	३.९२	२.७
४	जगतपुर(१देखि९)	६.३८	४.४
५	पिप्रा पूर्व(१ देखि ९)	७.५८	५ .३
६	घोघनपुर(१ देखि६)	७.६३	५ .३
७	धरमपुर(१देखि५) र घोघनपुर (७र८)	५ .४४	३.८
८	कंचनपुर(१ देखि९)	६.१६	४.३
९	रूपनगर(५, ६, ७, ९) र धरमपुर (६, ७र९)	१०.०९	७.०
१०	बदगामा(१ देखि४, ६, ७, ९)	४.५२	३.२
११	ठेलिया(१देखि६, ८र९)	३१.०५	२१.७
१२	रूपनगर (१ देखि ४, ७ र घोघनपुर ९र धरमपुर८)	२६.५८	१८.५
	जम्मा	१४३.३३[1]	१००.०

श्रोत: स्थानीय तह पुन:संरचना आयोग प्रतिवेदन, २०७३

तराईको जिल्ला अन्तरगत रहेको यस क्षेत्रमा धरातलीय स्वरुपका हिसाबले अधिकांश भूभाग समथरक्षेत्रले ओगटेको छ । यस गाउँपालिकामा वसोवास योग्य क्षेत्र सहितको उर्वर खेतियोग्य जमीन रहेको छ । यस क्षेत्रमा मुख्यतया समथर भुभाग रहेको छ । यस स्थानमा दोमट बाक्लो परत र उर्वरक माटो भएकोले कृषि, बागवानी, मत्स्यपालन आदिको लागी उपयुक्त रहेको छ ।

[1]संघयि मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको वेवसाईटमा कञ्चनरुप नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल ११७.३४ बर्ग कि.मि. छ जुन स्थानीय तह पुनरसंरचना आयोगको प्रतिवेदन २०७४ ले दिएको क्षेत्रफल भन्दा कम हो ।

तालिका २: भूमीको प्रकार अनुसारको क्षेत्रफल

भूमिको प्रकार	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि. मा)	प्रतिशत
बस्ती तथा निर्माण क्षेत्र	०.१०	०.०७
खेती गरिएको क्षेत्र	९१.७०	६३.९८
जंगल	४२.१९	२९.४४
बगैचा	०.६३	०.४४
घाँसे भूमी	५ .५७	३.८९
पोखरी तथा ताल	०.०३	०.०२
बगर	२.४०	१.६७
सिमसार क्षेत्र	०.५०	०.३५
पानीले ढाकोको क्षेत्र	०.१९	०.१३
खाली जमिन	०.०२	०.०१
जममा	१४३.३३	१००.००

श्रोत: LRMP 1996, नापी विभाग

२.२ विकासका लागि विगतका प्रयास र उपलब्धि

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नयाँ संरचना अनुसार २०७३ फाल्गुणमा स्थानीय तह लागू भए पश्चात् यस नगरपालिकामा २०७४ असोज २ मा सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाटनिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुबहाल रहेका छन् । यस संक्रमणकालीन अवस्थामा अत्यन्तै कम समयावधिमा चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक योजना तर्जुमा गरी लागू गरिएको पाईन्छ । प्रभावकारी रुपमा आवधिक तथा नतीजामुखि नगर विकास योजनाको थालनी हुन बाँकी नै रहेको देखिन्छ । यो अवस्थामा नतीजामुलक अनुगमन मुल्यांकन गरीउपलब्धिको व्यवस्थित अभिलेखनको समेत कमी रहेको पाईन्छ । यद्यपी विकासका लागि भएका प्रयत्न र त्यसबाटभएका उपलब्धि अनुमान गर्न सकिन्छ ।

२.३ विषय क्षेत्रगत अवस्था विश्लेषण

यस खण्डमानगरपालिकाकोसमग्र विषयक्षेत्रगत अवस्थामा छलफल गरिएको छ । प्रमुख पाँच विषयक्षेत्रहरू: आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत विकासबारे सम्भावना तथा अवसर, समस्या तथा चुनौती र समाधानका उपाय तथा उपयोगका रणनीतिहरू छोटकरी देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

२.३.१ आर्थिक विकास

यस शिर्षकमा कृषि, पशु, पर्यटन, सहकारी तथा वित्तिय संस्था, उद्योग तथा व्यापार र खाद्य सुरक्षा आदि क्षेत्रका सम्भावना तथा अवसर, उपयोगका नीति र समस्या तथा चुनौती तथा समाधानका उपायहरू देहाय अनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३ : आर्थिक विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको अवस्था)

क. कृषि विकास:

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
- खेतीयोग्य समथर जमीन प्रसस्त रहेको - आँप बगैंचाहरू पर्याप्त मात्रामा रहेको - ताजा तरकारीको उत्पादनका उपयुक्त जमीन हुनुका साथै थोरै भएपनि व्यवसायिक उत्पादन भैरहेको - मसला बालीको उत्पादनको पर्याप्त संभावना रहेको - आधुनिक खेती प्रणाली एवं यान्त्रीकरणको प्रसार एवं उपयोग गर्न सकिने अवसर रहेको - व्यवसायिक कागती खेतीको उपयुक्त वातावरण रहेको	- व्यवसायिक सोचका साथ खाद्यान्न एवं तरकारी खेती हुन नसक्नु - आँप खेतीमा रोग किराको समस्या - आँपको उचित बजार व्यवस्थापनमा कमी - सिंचाईं सुविधामा अपर्याप्तता - यान्त्रिकरणको प्रयोगका लागि अनुदान एवं प्रविधि सञ्चालन सम्बन्धी सीपको कमी हुनु - च्याउ तथा कागती खेतीका लागि क्रियाकलापहरू सञ्चालनमा नहुनु	- व्यवसायिक खेती कार्य सञ्चालन गर्न प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - आँप खेतीमा लाग्ने रोग किरा नियन्त्रणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - आँपको उचित बजार व्यवस्थापन गर्ने - सिंचाई सुविधाका बैकल्पिक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने - कृषि यान्त्रिकरणको प्रयोगका

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
- च्याउको व्यवसायिक उत्पादनका लागि समूह एवं सहकारीहरू सक्षम भैरहेको - १००० मेट्रिक टन क्षमताको कोल्डस्टोर सञ्चालनमा रहेको - १५ वटा कृषि सहकारीहरू क्रियाशील रहेको - २ वटा व्यवसायिक कृषि फर्म सञ्चालनमा रहेको - अधिकांश वडामा कृषि उपज विक्रीका लागि हाट बजारहरू सञ्चालनमा रहेका - ४८ वटा कृषक समूह (सरदर २० घरधुरी संलग्न), २४ अगुवा कृषक रहेका	- व्यवसायिक कृषि फर्म सञ्चालन गर्न प्रवर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन नहुनु - हाट बजारका पूर्वाधारको कमी - कृषक समूह सहकारीहरूको व्यवसाय सञ्चालनमा क्षमता कमजोर हुनु - जनशक्ति कम हुनाले कृषि प्राविधिक सेवा पर्याप्त नहुनु	लागि अनुदानका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने - व्यवसायिक कृषि कार्यमा अनुदान एवं क्षमता अभिबृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - कृषि बजार पूर्वाधारको विकासका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - प्राविधिक जनशक्ति विकासका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने

ख.सिंचाई

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
- चन्द्र नहर सिंचाई, सुन्दरी सिंचाई, पौडा सिंचाई र डिप बोरिङ्गबाट जम्मा ४३१२.८ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिंचाई सुविधा पुगेको	- बोरिङ्गको सुविधा पर्याप्त नहुनु	- बोरिङ्ग/डिप बोरिङ्गको जडान गर्ने - कुलो/पैनी निर्माण एवं मर्मत गर्ने

ग. पशु विकास

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
- नगरपालिकामा दैनिक सरदर ६ हजार लिटर दुध उत्पादन भैरहेको - दुग्ध प्रशोधन (पेडा) कार्य व्यवसायिक ढंगले सञ्चालन भैरहेको - व्यवसायिक गाईपालनको शुरुवात भैसकेको र १५ भन्दा बढी गाईपालन फर्म सञ्चालन भैरहेको - मासु उत्पादनका लागि राँगा फर्म सञ्चालनमा रहेको - ५० भन्दा बढी कुखुरा फाराम सञ्चालनमा रहेका - व्यवसायिक टर्कीपालनको शुरुवात भएको - ३० भन्दा बढी सार्वजनिक र २०० भन्दा बढी निजी माछापोखरीहरू सञ्चालनमा रहेका - नगरपालिकामा पशु सम्बन्धी दक्ष जनशक्ति ३ जना रहेको र १० जना दक्ष ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता रहेकोमा ३-४ जनामात्र क्रियाशील रहेको - ५ वटा एग्रोभेट सञ्चालनमा रहेको - पशुपालनसँग सम्बन्धित कृषक समूह एवं सहकारीहरू ३५ भन्दा बढी रहेको - व्यवसायिक पशुपालनका लागि चरन क्षेत्रको रुपमा विकास गर्न सकिने क्षेत्र रहेको - घाँस बाली विकासका लागि वडा नं. १२ मा घाँस विकास श्रोत केन्द्र सञ्चालनमा रहेको	- दक्ष जनशक्तिको अभाव एवं भवन लगायतका पूर्वाधार - उन्नत नश्लको कमी भएको - उत्पादन ज्यादा दिने पशुपालनको कमी - चरन क्षेत्रको विकास नहुनु एवं किसान व्यवसायिक घाँसपालनमा कम क्रियाशील हुनु - पशु स्वास्थ्य सेवा पर्याप्त नहुनु - खाद्य स्वच्छता एवं सरसफाईमा कमी - कृषक समूह एवं सहकारीहरूको व्यवसायिक क्षमता कम हुनु	- जनशक्ति व्यवस्थापन एवं पूर्वाधार विकास गर्ने - उन्नत नश्लको बोका, राँगा वितरण गर्ने - कृत्रिम गर्भाधानको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - चरन क्षेत्र विकासको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - व्यवसायिक पशुपालन फार्म विकासका लागि अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - पशु उपचार सेवामा एग्रोभेट फर्माहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने - कृषक समूह एवं सहकारीहरूको क्षमता अभिबृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - सुरक्षित पशु बधस्थल सञ्चालन गर्ने - मासुपसल सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - व्यवसायिक दुग्ध प्रशोधन उद्योगको स्थापना गर्ने

घ. उद्योग, व्यापार व्यवसाय

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
- ५ वटा भन्दा बढी ठूला, २ वटा मध्यम, ८ वटा साना, १० घरेलु उद्योग एवं नाङ्लो, ढाकी, माटाका भाँडा जस्ता सामग्री निर्माण गर्ने लघु उद्योगहरू सञ्चालनमा रहेका - कपडा, खाद्यान्न, फलफूल र तरकारीका खुद्रा व्यवसाय सञ्चालनमा रहेको - पशुजन्य उत्पादन माछा, मासु, अण्डा, दूध एवं दूधका परिकार तयार गर्ने उद्यम व्यवसायहरू	- स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग कल कारखानाको कमी - रोजगारमूलक उद्योगहरूको स्थापना हुन नसक्नु - व्यवसाय सञ्चालनका	- औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना गरी ठूला, मझौला तथा साना उद्योगको स्थापनामा प्रोत्साहन गर्ने - व्यवसाय उन्मुख सीप विकास तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने - परम्परागत सीपमा आधारित साना तथा घरेलु उद्योगहरूको स्थापनामा प्रोत्साहन गर्ने - उद्योग स्थापनामा अनुदानका

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
सञ्चालनमा रहेको - दैनिक उपभोग्यका सामग्री सम्बन्धी व्यवसाय सञ्चालनमा रहेका	लागि सीपमूलक तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन नहुनु - व्यवसायिक सोचमा कमी हुनु	क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने - व्यवस्थित बजारको विकासका निमित्त निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी पूर्वाधार विकास लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

ङ. पर्यटन

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
- कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्ष - वडा नं १२ को धरमपुरस्थित धर्मेश्वर मन्दिर, रामसीता मन्दिर, प्राकृतिक धारा, बालबालिका पार्क र २ वटा भवन - वडा नं. ६ स्थित गोरराजाजी र भजनेश्वर मन्दिर - वडा नं. ११ स्थित खोतदेवी मन्दिर - वडा नं. ११ स्थित सोह्रथुम्की पिकनिक स्थल - वडा नं. ९ को विष्णुमन्दिर - वडा नं. १२ को पञ्चकन्या पौडा खोला पिकनिक स्थल - कोशी मेला वडा नं. १, २, ४ र ५	- पर्यटकीय सुविधायुक्त पूर्वाधार नहुनु - शौचालय सुविधा अपर्याप्त हुनु, सेडहरू नहुनु एवं प्रचार प्रसारको कमी हुनु - मन्दिर वारपार गर्ने पुल नहुनु - गुफा जाने बाटो नहुनु - बत्ती, खानेपानी धारा, शौचालय नहुनु - पर्यटक बस्ने सेड नहुनु - पिकनिक स्टल, शौचालय एवं धारा सुविधा नहुनु - मेला व्यवस्थापन एवं प्रचार प्रसारको कमी	पर्यटकीय पूर्वाधारहरूको विकास गर्ने पर्यटकीय होटल तथा होम-स्टे कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने पर्यटकीय स्थलको प्रचार प्रसार गर्ने एवं उपयुक्त व्यवस्थापन गर्ने

च. बैंक, वित्तीय तथा सहकारी

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
- ३ वटा वाणिज्य बैंकहरू रहेको - ५ वटा वित्तीय संस्था विकास बैंक समेत - ३० वटा बचत तथा ऋण सहकारीहरू समेत	- गरिबसँग पहुँचमा कमी तथा कारोवार समेत कम हुनु - लाभान्वित समूहहरू दोहोरिनु, ऋणको उपयोग व्यवसायिक कार्यमा कम हुनु, चर्को ब्याजदरमा ऋण प्रवाह हुनु - सहकारीहरू उद्धेश्यमा तोकिए अनुसार सञ्चालनमा नरहेको - बैंक तथा वित्तीय संस्थामा विपन्न तथा पिछडिएका वर्गका घरपरिवारको पहुँच कमी हुनु	- बैंकिङ्ग कारोवारमा अभ्यस्त गराउन एक घर एक बैंक खाता लागू गर्ने - वित्तीय सुविधामा देखिएको दोहोरोपना हटाउने - व्यवसायिक सीप तालिम सञ्चालन गर्ने - सहकारी ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउने, सहकारीको विनियमको पूर्ण पालना गराउने - सहकारी सम्बन्धी शिक्षा, तालिम र सूचनाको व्यवस्था गर्ने - वित्तीय संस्थाहरूको प्रभावकारी सुपरीवेक्षण गर्ने - सहकारीहरूको एकीकरण कार्यमा सहजीकरण गर्ने

२.३.२ सामाजिक विकास

यस शिर्षकमा नगरका शिक्षा तथा मानव संसाधन, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, आदि क्षेत्रका सम्भावना तथा अवसर , उपयोगका नीति र समस्या तथा चुनौती तथा समाधानका उपायहरू देहाय अनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४ : सामाजिक विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको अवस्था)

क. शिक्षा

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– नगरपालिका क्षेत्र भरीमा ३ वटा मदरसा समेत ३० वटा सामुदायिक विद्यालय रहेको – ८ वटा मा.वि. मध्ये ४ वटामा १२ कक्षा सम्म पढाई भईरहेको)	– भौतिक पूर्वाधार (कक्षाकोठा, कार्यालय र पुस्तकालय र खेलमैदान) को कमी – विद्यार्थी संख्या अनुसार शिक्षक संख्या कमी – विद्यार्थीहरूको नियमित उपस्थिति नहुनु – विद्यालय उमेरका केहि	– आवश्यकता अनुसार भौतिक पूर्वाधारहरूको व्यवस्था मिलाउने – सबै विद्यालयहरूमा विद्यूत सुविधा पुर्‍याउने – सबै विद्यालयहरूमा घेराबार गर्नुपर्ने – पुराना भवन हटाउनुपर्ने – भूकम्प प्रतिरोधात्मक भवन निर्माण गर्नुपर्ने – सम्बन्धित निकायसँगको समन्वयमा विद्यार्थी अनुपात अनुसार दर्वन्दी श्रृजना गरी शिक्षक संख्या आपूर्ति गर्ने

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– ७ वटा आधारभूत विद्यालय रहेको – १५ प्रा.वि. रहेको सञ्चालित – १ निजि र १ वटा सरकारी क्याम्पस रहेको – ३४ वटा संस्थागत विद्यालय रहेको – सबै सामुदायिक विद्यालयको पूर्वाधार रहेको – सामुदायिक विद्यालयमा प्राय शिक्षकहरू तालिम प्रप्त रहेको छ ।	बालबालिका विद्यालय बाहिर रहेको – अभिभावकहरूमा शिक्षाको महत्वबारे जानकारीमा कमी रहेको – गरिवीको कारण विद्यालय उमेरका विद्यार्थी विद्यालय जान नसकेको – बालबालिकालाई विद्यालय प्रति आकर्षण गर्ने कार्यक्रममा कमी – प्राविधिक धारको विद्यालय नरहेको – विचैमा विद्यालय छाड्ने दर बढ्दो अवस्थामा रहेका – सबै विद्यालयहरूमा विद्यूत सुविधा नरहेको – सबै विद्यालयहरूमा घेराबारा नरहेको – भूकम्पीय मापदण्डका भवन नभएको	– विद्यार्थीको नियमित उपस्थितिको लागि सम्बन्धित विद्यालयको प्र.अ. शिक्षक अभिभावक जनप्रतिनिधि, महिला सञ्जाल तथा वाल क्लवका सदस्यहरूलाई सकृय बनाउने – शिक्षा प्रति जनागरुक नभएका अभिभावकहरूलाई सचेतनामूलक कार्यक्रम (अन्तरकृया, सडक नाटक, शिक्षामुलक प्रदर्शनी तथा शैक्षिक सम्मेलनहरू) को आयोजना गरी जागरुक बनाउने – विपन्न परिवारका बालबालिकालाई विद्यालय सम्म पुऱ्याउन छात्रबृत्ति लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने – १ देखि ५ कक्षा सम्म दिवा खाजा सबै विद्यालयमा लागू हुनुपर्ने – दलित तथा विपन्न परिवारका छात्रछात्रालाई विद्यालय पोषाकको व्यवस्था गर्ने – प्रा.वि. तहमा अध्ययनरत छात्र – किशोरी मैत्री (सेनीटरी प्याड वितरण, ईन्सिलेटर सहितको शौचालय), वातावरण मैत्री बनाउने – विद्यालयमा खेलकुदको पूर्वाधार बृद्धि गर्नुका साथै खेलकुद सामग्री प्रसस्त व्यवस्था मिलाउने – विद्यालयहरूमा अतिरिक्त क्रियाकलापको लागि फोकल शिक्षक तोक्ने व्यवस्था मिलाउने – सबै विद्यालयहरूमा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्थ ागर्ने – नगरपालिकामा शिक्षा शाखा राख्ने

ख. स्वास्थ्य

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– ३ शैयाको १ वटा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रहेको – ९ वटा स्वास्थ्यचौकी रहेको – १ वटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र रहेको – २ वटा निजि स्वास्थ्य संस्था रहेको – ४ वटा वर्थिङ सेन्टर रहेको – १ वटा प्रयोगशाला सेवा रहेको – नगरभरीमा १ वटा एम्बुलेन्स रहेको – ९० जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवीका रहेका – ९० वटा आमा समूह रहेको – ३ वटा स्वास्थ्य संस्थाको निजि भवन तथा जग्गा रहेको – दर्वन्दी अनुसारको कर्मचारी रहेको –	– २ वटा वडामा स्वास्थ्य संस्था नरहेको – ८ वटा वडामा वर्थिङ सेन्टर नरहेको – ११ वटा वडामा ल्यावसेवा नरहेको – ९ वटा स्वास्थ्य संस्थाको निजि भवन नरहेको र ८ वटाको निजि जग्गा नरहेको – ११ वटा स्वास्थ्य संस्थामा २४ घण्टे विजुली सोव नरहेको – विशेषज्ञ सेवा सहितको अस्पताल नरहेको – ११ वटा वडामा एम्बुलेन्स नरहेको – जनसंख्याको आधारमा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवीको संख्या कम रहेको – आमा समूहहरू सक्रिय हुन नसकेको – नगरपालिका भित्र ट्रमा सेन्टर नभएको – नगरपालिका भित्र रहेको विद्यमान स्वास्थ्य समस्या (नसर्ने रोग, महिलहरूको आङ खस्ने समस्या, कुपोषण, मानसिक रोग आदि) व्यप्त रहेको	– २ वटा वडामा स्वास्थ्य संस्था स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने – २ वटा वडामा थप वर्थिङ सेन्टर स्थापना गरी प्रसुति सेवालाई प्रभावकारी बनाउनुको साथै ५ वर्ष भित्र घरमा सुन्य प्रशुति घोषण गर्ने – प्रत्यक वडा एम्बुलेन्स सेवाको व्यवस्था मिलाउने – १२ वटै वडामा स्तरीय स्वास्थ्य प्रयोगशाला सेवा सञ्चालन गर्ने – सबै स्वास्थ्य संस्थामा भरपर्दो विजुली सेवाको व्यवस्था मिलाउने – सबै स्वास्थ्य संस्थाको निजि जग्गा तथा भवनको व्यवस्था मिलाउने – प्रति ४०० जना जनसंख्यामा १ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका हुने गरी व्यवस्था मिलाउने – आवश्यक गुरुयोजना तयार पारी आमा समूह तथा स्वास्थ्य सञ्जाललाई सक्रिय बनाउने – प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कञ्चनपुरलाई ५० शैयाको अस्पताल बनाउन पहल गर्ने (सर्पदम्स र रेविज रोग विरुद्धको सेवा सहित स्तरीय ल्याव सेवा) – कुपोषण पुनःस्थापना गृह स्थापना तथा सञ्चालन गरी ५ वर्ष भित्र कुपोषणमुक्त घोषण गर्ने – नसर्ने रोग र मानसिक रोगको छुट्टै युनिट खडा गरी सेवा सञ्चालन गर्ने – नगर सिमा भित्र रहेको महेन्द्र राजमार्गमा ट्रमा सेन्टर स्थापना र सञ्चालन गर्ने – सबै वडामा योगा तथा व्यायम स्थलको व्यवस्था मिलाउने – आयुर्वेद औषधिमा आत्मनिर्भर हुन त्रिफलाचुर्ण उत्पादन तत्काल सुरु गर्ने – महिला तथा किशोरीहरूको लागि सेनेटरी प्याड बनाउने उद्योग सञ्चालनमा ल्याई सेवालाई सर्वसुलव बनाउने

ग. खानेपानी तथा सरसफाई

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
१) खानेपानीको ओभरहेड रिजर्भ ट्यांकी – निर्माण सम्पन्न भै सञ्चालन गर्न बाँकी अवस्थाको १ – निर्माणाधीन ३ – निर्माणको ठाउँ तय भएको १ २) भूमिगत ट्यांकी – निर्माण सम्पन्न १ ३) खानेपानी निजी कल (प्राय सबै घरमा) ४) चर्पी (प्राय सबै घरमा)	– वडा नं २, ५, ९ र १० मा पानी ट्यांकी नभएको – घरमा प्रयोग हुने कलको पानी परिक्षण भएको छैन कतिपय ठाउँमा दुषित पानी खान बाध्य रहेको – सुख्खा याममा र चुरे र उच्च भागमा पानीको स्रोत छैन। – पानी फिल्टर गरेर प्रयोग गर्ने चेतना छैन । – सार्वजनिक शौचालय नभएको – चर्पी प्रयोग गर्ने चलन परिपाटी विकास भैनसकेको	– वडा नं २, ५, ९ र १० मा खानेपानी ट्यांकी बनाई सबै घरमा सप्लाईको पानी पुर्याउने – सम्पन्न भएका योजनाबाट सप्लाई सुरु गर्ने – निर्माणाधीन योजना पूरा गर्ने – प्रत्येक क्षेत्रमा कलको पानी परिक्षण गर्ने – चुरे र उच्च भेकका ५० ठाउँमा क्ऋभच ऋभर्ी बोरिङ० गर्ने र सीधा सप्लाई गर्ने। – सबैले चर्पी प्रयोग गर्ने चेतना जगाउन पोष्ट इमँ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । – सार्वजनिक ठाउँमा सार्वजनिक शौचालयहरू निर्माण गर्ने।

ग. महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्ग

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– ७ वटा महिला सहकारी संस्था रहेको – ८ वटा महिला समिति रहेको – ९ वटा निग्रानी समूहमा ७२ जना आवद्ध रहेको – लैंगिक हिंसा नियन्त्रणका लागि २ वटा सामुदायिक सेवा केन्द्र रहेको – २ वटा पारालिगल समिति रहेको – महिला नेतृत्वकर्ताहरूमा बृद्धि भएको – १ वटा किशोरी समूह रहेको – १ वटा लैंगिक हिंसा नियन्त्र समिति क्रियाशिल रहेको – घरेलु हिंसाबाट प्रवावित महिला तथा बालबालिकाहरूको लागि अल्पकालीन सुरक्षित आश्रयस्थल (जिल्ला सेवा केन्द्र) सञ्चालनमा रहेको – न्यायिक समिति गठन भएको – १ वटा नगरस्तरीय बाल संरक्षण समिति गठन – सबै वडामा वडास्तरीय वाल संरक्षण समिति क्रियाशिल रहेको – नगरस्तरीय वाल सञ्जाल गठन भएको – सबै वडामा वडास्तरीय वालक्लव सञ्जाल गठन भएको – टोलस्तरीय तथा विद्यालयस्तरीय गरी जम्मा १०५ वटा वालक्लवहरू गठन भई क्रियाशिल रहेको – नगरस्तरीय वालमैत्री स्थानीय शासन समिति गठन भएको – वडास्तरीय वालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरू गठन भई	– महिला सहकारीहरूको भवन लगायतको पूर्वाधारको कमी – महिला सँग सम्बन्धित विभिन्न समितिहरूको क्षमता विकासमा कमी – महिला सहकारीहरूलाई सामाजिक कार्यक्रम सञ्चालनमा प्राथमिकता नदिइनु – क्षमता विकासको लागि श्रोतको अभाव – महिला र बालबालिका हिंसामा बृद्धि – व्यवसायिक महिलाहरूको संख्यामा कमी – बालबालिकालाई दिने स्टेसनरी सामान नपुगेको, पुगेपनि गुणस्तरहीन रहेको – बालक्लबलाई खेलकुद तथा क्षमता अभिबृद्धिको कार्यक्रम नभएको – निर्णय तहमा महिलाको पहुँच नभएको – लैंगिक अवधारणाको कमी – नगरस्तरीय बाल संजाललाई क्षमता अभिबृद्धि नभएको – नगरस्तरीय बालसञ्जालको कार्यकक्ष नभएको। – बालबालिकाकै कार्यक्रम पनि बालबालिका द्वारा सञ्चालन नगरिएको, त्यस्ता कार्यक्रम बारे कुनै बाल क्लबलाई जानकारी नभएको – वडा स्तरीय र नगरस्तरीय मेलमिलाप समिति गठन नभएको – जेष्ठ नागरिक समिति गठन तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने संस्था नभएको – अनुभव प्राप्त जेष्ठ नागरिक बाट वहाँहरूको ज्ञान नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्ने गतिविधि नभएको – जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र नभएको – जेष्ठ नागरिक मैत्री पूर्वाधार नभएको	– सहकारी भवनको निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाउने – विभिन्न महिला समूह, समिति, बालबालिका महिला जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता अभिबृद्धि गर्ने कार्यक्रम आवश्यकता अनुसार सञ्चालन गर्ने – नगरस्तरीय लक्षित वर्गको कार्यक्रममा स्थानीय स्तरका संघसंस्था, गैसस, सहकारीहरूलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने – लैंगिक हिंसा विरुद्धको अभियानलाई व्यापक बनाउने – महिलाहरूलाई आर्थिक रूपमा सम्पन्न बनाउनलाई व्यवसायिक सीपमुलक तालिमहरू सञ्चालन गर्ने – महिलाहरूलाई वस्तुगत टेवा दिई उद्यमी बन्नलाई प्रोत्साहन गर्ने – महिला तथा बालबालिकालाई निर्णायक तहसम्म पुग्ने खालको सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने – आवश्यकता पहिचान गरी बालसञ्जाल र बालक्लवहरूलाई व्यवस्थित र सकृय बनाउने – नगरस्तरीय तथा वडास्तरीय लैंगिक हिंसा नियन्त्रण समितिहरूको क्षमता अभिबृद्धि गराउने – नगरस्तरीय वाल सञ्जालहरूको कार्यालय व्यवस्था मिलाउने – बालबालिकाहरूको लागि सञ्चालन हुने सबै कार्यक्रमहरू नगरस्तरीय बालसञ्जाल सँग समन्वय गर्ने – वडास्तरीय र नगरस्तरीय मेलमिलाम समिति गठन गरी समुदायमा शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्ने – सुरक्षित अल्पकालीन आश्रयस्थल सञ्चालनको लागि निरन्तरता दिने – ज्येष्ठ नागरिकहरूको समिति संस्था गठन गरी क्षममता अभिबृद्धि गर्ने – ज्येष्ठ नागरिकहरूसँग भएको ज्ञान सीप अवधारणालाई उच्च कदर गर्दै सम्मान गर्ने – ज्येष्ठ नागरिकमैत्री पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिने – ज्येष्ठ नागरिकहरूको लागि मिलन केन्द्र स्थापना गर्ने – ज्येष्ठ नागरिकहरूको निशुल्क स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था मिलाउने – दुर्घट्ना न्यूनिकरणको लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने – फरक क्षमता भएकाहरूको लागि सहायक सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
क्रियाशिल रहेको – ज्येष्ठ नागरिकहरूको उपस्थिति धेरै रहेको – जेष्ठ नागरिक सामाजिक सुरक्षा सेवा सुविधाको वितरण भैरहेको – फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको नगरस्तरीय समित क्रियाशिल रहेको – प्रत्येक वडामा फरक क्षमता भएको व्यक्तिहरूको समिति क्रियाशिल छ ।	– फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको अपांगता वर्गिकरण अनुसारको तथ्यांक नभएको – अपांगमैत्री कार्यालयहरूको कमि – सुस्त श्रवणहरूको लागि दोभाषेको व्यवस्था नभएको – स्थानीय निकाय, स्वास्थ्य क्षेत्र र विद्यालयहरू अपांगमैत्री नभएको – अपांगता कार्यालय व्यवस्थित हुन नसकेको – नगरस्तरीय कार्यक्रमहरूमा अपांगता भएकाहरूलाई सहभागी गराउने प्रचलनमा कमी – अपांगत भएकाहरूका लागि वडास्तरीय कार्यक्रममा कमी – स्थानीय तहमा अपांगता भएकाहरूको आवाजको सुनुवाईमा कमी	– सुस्त श्रवण विद्यार्गीहरूको लागि विद्यालयको व्यवास्था मिलाउने – बौद्धिक अपांगहरूको लागि डेकेयर केन्द्रको व्यवस्था मिलाउने – दृष्टिविहिनको लागि ब्रेललिपि शिक्षाको व्यवस्था मिलाउने – स्थानीय तहका सम्पूर्ण सार्वजनिकस्थलहरूलाई अपांगमैत्री बनाउने – सुस्त श्रवणहरको लागि दोभाषेको व्यवस्था मिलाउने – फरक क्षमता भएकाहरूको लागि खेल सामग्रहरूको व्यवस्था मिलाउने – फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको समाजमा पुनरस्थापना गर्ने – विभिन्न कार्यक्रम तथा स्थानीय तहका समितिहरूमा फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरको सहभागितलाई सुनिश्चित गर्ने – अपांग भएका व्यक्तिका् हिंसामुक्त क्षेत्र घोषण अभियान सञ्चालन गर्ने – स्थानीय तह तथा सर्वाजनिक क्षेत्रमा फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको सेवालाई प्राथमिकता दिने – सीपमुलक तालिम दिई अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई रोजगारमुलक बनाउने

घ. दलित, अल्पसंख्यक तथा जनजाति

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
दलित समुदायका लागि गठित गैर सरकारी संस्था ३ थान – दलित समाज सचेतना केन्द्र सप्तरी वडा नं १२ धरमपुर – दलित सरोकार मञ्च कञ्चनपुर, वडा नं ८ कञ्चनपुर – नवज्योति हरूवा चरुवा दलित महिला कृषक समुह वडा नं १२ नयाँ मोहनपुर – अल्पसंख्यक जाती (बढई, सुतिहार, शर्मा) को बसोबास रहेको	– संस्थाको भवन नभएको – संस्थामा पर्याप्त फर्निचर तथा कम्प्युटर आदि उपकरण नभएको – संस्थागत विकास तथा शशक्तिकरण नभएको – संस्थाको आफ्नो क्षमता नभएकाले समुदायलाई शशक्तिकरण गराउन नसकिएको – कक्षा १० र १२ पास गरेका दलित विद्यार्थीलाई माथिल्लो तहमा पढाउने वातावरण सृजना गराउन नसकिएको – छुवाछुत प्रथामा परिवर्तन ल्याउन नसकिएकोले दलितहरू छुवाछुत सहन वाध्य रहेका – दलित समुदायको परम्परागत पेशा र सीपको उचित व्यवस्थापन नभएको – दलित समुदायका पढेलेखेका युवाले रोजगार नपाएका – दलित अधिकार सम्बन्धमा सबै दलित समुदाय जानकार नभएको – अल्पसंख्यक जाती (बढई, सुतिहार, शर्मा) मूलधार भन्दा पर रहेको । कुनै कुरामा उनीहरूको पहुँच नभएको	– दलित समुदायबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूलाई जिम्मेवारी बोध गराउन नेतृत्व तथा क्षमता विकास तालिम दिने – दलित समाज सचेतना केन्द्रको भवनको लागि वडा नं ८, ९, १२ भित्र जग्गा उपलब्ध गराइ भवन निर्माण गरिदिने – सबै वडामा दलित संस्थाको भवनका लागि स्थान उपलब्ध गराई भवन निर्माण गरिदिने – संस्थामा कम्प्युटर तथा फर्निचरको व्यवस्था गरिदिनुपर्ने – दलित शशक्तिकरणका लागि संस्थाका सदस्यहरू लाई भ्रमण, तालिम, गोष्ठी आदिको व्यवस्थागर्ने – जातीय छुवाछुत विरुद्ध कानूनका भएका व्यवस्था सम्बन्धि चेतना अभिबृद्धिका लागि कार्यक्रम गर्नुपर्ने – दलित तथा शिल्पी समुदायको नेतृत्व तथा क्षमता विकासको लागि सीप विकास, आधुनिकीकरण तथा परम्परागत पेसा (जुत्ता बनाउने, हतियार तथा कृषि औजार निर्माण, ढाकी तथा कुनियाँ बनाउने) को औद्योगिकीकरण गरिदिने । राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय बजारको व्यवस्थापन पनि गर्ने। साथै त्यस्ता शील्पीलाई नगरपालिकाले वार्षिक रूपमा सम्मान गर्ने। – दलित समुदायको उत्थानका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीको व्यवस्था गर्ने – मानवीय विभेद तथा जातीय छुवाछुत अन्त्य गरी समता मूलक समाज निर्माण गर्ने – अल्पसंख्यक जाती लाई मूलधारमा ल्याउन उनीहरूको लेखाजोखा राखी सम्वाद गर्ने । साथै निजहरूसँग अन्य समुदायले सम्पर्क सोधखोज कम गर्ने भएकोले जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने । – दलित तथा अल्पसंख्यकलाई बचत गर्ने बानी बसाल्न बचत समुह बनाई बीउ-पूँजी उपलब्ध गराउने

ङ. युवा तथा खेलकुद

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्नका लागि ४ वटा खेलमैदान (बरमझिया २, विष्णु मन्दिर वडा नं ९, जगतपुर वडा ४, रूपनगर वडा १२) ३० जना बाल क्लबका पूर्व सदस्य रहेका छन्	– युवा सञ्जाल छैन – स्थानीय तहको यव्जना प्रकृया तथा निर्णय प्रकृयामा युवा सहभागिताको अभाव – युवाहरूको सफलताका कथाहरू खोजी गर्न नसकिएको – जिल्ला, क्षेत्र र राष्ट्रिय स्तरका खेलमैदानको अभाव – युवाहरूका लागि उपयुक्त खेल प्रशिक्षकको अभाव – युवाहरूको योग्यता र शीप अनुसारको रोजगार नभइ विदेश पलायन हुने वाध्यता – युवाहरूका लागि अध्ययन, अवलोकन भ्रमणको अभाव – युवाहरूलाइ नगरपालिकाले स्रोतको रूपमा नलिएको	– वडा र नगर स्तरीय युवा सञ्जाल गठन गरी कृयाशील गराउने – स्थानीय तहको योजना प्रकृया तथा निर्णय प्रकृयामा युवा सहभागिता गराई युवाहरूको योजना समावेश गराउने – समाजमा युवाहरूले गरेको योगदानको कदर गरी युवाका सफलताका कथाहरू बाहिर ल्याउने – नगर, जिल्ला, प्रदेश स्तरीय खेलमैदानको निर्माण गरी खेल प्रशिक्षकहरूको व्यवस्था गराउने – मासिक खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गराउने – युवाहरूका लागि रोजगार मुलक शीपको विकास गर्ने वा व्यवस्था गराउने – युवाहरू समाजका महत्वपूर्ण स्रोत हुन् भन्ने कुराको जानकारी सबैमा गराउने – युवाहरूका लागि विभिन्न अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गराउने – युवाहरूका लागि उद्घोषण सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गराउने

च. भाषा तथा संस्कृति

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– मैथिली, मगही, थारु, उर्दु, नेवारी मगर, राई, माडवारी र चुरौटे भाष प्रचलनमा रहेको – हिन्दु, मुस्लिम, क्रिस्चियन र बौद्ध धर्मीहरूको बसोवासर रहेको – दशै, तिहार, जितीया, छैठ, समाचखेवा, माघेसक्रान्ती, जटाजाटिन, कोशी मेला, बक्रइद, होली, ल्होसार, न्ह्यूदया, अनन्त चतुर्दशी जस्ता संस्कृति रहेको	– युवाहरू विदेश पलायन हुनुले सँस्कृति प्रतिको मोह घटेको – युवापुस्तालाई सँस्कृति प्रति आकर्सित गर्ने चलन नरहेको – भाषा तथा संस्कृति सम्बन्धी को ज्ञान सीपलाई प्रवर्द्धन गर्न कुनै पहल नभएको – साँस्कृतिक नृत्य शिक्षक तथा प्रशिक्षणको अभाव	– नेपाली, मैथिली र थारु भाषलाई जगेर्ना र प्रोत्साहन गर्न साहित्यिक मञ्चन कार्यक्रम गर्न प्रोत्साहन गर्ने – मस्लिम समुदायका बालबालिकाहरूलाई ऊर्दु र नेपाली भाषमा ज्ञान सीपसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने – लोपोन्मुख भाषा (मगही, चुरौटे) लाई सम्बर्द्धन गर्न अध्ययन विश्लेषण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने – थारु, नेपाली, र मैथली भाषाभाषी विच अन्तर सम्बन्ध बढाउन विमोचन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने – ऐतिहासिक तथा धार्मिक धरोहरका स्थलहरूलाई संरक्षण र सम्वर्द्धन गरी पर्यटनमा टेवा पुऱ्याउने – लोप हुन लागेका कृतन भजनलाई जगेर्ना गर्न युवा समूहलाई नृत्य गायन क्षेत्रमा वस्तुगन सहयोग र प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चनालन गर्ने – नगरक्षेत्र भित्र रहेका कृतन मण्डली क्लवहरूलाई वस्तुगत सहयोग व्यवस्था मिलाउने – दशै, तिहार, छैट पर्वलाई मध्यनजर गर्दै साँस्कृतिक मेलाहरूको आयोजना गर्ने

२.३.३पूर्वाधार विकास

यस शिर्षकमा नगरकासडक तथा यातायात, विपद व्यवस्थापन र वातावरण क्षेत्रका सम्भावना तथा अवसर, उपयोगका नीति र समस्या तथा चुनौती तथा समाधानका उपायहरू देहाय अनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५ : पूर्वाधार विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको विकासको अवस्था)

क. सडक, पुल र यातायात

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
पक्की सडक (३० कि.मि)	**पक्की सडक**	**पक्की सडक (३८ कि.मि.)**
– पक्की (पिच) सडक कूल ३० कि.मि. रहेको र पक्की सडकमा यातायात सुचारु रहेको	– पक्की सडकमा पानी निकास तथा नाला नभएको	– प्राथमिकता अनुसार बार्षिक ८ कि.मि दरले सडक पिच गर्ने

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– पूर्व पश्चिम राजमार्ग (महुली नदी देखी राइखोला खण्ड) -१३ कि.मि. – कञ्चनपुर फत्तेपुर सडक (वेरियर देखी क्वाटर मलेठ)-७ कि.मि. – पूव पश्चिम राजमार्ग (थाना देखी उत्तर सिंचाई भवन हुँदै नन्दलाल चोक)-१ कि.मि. – नन्दलाल चोक पूर्व कालिकान्त चौधरीको घरसम्म - ०.३ कि.मि. – रुपगनगर देखी कञ्चनपुर (रेञ्जपोष्ट)-बजार जोडने ०.७ कि.मि. – संखधर शाख्वा गेट उत्तर-०.०२५ कि.मि. – धर्मेश्वर गेट देखि उत्तर-०.०२५ कि.मि. – वलुवाचोक देखी पश्चिम नहरसम्म ०.३ कि.मि. – कंचनपुर फत्तेपुर सडक पश्चिम हटिया जोड्ने सडक-०.३ कि.मि. – भुवनपट्टी चोक देखी दक्षिण ठेलिया गाउँ सडक -०.३ कि.मि. – महुली खोला देखी पथरी सडक (पश्चिम कोशी बाँध) -७ कि.मि. **ग्राभेल सडक** – महादेवपट्टी चोक पूर्व देखी कोशिबाँध सडक-२ कि.मि – पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व (बुधरा तेथवाको घर) देखी कोशी बाँध (आर्मी क्याम्प) सडक-३ कि.मि. – पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व हनुमान मन्दिर देखी साविक वैरवा गाविसको वडा नं. ५ सम्म -२.५ कि.मि – सिमरा गोरपार बरमझिया सडक - ८ कि.मि. – रुपनगर-कंचनपुर-वकाल-पथरी-पडेमारा सडक-६कि.मि. – बलुवाचोक सैनीचोक रुपनगर सडक -६ कि.मि. – रुपनगरचोक देखी पौडाखोला सडक-३ कि.मि – पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व भोडाहा-बदगम्मा-बरमझिया -पोटरी हाट सडक ५ कि.मि. – नन्दलाल चोक देखी पूर्व ४ नं. वडा कार्यालय हुँदै कोशी बाँध सडक-२.५ कि.मि. **सडक पुल (आरसिसि पुल)** – पूर्व पश्चिम राजमार्ग वडा नं. २ सुन्दरी पुल – वडा नं. १२ सुन्दरी पुल – वडा नं. ८ कंचेनपुर वेरियर पुल – वडा नं. ८ वन्द्राहा खोला पुल – वडा नं. ६ पौडाहा खोला पुल – वडा नं. ८ मा पूर्व पश्चिम राजमार्ग चन्द्रनहर पुल – वडा नं. ८ रुपनगर चतरा सडक चन्द्रनहर पुल – वडा नं. ११ मा पूर्व पश्चिम राजमार्ग बक्साहा पुल – वडा नं. ११ मा पूर्व पश्चिम राजमार्ग	– सडकमा फुटपाथ, जेब्रा क्रसिङ्ग, वसस्ट्याण्ड नभएको – नियमित मर्मत संभार नभएको – सडकको सतह उचो नभएको – रोड ट्राफिक अनुसार सडक चौडा नभएको – सडक क्षेत्राधिकार अतिक्रमण भएको **ग्राभेल सडक** – नगरपालिकाले तोकेको मापदण्ड अनुसार सडक चौडा नभएको र मोडहरू नमिलेको – पानी निकासको लागि नाला नभएको – सडकहरूको नियमित, आकस्मिक, आवधिक मर्मत संभार नभएको – ठाउँठाउँमा पुल तथा कल्भर्ट र कजवे नभएको – सार्वजनिक यातायात चालु नभएको – सडकहरू मिचिएको	१. महादेवपट्टी चोक पूर्व देखी कोशिबाँध सडक-२ कि.मि २. पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व (बुधरा तेथवाको घर) देखी कोशी बाँध (आर्मी क्याम्प) सडक-३ कि.मि. ३. पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व हनुमान मन्दिर देखी साविक वैरवा गाविसको वडा नं. ५ सम्म -२.५ कि.मि ४. सिमरा गोरपार बरमझिया सडक - ८ कि.मि. ५. रुपनगर-कंचनपुर-वकाल-पथरी-पडेमारा सडक-६कि.मि. ६. बलुवाचोक सैनीचोक रुपनगर सडक -६ कि.मि. ७. रुपनगरचोक देखी पौडाखोला सडक-३ कि.मि ८. पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व भोडाहा-बदगम्मा-बरमझिया -पोटरी हाट सडक ५ कि.मि. ९. नन्दलाल चोक देखी पूर्व ४ नं. वडा कार्यालय हुँदै कोशी बाँध सडक-२.५ कि.मि. – नगर यातायात गुरु योजना तर्जुमा गर्ने – सडक आयोजनाहरूको विस्तृत प्रतिवेदन तयार गर्ने **ग्राभेल सडक** – साना तिना शाखा सडकहरू ग्राभेल गर्ने (१५ कि.मि.) **नयाँ ट्र्याक** – रुपनगरचोक देखी पौडाहा खोला हुँदै उदयपुरको सिवाई हुँदै मध्य पहाडी राजमार्ग जोडने सडक निर्माण गर्ने **पुल तथा कल्भर्ट** – वडा नं. ३ सुन्दरी खोलामा – रुपनगर हुँदै पौडाहा खोला उदयपुर सडक खण्डमा (३ वटा) – पिप्राहा जमुवा जोड्ने पौडाहा खोलामा – बलुवाचोक सैनिक चोक हुँदै रुपनगर जोड्ने सडकमा (३ वटा) – वडा नं. १२ को खेलमैदानबाट धर्मेश्वर जोड्ने सुन्दरी खोलामा **झोलुङ्गे पुल** – वडा नं. १२ को धर्मेश्वर महादेव मन्दिर देखी धारपानी जोड्ने सुन्दरी खोलामा – वडा नं. ६ को गोरराजा मन्दिर जोड्ने पौडाहा खोलामा – वडा नं. ११ ठेलिया देखी भेडियामण्ठ मन्दिर जोड्ने महुली खोलामा **पक्की कल्भर्ट (१२५ स्थानमा)**

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
भुवनपट्टी पुल – वडा नं. ११ मा पूर्व पश्चिम राजमार्ग भुवनपट्टी पुल – वडा नं. ११ मा पूर्व पश्चिम राजमार्ग व्यङग्री पुल (२ वटा) **झोलुङ्गे पुल** – वडा नं. ३ सुन्दरी खोला		

क. आवास, वस्ती भवन र बजार

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– कंचनपुर, वेरियर चोक, रुपनगर, सिमरा, बरमझिया, बक्साहा, बलुवा, व्यङ्गरी, क्वाटर मलेठ, धर्मेश्वर चोक, महादेवपट्टीमा गरी ११ वटा बजार केन्द्र रहेको – वडा नं. १ मा पोटरी, २ मा दुर्गा मन्दिर रहेको स्थान, ७ मा वलुवा चोक, ८ मा नगरपालिका भवन अगाडी, ९ मा धाता (कष्टमहाल) वडा नं. ११ मा बक्साहा र सिमरा र १२ मा रुपनगर चोकमा हाट बजार सञ्चालनमा रहेको – साविक वडा नं. ८ को वडा कार्यालय भवनमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सञ्चालन रहेको – वडा नम्बर १, ३, ४, ५, ७, ८, १०, ११ र १२ पुरानो भवनमा वडा कार्यालय सञ्चालनमा रहेको – वडा नं ७ को आदर्शटोल, वडा नं. ८ को हटिया र वडा नं. १२ को प्रगति टोलमा महिला सहकारी भवन सञ्चालनमा रहेको – राष्ट्रिय भवन संहिता बमोजिम नक्शा पास कार्य भैरहेको	– सडक नाली तथा पानी निकासको व्यवस्था नभएको – वसस्टायण्ड र पाकिङ्गको व्यवस्था नभएको – सार्वजनिक शौचालयको जग्गा र संरचना नभएको – भवन निर्माण मापदण्ड तथा निमयाली तर्जुमा नभएको – भवन नक्शापास तथा भूकम्प प्रतिरोधी भवन बारे सचेतना तथा जानकारीमा कमी रहेको – हाटबजारका लागि जग्गा उपलब्ध नभएको, बजार सेड, संकलन तथा वितरण केन्द्र, सार्वजनिक शौचालय, सडक तथा पार्किङ्गको व्यवस्था नभएको – एकीकृत सेवा प्रवाहकोलागि नगर कार्यपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय, विषयगत शाखा तथा सेवा केन्द्र भवन कमी रहेको – सभाहल नभएको – सामुदायिक भवन र सुरक्षित आश्रयस्थलको कमी रहेको	– पानी निकास नाली, वसस्ट्याण्ड, पाकिङ्ग, सार्वजनिक शौचालय, हरियाली खुल्लास्थान सहित बजार व्यवस्थित गर्ने – हाटबजारको लागि जग्गा, बजारसेड, संकलन तथा वितरण केन्द्र, सार्वजनिक शौचालय, सडक तथा पार्कीङ्गको व्यवस्था गर्ने – पार्कसहित बृद्धाश्रम निर्माण गर्ने – जनता आवास कार्यक्रमको थप विस्तार गर्ने – सामुदायिक भवन सहित सुरक्षित आश्रयस्थल निर्माण गर्ने – एकीकृत सेवा प्रवाहसहितको नगर कार्यपालिका भवन र वडा कार्यालय भवनहरू निर्माण गर्ने – वस्ती/वस्तीमा पार्क र सुरक्षित खुल्ला क्षेत्र निर्माण गर्ने – प्राविधिक, निर्माण व्यवसायी र मेसनको लागि भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि तथा निर्माण सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने – नक्शा पास, भूकम्प प्रतिरोधी निर्माण, सडक अधिकार क्षेत्र र मापदण्ड बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने – वडा नं. ५ वडा नं. १ सम्मको पानी बजार देखी कोशी सम्म पानी निकास नाला निर्माण गर्ने

ग. विद्युत तथा उर्जा

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– करिब ७५ प्रतिशत घरपरिवारमा विद्यूत उपलब्ध रहेको – लगभग ५ प्रतिशत घरपरिवारमा सोलार प्रणाली रहेको – सडक बत्तीको लागि बरमझिया बजार र वेरियर देखी कंचनपुर ५० थान सोलार प्यानल रहेको – करिब ११० घरधुरीमा वायोग्यास प्लाण्ट उपलब्ध रहेको – २५० घरपरिवारमा सुधारिएको चुल्हो उपलब्ध रहेको – नगर कार्यपालिका कार्यालय, वडा नं. ८ र १२ वडा कार्यालय मा सोलार प्रणालीको पावर व्याकअपको व्यवस्था रहेको	– सबै वस्तीमा विद्यूत सेवा उपलब्ध नरहेको – विद्यूत उपलब्ध रहेको स्थानहरूमा ट्रान्सफर्मरको क्षमता र संख्यामा कमी रहेको – विद्युत लाइनमा पोल तथा तार जिर्ण भएको – कृषि विद्युतीकरणको व्यवस्था नभएको	– नपुगेको स्थानहरूमा विद्यूत लाइन विस्तार गर्ने – ट्रान्सफर्मरको संख्या थप गर्ने तथा क्षमता बृद्धि गर्ने – कृषि विद्यूतीकरण लाइन विस्तार गर्ने – जिर्ण पोल र तार मर्मत गर्ने – वैकल्पिक उर्जा प्रवर्धन तथा विस्तारका लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन तथा प्रोत्साहन अनुदान प्रदान गर्ने

घ. सूचना तथा सञ्चार

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– ल्याण्डलाइन टेलिफोन सेवा र मोवाइल, वाइफाई सेवा उपलब्ध रहेको – रेडियो जय मधेश सञ्चालनमा रहको – वडा कार्यालयहरूमा इन्टरनेट सेवा उपलब्ध तथा सञ्चालनमा रहेको – २ वटा (कञ्चन, कञ्चनरूप साप्ताहिक), अवलोकित दैनिक, कञ्चनरूप डट न्यूज अनलाइन खवर सञ्चालनमा रहेको – ८० प्रतिशत जनसंख्यामा मोबाइल सुविधा उपलब्ध रहेको – नगरपालिकाको विकास गतिविधि, जानकारी प्रकाशन र प्रसारण भैरहेको	– विटिएस टावर संख्या कम रहेको तथा क्षमता कम भएको – सबै स्थानमा मोवाइल सेवा सुचारु नभएको – मोवाइल टावरमा व्याक अप सुविधा नभएको – इन्टरनेट सेवाको गुणस्तर कमजोर रहको – नगर कार्यपालिका, वडा कार्यालयहरूमा इन्टरनेटको क्षमता कमजोर रहेको	– टावरको संख्या र क्षमता बृद्धि समन्वय गर्ने – सूचना प्रविधिको सदुयोग बारे पदाधिकारी तथा कर्मचारीका लागि क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गर्ने – नगरपालिकाबाट कञ्चनरूप विकास बुलेटिन प्रकाशन गर्ने (चौमासिक) – पदाधिकारी तथा सेवाग्राही संवाद कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

२.३.४ वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

यस शिर्षकमा नगरकावन तथा जैविक विविधता, विपद व्यवस्थापन र वातावरण क्षेत्रका सम्भावना तथा अवसर, उपयोगका नीति र समस्या तथा चुनौती तथा समाधानका उपायहरू देहाय अनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६: वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको अवस्था)

क. वन र जैविक विविधता

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
वन – सार्वजनिक तथा सरकारी वन (अन्दाजी २५००) हेक्टर – ऐलानी जग्गा (अन्दाजी ५०० विघा) – सार्वजनिक नर्सरी – वनजन्य उत्पादनहरू (काठा, जडिबुटि,दाउरा, भोर्ला, पात सबै) जैविक – विभिन्न जातका जनावर तथा चराचुरुंगीहरू रहेको(मयूर,हात्ती,बाघ,चितुवा,भालु,हरिण,व न बाखी, बाँदर अर्ना, बँदेल तथा अन्य लोपोन्मुख चरा आदि) – वन व्यवस्थापन समिति छ – पार्क र पिकनिक स्थल – जडिबुटी – २६वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह – वन नर्सरी १ वटा ८०००० विरुवा क्षमता	– अनाधिकृत वन फडानी तथा विनास – नयाँ बोट विरुवा रोपाईको अभाव – खुल्ला,चरिचरन – गाई-भैसी अनियन्त्रित र खुल्ला रुपमा छोड्ने – जग्गाको पहिचान नभएको तथा अतिक्रमण भएको – सबै जातजातिको विरुवाको अभाव तथा संरक्षणको अभाव – जडिबुटिको पहिचान नभएको तथा अरु सम्भावित क्षेत्रमा ध्यान नपुगेको – वन विनासबाट वासस्थान, खानपिन लगायत अन्य समस्या – वन व्यवस्थापन समिति सक्रिय छैन – बजारको पहिचान नभएको – समुहको क्षमता विकास तालिम – लेखा अभिलेखा कार्यालय व्यवस्थापन कमी – वनमा आश्रित वर्ग समुदायमा सीपमुलक तालिमको कमी,जीविकोपार्जन सुधार योजना तथा कार्यक्रमको कमी	– वन जगंल संरक्षण गर्न वन व्यवस्थापन समितिलाई व्यवस्थित गर्ने – नयाँ विरुवा रोप्ने – चरिचरनमा रोक लगाउने – जग्गा यकिन गरी अतिक्रमित जग्गा समेत लाई संरक्षण गर्नु पर्ने – विभिन्न जातजातिको विरुवा वेर्ना को उपलब्धता सहित घेरावेरा एवं संरक्षण – सम्वन्धित विज्ञबाट पहिचान गराई जडिबुटिको व्यवसायिकरण गर्ने । – जैविक विविधतालाई संरक्षण गर्ने उपायको खोजी तथा कार्यान्वयन गर्ने । – पिकनिक स्थलको निर्माण र व्यवस्थापन – जडिबुटि उत्पादन र सँकलन गर्ने – जडिबुटी सँरक्षणका लागी जनचेतना कार्यक्रम – बजार व्यवस्थापन र बिक्रि प्रबर्धन क्षेत्र विस्तार गर्ने – खरही, पटेर, निग्रो (ढकिया साग) को संरक्षण प्रर्वद्धन गर्ने – समुहका पदाधिकारीहरूको लागि क्षमता विकास, लेखा व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गर्ने – उपभोक्ताहरूलाई सीपमुलक तथा जीविकोपार्जन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

ख. भू संरक्षण तथा जलाधार

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– सार्वजनिक पोखरी (१६ वटा) – नदी ○ महुली	– पहिचान नभएको,अरुले भोग चलन गर्दै आएको जलाधार र भूमी – उचित संरक्षणको अभाव	– लागत संकलन गर्ने – उचित व्यवस्थापन र ठेक्का प्रकृयामा कार्यान्वयन गर्ने

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
○ सुन्दरी ○ बन्द्रहा ○ राई ○ पौडा – भुमि संरक्षण – सिमसार क्षेत्र – कोशी टप्पु – लोपोन्मुख जनावरको बसोवास	– मानवीय क्षती र बाली नालीको क्षति – सार्वजनिक भूमिको सही लागत नभएको – खुल्ला प्रवेश क्षेत्र भएको – सिमसार क्षेत्रको उचित व्यवस्थापन नभएको – निती निर्माण सम्बन्धी जानकारी नभएको – चराचुरंगी र जीवहरूको तस्करी र शिकार गर्ने – उचित संरक्षण नभएको – सिमसार बारे महत्वको जानकारीको कमी	– माछा पालन कार्यको प्रवर्द्धन गर्ने – भुरा उत्पादन गर्ने – तार जाली, तटवन्ध, बृक्षारोपण गर्ने – पार्क क्षेत्र गर्ने, पर्यटकीय क्षेत्रको निर्माण गर्ने । – आरक्ष क्षेत्र सिमामा तार घेराबेरा गर्ने । – नीतिका कुराहरू व्यवहारमा लागू गराउने – जनचेतना जगाउने, – सीमसार क्षेत्रमा निजी चौपायाप्रवेश निषेध गरी अनुगमन गर्ने – पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने – नदी कटान तथा सम्वेदनशील क्षेत्रको पहिचान गर्ने – नदी नियन्त्रण तथा मर्मत सम्भार (बायो इन्जिनियरको कार्य) सञ्चालन गर्ने । – स्थानीय स्तरमा सीमसारको महत्व तथा उपयोगी हुने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

ग. वातावरण तथा फोहर मैला व्यवस्थापन

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा – सार्वजनिक स्थान रहेको – वन – डम्पिंग साईड स्थान पहिचान भएको – सेफ्टी टयांक सफाइ ट्यांकर – ९० प्रतिशत घरधुरीमा शौचालय – नदी नाला भएको – धुवाँ रहित चुलो – सार्वजनिक ,चौक स्थित र बजार क्षेत्रमा सौर्य वती जडान – प्रयाप्त स्थान, खुल्ला क्षेत्र भएको – सार्वजनिक चौक, बजार	– व्यवस्थापनमा कमि – संरक्षणमा – कार्यान्वयन – माँगमा कमि, प्रचार प्रसारको कमि – पूर्णरुपमा हुनु पर्ने – अभाव भएको – सौर्यबत्ती को अभाव – प्रदूषण – खुल्ला रुपमा दाह संस्कार गर्ने गरको, जथा भावि सिनो फाल्ने गरेको – प्लाष्टिक झोलाको प्रयोग – फोहोर पानी जमेको – पुरानो मोटर गाडी प्रयोगमा रहेको – ढल निकास – वातावरण प्रदूषण – शौचालय नभएको	– जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन – बृक्षारोपण – जागरुक गराउनु पर्ने – फोहोर मैला संकलन ,उचित व्यवस्थापन – प्रयोगमा ल्याउनु पर्ने – सरसफाई सम्बन्धी सचेतीकरण – प्रत्येक घरधुरीमा कम्तिमा २ बिरुवा रोपने अभियान – गार्डेन र करेसावारी – प्रत्येक घरधुरीले धुवाँ रहित चुलो प्रयोग गरिनु पर्ने । – सौर्यबत्ती जडान गरिनु पर्ने । – प्लाष्टिक झोला मुक्त नगर । – दा गृह निर्माण, बधशाला निर्माण, सिनो व्यवस्थापन गर्ने – ढलको निर्माण, मर्मत सम्भार – पुरानो मोटर गाडीलाई व्यवस्थापन गर्ने । – सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिनु पर्ने

घ. विपद् व्यवस्थापन

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– एम्वुलेन्स एवं स्वास्थ्य संस्था – प्रहरी चौकी – पर्याप्त खुला क्षेत्र – संघ संस्थाको उपस्थिती – मानव संसाधन भएको – व्यापारिक केन्द्र र खाद्यान्न गोदाम – भवन आचारसंहिता लागू भएको	– न्यून संख्यामा रहेको स्वास्थ्य संस्थामा पूर्वाधारको कमी – समन्वयको आवश्यकता भएको – उपकरणको कमी रहेको – सुरक्षित आवास गृह नभएको – उचित समन्वयको कमी भएको – संख्या र तालिमको कमी भएको – हात्ती, अर्ना आदि जंगली जनावर वस्तीमा पसी विनास गरी आतंक हुने गरेको – नदी कटान, डुवान, बाढी	– स्वास्थ्य संस्थाको स्तरोन्नती सहित कम्तीमा १० थान एम्बुलेन्स – प्रहरी निकायसँग समन्वय सहित विपद सम्बन्धी उपकरण हरू बारुण यन्त्र, – हरेक बस्ती पिच्छे खुला क्षेत्र तथा सुरक्षित आवास गृहको निर्माण एवं तालिम – विपद जोखिमबाट बच्ने उपायको अभ्यास लगायत झटपट झोला प्रयोगको तालिम – सूचनाको लागि साईरन आदिको व्यवस्था – नदी नियन्त्रण – नगरपालिकाक्षेत्र भित्र कम्तीमा १ बटा सर्पदंश उपचार केन्द्रको व्यवस्था

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
	– सर्प दंश – शीतलहर – खडेरी – आगलागी – महामारी – भूकम्प प्रतिरोधी भवनको कमी – अव्यवस्थित भवन एवं बस्ती विकास निर्माण	– भवन निर्माण संहिताको पालना गरी मात्र भवन पूर्वाधार निर्माण गर्ने – भु उपयोग नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने – नदी नियन्त्रण – नदी किनारामा बोल्डर क्रेटिंग तारजाली – बाँध निर्माण – नदी नियन्त्रणको लागि जोखिमयुक्त क्षेत्र संरक्षण गर्न डि.पी.आर.तयार गरी आवधिक रुपमा कार्यान्वयन गर्ने।

२.३.५ सुशासन तथा संस्थागत विकास

यस शिर्षकमा संस्थागत विकास तथा सुशासन विषय क्षेत्रमा संस्थागत तथा संगठन, श्रोत परिचालन, सहभागितामूलक योजना, अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण, स्थानीय सुशासन तथा जवाफदेहिता, जस्ता क्षेत्रका सम्भावना तथा अवसर स उपयोगका नीति र समस्या तथा चुनौती तथा समाधानका उपायहरू देहाय अनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७: सुशासन तथा संस्थागत विकास (संभावना, समस्या तथा नगरवासीले चाहेको विकासको अवस्था)

क. संस्थागत संरचना तथा मानव संशाधन

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– नगरपालिका ८ नं. वडामा रहेको आफ्नो भवन नभएको । – जम्मा १२ वटा वडा भएको सो मध्ये ९ वटा वडा कार्यालयको आफ्नै भवन भएको तथा २ वडाको कार्यालय भवन नभएको । – ४ वटा वडामा बैठक हल भएको (४, ७, ११, १२) – १४ वटा विषयगत शाखा तोकिएको – यस नगरपालिकामा विभिन्न ९ वडा शाखा रहेको – नेतृत्व तथा क्षमता विकास सम्बन्धि तालिम तथा सहयोग गर्ने संघ सस्थाको उपस्थिती रहेको – नागरिक सचेतना केन्द्र, आमा समुह,कृषि सहकारी संस्था, कृषक समुह, खेलकुद कलव, वाल कलव, गैर सरकारी संस्था लगायतका समुहहरू सक्रिय रहेको – नगरकार्यपालिकामा विषयगत शाखा, – सामुदायिक क्याम्पस ३ र निजी क्याम्पस ३ वटा रहेको ३४ वटा सामुदायिक विद्यालय रहेको – स्वास्थ्य चौकी १० वटा तथा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र १ रहेको तथा ४ वर्थिङ्ग सेन्टर रहेको १ वटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र रहेको । – ६० वटा भन्दा वढी सहकारी संस्था रहेको । – १ वटा जिप, १ वटा वडामा मोटरसाईकल भएको, ५ वटा नगरपालिकामा मोटर साइकल भएको । – सबै वडामा कम्प्युटर र इन्टरनेट भएको । नगरपालिका कार्यालयमा प्रविधिमा आधारित इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध रहेको । – वडा सचिवहरूलाई सुचना प्रविधी सम्बन्धी	– २ वटा वडा कार्यालयमा भवन नभएको र एउटामा मरम्मत गर्नु पर्ने । – कार्यकक्षको कमि व्यवस्थित गर्नुपर्ने । – समय सापेक्ष अनुसार कर्मचारीहरूको क्षमतामा कमी । – दरबन्दी अनुसार पर्याप्त कर्मचारी नभएको । – स्थानिय सरकार सञ्चालन सम्बन्धी जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूमा समय सापेक्ष तथा आवश्यकता अनुसार ज्ञान शिप तथा सूचना प्रभावमाको कमि । – आवश्यक्तानुसार सवारी साधन पर्याप्त नभएको – कम्प्यूटर अनुसार विद्युतीय माध्यमबाट सेवा प्रभावकारी नभएको । – जनप्रतिनिधिहरू आवश्यक्तानुसार क्षमता विकास कमी – विधुतिय शासन स्थापना गर्न नसक्दा सार्वजनिक सेवा प्रभाहमा ढिला सुस्ती उतपन्न – जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी ज्ञानको कमी रहेको – वडा कार्यालय र नगरपालिकामा नियमित विद्युत नभएको । – गुणस्तरीय, अपांगमैत्री, बालमैत्री शौचालय नभएको – वडा कार्यालयमा व्यवस्थित खानेपानी नभएको	– भवन भएका वडाहरूमा कार्यकक्ष व्यवस्थापन गर्नुपर्ने । – ३ वटा वडा र नगरपालिका केन्द्रमा भवन कार्य व्यवस्थापन गर्ने । – वैठक कक्ष ११ वटा वडामा व्यवस्थित गर्ने । – दरबन्दी र आवश्यक्तानुसारको कर्मचारी बढाउने र व्यवस्थापन गर्ने । – कर्मचारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम अनुसार – सवारी साधन थप गर्ने । – नगरपालिका, वडा, विषयगत शाखाहरूलाई व्यवस्थित गर्ने – जनप्रतिनिधीलाई स्थानीय तह सञ्चालन सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम। – आधुनिक सूचना प्रविधि व्यवस्थित (ल्यापटप सहित) – जनप्रतिनिधीलाई सूचना प्रविधिको क्षमता अभिबृद्धि तालिम । – विद्यूत जडान – प्रत्येक वडामा गुणस्तरीय शौचालय निर्माण – नगरपालिका, वडा तथा अन्तर्गतका कार्यालयमा शुद्ध खानेपानीको साथै व्यवस्थित शौचालय निर्माण गर्ने

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
क्षमता विकास (सफ्टवेयर, व्यक्तिगत घटना दर्ता) तालिम प्रदान गरिएको ।		

ख. श्रोत परिचालन

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– आन्तरिक आय ८१ लाख भन्दा बढी भएको – संघीय अनुदान २९ करोड भएको – प्रदेशको अनुदान १ करोड भएको – विभिन्नविकास विषयमा कार्य गर्न साझेदारहरू रहेको । – श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति गठन भएको । – राजश्व परामर्श समिति गठन भएको – ४ वटा बैंक लगायत केही वितिय संस्थाहरू रहेको – आन्तरिक ऐन प्रणाली ऐनमा व्यवस्था भएको – निजी क्षेत्रहरू रहेको	– संभावना अनुसार आन्तरिक आय संकलनमा कमी रहेको । – केन्द्रिय अनुदान प्रयाप्त नरहेको । – विकास साझेदारहरूको लगानी र समन्वयको कमी भएको । – आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली का लागी संरचना तथा कार्यविधि नभएको – विगत आ.व.को वेरुजु रहेको – निजी क्षेत्रहरूले पर्याप्त विकास कार्यमा र नगरपालिकाक्षेत्रसँग समन्वय नगरी लगानी गरेको ।	– आन्तरिक आयको संभावना संकलन अध्ययन गर्ने । – सबैलाई करको दायरामा ल्याउने तथा नितिगत सुधार गर्ने । – जनसंख्या र भौगोलिक आधारमा बृद्धि गर्न पहल गर्ने । – विकास साझेदारहरूसँग समन्वय गर्ने निति ल्याउनुपर्ने – आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका लागी संरचना तथा कार्यविधि तयार पारी लागू गर्ने – वेरुजु न्यूनिकरणका लागी निति तथा कार्यक्रम – निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी लगानी गर्न वातावरण बनाउने । – निजी क्षेत्रलाई विकासको लागी लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।

ग. योजना व्यवस्थापन

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– योजना तर्जुमा सम्बन्धी संघीय ऐनमा व्यवस्था गरेको । – नगर वस्तुगत विवरण तयारी भइरहेको – बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति रहेको – वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी कार्यविधि संघीय सरकारबाट जारी गरिएको । – विषयगत समिति गठन भएको – अनुगमन समिति केन्द्रिय सरकारबाट ऐनमा व्यवस्था भएको । – बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन अनुसार सिलिंग निर्धारण गरी अनुसार वार्षिक बजेट बाँड फाँड – वार्षिक योजना तर्जुमाका ७ चरणहरू पूरा गरी वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको ।	– ऐन तथा संघीय कार्यविधि अनुसार योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा कठिनाई । – तथ्याँक र आवश्यकताको आधारमा वैज्ञानिक पद्दतीको योजना तर्जुमा अभ्यासमा कमि – उपभोक्ता परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि तथा निर्देशिकाको प्रभावकारी कार्यान्वयन नभएको । – योजना तथा बजेट तुर्जमा प्रकृया सहभागिमूलक हुन नसक्नु – बजेट तर्जुमाको समय अनुसार पछि परेको – योजना तर्जुमा समितिमा विषयगत विज्ञहरूको कमी रहेको – कार्ययोजना तर्जुमा गरी नतिजामूलक अभ्यास मा कमि रहेको	– ऐन तथा कार्यविधिको प्रावधान र समय अनुसार वार्षिक योजना तर्जुमाको प्रकृया अवलम्बन गर्ने । – तथ्याँक र स्थानीय आवश्यकताको आधारमा योजना तर्जुमा गर्ने । – योजना कार्यन्वयन तथा प्रगतिको समिक्षा सम्बन्धी प्रकृया तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने । – नतिजामुलक आवधिक योजना तथा क्षेत्रगत रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने । – आवधिक योजनाको लक्ष्य तथा रणनीतिको आधारमा नतिजा खाकामा योजना तर्जुमा गर्ने – प्रभावकारी अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षणका लागी क्षमता विकास कार्यक्रम

घ. सुशासन,ऐन, नियम तथा जवाफदेहिता

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
– १२ वटा भन्दा बढी स्थानीय ऐन नियम तथा कार्यविधिहरू रहेको । – सार्वजनिक सुनुवाई वार्षिक	– स्थानीय तहको जिम्मेवारी वहनका लागि आवश्यक सबै ऐन, नियम तथा कार्यविधिहरू समयमै वन्न नसक्नु – सुशासन तथा सामाजिक उत्तरदायित्वका	– सबै कार्यालयहरूमा नागरिक वडापत्र तयार गरी प्रभावकारी विधि द्वारा जनतालाई जानकारी गराउने – तर्जुमा भएका ऐन , नियम तथा कार्यविधि प्रभावकारी रुपमा जानकारी तथा कार्यान्वयन गर्ने

सम्भावना तथा अवसर	समस्या तथा चुनौती	सम्भावना उपयोग रणनीति
२ पटक गर्ने गरेको । – ५ लाख भन्दा माथिको आयोजनामा सामाजिक परिक्षण गर्ने गरेको । – विभिन्न सेवाको दर तय गरिएको । – सुशासन प्रवर्द्धनका लागि नागरिक वडापत्र लागु रहेको । – सेवा प्रवाह सम्बन्धी सूचना अधिकारी, प्रवक्ता तोकिएको तथा गुनासो सुन्ने व्यवस्था रहेको । – विद्युतिय शासनको मान्यता अनुरुप हरेक सूचनाहरू सामाजिक सञ्जालमा प्रेषित गरी जनताको सूचनाको हक प्रत्याभुत गरिएको । – हुलाक सेवाबाट सञ्चारमा हुने ढिलाई हटाउन संभव भएसम्म ईमेल ईन्टरनेटको प्रयोग गरिदै आएको । – नगरपालिकाको सूचना मोवाइल तथा वेवसाइड प्रवाह भएको – न्यायिक समिति सक्रिय रहेको	लागि व्यवस्थित प्रकृया अवलम्बन नहुनु । – सवैले वुझ्ने गरी नागरिक बडापत्र अध्यावधिक गरी सेवा प्रवाह हुन नसकेको – नगरपालिका केन्द्र, वडा तथा विषयगत शाखाहरूको सेवाको सन्तुष्टीको मात्रा कमि रहेको – सामाजिक जवाफदेहिता, पारदर्शिता तथा उत्तरदायित्व सम्बन्धी कार्यविधि तथा प्रभावकारी अभ्यास को कमि भएको – समयमा पेस्की फरर्छोट तथा बेरुजु असुलउपर प्रभावकारी रुपले हुन नसकेको – ईमेल ईन्टरनेटको प्रयोगमा सबै कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधीहरू दक्ष हुन नसक्नु । – निति नियम, तथा अन्य व्यवस्थापन निरन्तर परिवर्तन भएतापनि समयमै जानकारी गराउन नसक्नु । – एक द्धार पद्धतीको अवलम्वन हुन नसक्नु । – भाषिक समस्या विधमान रहनु । – सार्वजनिक सुनुवाई निरन्तर भएतापनि जन सहभागिता न्युन हुनु साथै प्रभावकारी हुन नसक्नु – कर्मचारी कर्मचारी, कर्मचारी जनप्रतिनिधि विचमा समन्वयको कमि ।	– आफ्नो अधिकार क्षेत्रका विषयमा बाँकी रहेका बढी भन्दा बढी ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधि तर्जुमा गर्ने । – आवश्यक दक्ष जनशक्ति र सेवाको गुणस्तर बृद्धि गर्ने – उपभोक्ता समिति परिचालन कार्यविधि सबै वडा कार्यालय लगायतलाई जानकारी गराउने साथै उनिहरूलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने । – कार्यविधि वनाई सेवा ग्राहीको सन्तुष्टि मापन गर्ने – सूचना अधिकारी र गुनासो सुनुवाईको कार्यविधि तय गर्ने लागु गर्ने तथा प्रभावकार कार्यावन्वयन गर्ने – तेश्रो पक्ष अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको व्यवस्था गर्ने – ईमेल ईन्टरनेटको प्रयोगमा सबै कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधीहरू दक्ष बनाउन तालिमको व्यवस्था गर्ने । – सुशासन तथा पारदर्शिताको कार्यविधि तयार गरी लागु गर्ने । – पारदर्शिता तथा जबाफदेहीता सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि र निर्देशिका तयार गरी लागु गर्ने । – समयमा पेस्की फरर्छोट हुन तथा बेरुजु असुलउपर गर्न प्रभावकारी कदम चाल्ने । – हेलो सरकार,चेक लिस्ट, सुचना प्रवाह, स्टडि सर्कल , सार्वजनिक बैठक अर्न्तक्रिया, ई गोभरमेन्टस, वाच डग ग्रुप, सन्तुष्टि सर्वेक्षण हरूको व्यवस्थापन गर्ने ।

परिच्छेद ३

योजना अवधारणा तथा प्रारूप

३.१नगर विकासको दीर्घकालिन सोच

आवधिक योजना तर्जुमा कार्यशाला गोष्ठीमा सहभागीहरु विचको छलफल, विषयविज्ञको सुझाब तथा परामर्शका आधारमा कञ्चनरूप नगरपालिकाको दीर्घकालिन सोच (Vision)देहाय अनुसार तय गरिएको छ ।

"शिक्षा, स्वास्थ्य पूर्वाधार कृषि पर्यटन रोजगारः स्वच्छ, हराभरा, सुन्दर समृद्ध कञ्चनरूप नगर"

३.२ लक्ष्य तथा उद्देश्य

आवधिक योजनाले कञ्चनरूप नगरपालिकाको समग्र लक्ष्य 'कञ्चनरूप नगर पूर्वाधारयुक्त, सुन्दर तथा नगरवासी शिक्षित, स्वस्थ तथा समृद्ध हुनेछ'तय गरेको छ ।

यसै गरी अन्य विस्तृत उद्देश्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:

विस्तृत उद्देश्यहरू

- कृषि,उद्यम, व्यापार, रोजगारीएवं विविध आर्थिक कृयाकलापको अवस्था सुधार भई आय बृद्धि भएको हुनेछ ।
- नगर सफा र नगरवासी शिक्षित एवंस्वस्थ भएका हुनेछन्, लक्षितवर्गको सशक्तिकरण भएको हुनेछ ।
- यातायात, सञ्चार, मानव बस्ती लगायत स्थानीय पूर्वाधार तथा संरचना निर्माण व्यवस्थित, सुरक्षित र दीगो भएको हुनेछ ।
- वन, जैविक तथा हरियाली क्षेत्र बृद्धि भै डुबान, बाढी तथा भूक्षयमा कमी आएको हुनेछ,वातावरण स्वच्छ भएको हुनेछ ।
- नगरपालिकाको कार्यसम्पादनको स्तर बृद्धि भै र सुशासनको अनुभुति भएको हुनेछ ।

३.३ प्राथमिकता तथा रणनीतिहरू

- कृषि-पर्यटन, पुर्वाधार विकास, सेवा विस्तार तथा प्रवर्धन
- कृषियोग्य जमिनको सदुपयोग, कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा बृद्धि
- व्यापार, उद्योग, उद्यमशीलता तथा आर्थिक कृयाकलापहरुको विकास तथा प्रवर्धन
- वैज्ञानिक भू-उपयोग योजना तथा व्यवस्थित शहरीकरण
- शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका सेवामा सवै वर्गको सहज पहुँच
- खेलकुद, मनोरञ्जन तथा सामाजिक कृयाकलाप बाट लक्षित वर्गको सर्वाङ्गीण विकास
- सडक तथा विद्युत पुर्वाधार र उर्जा विकास

३.४ नतिजा तालिका

नगर विकासका प्रयासहरुलाई एकीकृत गरी विकासको मूल ध्येयतर्फ अग्रसर गराउन तथा लक्ष्य प्राप्त गर्न नतिजामूलक योजनाको ढाँचामा एकीकृत स्वरुपको आवधिक योजना तर्जुमा गरिएको छ । नतिजामूलक ढाँचा परिवर्तनको सिद्धान्त अनुसार तयार गरिएको छ । योजनामा स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रलाई आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास, वन तथा वातावरण र संस्थागत विकास र सुशासन क्षेत्रहरुमा एकीकृत गरिएको छ । परिवर्तनको सिद्धान्त अनुसार तयार गरिएको नगरपालिकाको समष्टिगत विकासको एकीकृत नतिजा तालिका देहायअनुसार रहको छ ।

तालिका ८: आवधिक योजनाको नतिजा तालिका

नतिजा श्रृङखला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु						जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
	सूचक		आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था)		पुष्ट्याईका आधारहरु	
	विवरण	इकाई		०७६/७७	०७९/८०		
लक्ष्य (प्रभाव): कञ्चनरूप नगर पूर्वाधारयुक्त, सुन्दर तथा नगरवासी शिक्षित, स्वस्थ तथा समृद्ध हुनेछन्	वार्षिक रु ५०००० भन्दा कम आम्दानी हुने परिवार	प्रतिशत				• नगर वस्तुगत विवरण(प्रोफाइल) • अध्ययन प्रतिवेदन • मूल्याङ्कन प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	
	आफ्नो उत्पादन र आम्दानीबाट वर्षभरी खान पुग्ने परिवार	संख्या					
	खाद्यान्न उत्पादन (वासलात) धान चामाल	क्वि.					
	प्रति व्यक्ति खाद्यान्न उत्पादन वार्षिक	केजि	३५२.४६	४२५			
	आम्दानीको दुई तिहाईभन्दा बढी खर्च खानामा गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	२५	१५			
	साना किसान तथा उत्पादकको औषत वार्षिक आय	रु.	१०००००	१५००००			
	जमीनको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर (वार्षिक औषत कुल कृषि उत्पादन)	रु.	२२५००	३००००			
	स्नातक तह उतीर्ण जनसंख्या	जना					
	व्यवसायिक प्राविधिक सीपयुक्त दक्ष व्यक्ति	जना					
	पुड्कोपन भएका बालवालिका	प्रतिशत					
	कम तौल भएका ५ बर्षमूनीका बालबालिका	प्रतिशत					
	मापदण्डअनुसार बनेका आवास घर	संख्या					
	पक्की सडकमा पुग्न लाग्ने औषत समय	घण्टा					
	रुख विरुवाले ढाकेको वा हरियाली क्षेत्र	हेक्टर					
	नगरपालिकाको नीति, कानून निर्णय र सेवा प्रवाहबाट सन्तुष्ट सेवाग्राही	प्रतिशत					
	बैंक र बजार केन्द्रमा पुग्न लाग्ने औषत समय	मिनेट					
असर १ : कृषि, उद्यम, व्यापार, रोजगारी एवं विविध आर्थिक कृयाकलापको अवस्था सुधार भई आय बृद्धि भएको हुनेछ ।	गैर कृषि पेशा (उद्यम, व्यापार र जागिर) मा निर्भर	जनसंख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• राजनीतिक स्थिरता सहित संघीय शासन व्यवस्था संस्थागत हुनेछ । • संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । • सरकारी, गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ
	कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा संलग्न परिवार	संख्या					
	कृषि उपजहरुको बार्षिक मूल्य (एकमुष्ट) हजार	रु.					
	पशुपंक्षी र सो जन्य उत्पादन मूल्य (बार्षिक) हजार	रु.					
	औद्योगिक वस्तु र सेवा उत्पादन मूल्य (बार्षिक)	रु.					
	उद्योग तथा व्यवसायमा संलग्न व्यक्ति	जना					
	भमण गर्ने बाार्षिक पर्यटक (वाह्य)	संख्या					
	भ्रमण गर्ने बाार्षिक पर्यटक (आन्तरिक)	संख्या					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु						जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
	सूचक		आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था)		पुष्ट्याईका आधारहरु	
	विवरण	इकाई		०७६/७७	०७९/८०		
	पर्यटन र सेवामूलक व्यवसायमा संलग्न व्यक्ति	जना					• जलवायु परिवर्तन र विपदको असर न्युन हुनेछ। • वस्ती एकीकृत र सुरक्षित हुनेछ।
	बैंकमा खाता हुने तथा सेवा उपयोग गर्ने परिवार	घरधुरी					
	उत्पादन र बजारीकरण सहकारीमा आवद्ध सदस्य	घरधुरी संख्या					
प्रतिफल १.१ :कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि भएको र कृषि क्षेत्रमा व्यवसायीकरण तथा विविधीकरण भएको हुनेछ।	व्यवसायिक उत्पादनमा संलग्न कृषक	संख्या				• नगरवस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• कृषि विकास रणनीतिको कार्यान्वयन हुनेछ। • सरकारी, गैसस र नीजि क्षेत्रको कार्यक्रम र लगानीमा बृद्धि हुनेछ। • कृषि सेवा तथा प्रविधी प्रवाहमा बैंकल्पिक प्रणालीको प्रयोग हुनेछ। • बजार अवधारणा अनुसार कृषकको नेतृत्वमा कृषी अनुसन्धान र प्रविधि हस्तान्तरण हुनेछ। • जलवायु परिवर्तन तथा विपद असर न्यून हुनेछ • कृषि वातावरणीय ह्रास कम हुनेछ।
	मसला व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर					
	तरकारीको व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर					
	तोरी र सूर्यमुखी व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर					
	मकै र राजमा व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर					
	केरा व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर					
	अगुवा वा व्यवसायिक कृषक	संख्या					
	क्रियाशिल ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	संख्या					
	स्थानीय व्यवसायिक कृषि फार्म	संख्या					
	सक्रिय व्यवसायिक कृषक सूमह	संख्या					
	खाद्यान्न (धान, मकै, गहुँ) उत्पादन	क्वि.					
	तरकारी उत्पादन	क्वि.					
	फलफुल उत्पादन	क्वि.					
	माछा उत्पादन	मे.ट					
	व्यवसायिक कृषि नर्सरी	संख्या					
	कृषि सहकारी संस्था	संख्या					
	सहकारीमा आवद्ध कृषक	संख्या					
	कोल्ड स्टोर क्षमता	संख्या (मे.ट)					
	उन्नत विउ, जैविक मल र विषादी प्रयोग गर्ने, आधुनिक कृषि प्रविधी प्रयोग गर्ने	परिवार					
	कृषि उपज संकलन तथा बजार प्रवर्धन केन्द्र	संख्या					
	कृषि प्राविधिकको उपलब्धता	संख्या					
प्रतिफल १.२ : पर्याप्त सिंचाई सुविधाको विस्तार तथा प्रवर्धन भएको हुनेछ।	बाह्रै महिना सिंचाई हुने क्षेत्र	हेक्टर					
	प्रयोगमा आएका सिंचाई प्रविधि (डीप बोरिंग)	संख्या					
	सुचारु सिंचाई आयोजना	संख्या					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु						जोखिम पक्ष तथा पूर्वानूमान
	सूचक		आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था)		पुष्ट्याईका आधारहरु	
	विवरण	इकाई		०७६/७७	०७९/८०		
प्रतिफल १.३ : पशुपालन व्यवसायिक तथा पशुजन्य उत्पादन वृद्धि तथा विविधीकरण भएको हुनेछ।	व्यवसायिक पशुपालनमा संलग्न परिवार	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• कृषि विकास रणनीति कार्यान्वयन हुनेछ। • सरकारी, गैसस र नीजि क्षेत्रको कार्यक्रम र लगानीमा बृद्धि हुनेछ • पशु सेवा र प्रविधी प्रवाहमा बैंकल्पिक प्रणालीको प्रयोग हुनेछ। • जलवायु परिवर्तन तथा विपद असर न्यून हुनेछ
	बार्षिक खरिद बिक्री भेडा, खसी, बोका	संख्या					
	व्यवसायिक पशुपालन फर्म	संख्या					
	मासु उत्पादन	मे.टन					
	दूध तथा दूधजन्य उत्पादन	मे.टन					
	सक्रिय पशुपालन समूह	संख्या					
	नश्ल सुधार तथा उपचार केन्द्र	संख्या					
	क्रियाशील ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता	संख्या					
	पशुपालन सम्बन्धी उपलब्ध प्रविधि खोप, कृत्रिम प्रजनन् क्यासट्रेसन (खसी पार्ने आधुनिक विधि) उपयोग गर्ने घरपरिवार	संख्या					
	सुचारु कृत्रिम गर्भाधान केन्द्र	संख्या					
	दुग्ध चिस्यान केन्द्र/संकलन केन्द्र	संख्या					
प्रतिफल १.४: उद्यम तथा व्यवसायको सिर्जना, विकास र व्यवसायिकतामा अभिबृद्धि भएको हुनेछ।	चालू लघु उद्योग	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय शासन व्यवस्था अनुसार उद्यम तथा व्यापार प्रवर्धन सम्बन्धी संघीय तथा स्थानीय कानून तथा नीति तत्काल तर्जुमा भई कार्यान्वयन हुनेछ। • नीजि क्षेत्र बीच स्वस्थ्य प्रतिस्पर्धा हुनेछ।
	चालू घरेलु उद्योग	संख्या					
	चालू साना उद्योग	संख्या					
	चालू मझौला उद्योग	संख्या					
	सुचारु व्यापार व्यवसाय	संख्या					
	सुचारु ह्याचरी उद्योग	संख्या					
	कुखुराको लागी दाना उद्योग	संख्या					
	उद्योगमा संलग्न युवा र महिला	संख्या					
	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम प्राप्त व्यक्ति	संख्या					
प्रतिफल १.५:पर्यटकीय स्थल, पुर्वाधार र सेवाको विकास र प्रवर्धन भएको हुनेछ।	व्यवस्थित पर्यटकीय स्थान तथा स्थल	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय संरचना अनुसार पर्यटन प्रर्वधन सम्बन्धी संघीय कानून तथा नीति तर्जुमा हुनेछ। • क्षेत्रीय अवधारणा अनुसार संघ, प्रदेश तथा स्थानीय सरकार, विकास साझेदार र
	व्यवस्थित होमस्टे र ग्रामीण पर्यटकीय गाउँ	संख्या					
	उपलब्ध पर्यटकीय सेवा र सुविधाको प्रकार	संख्या					
	सञ्चालित साना होटेल तथा रेष्टुरेण्ट	संख्या					
	मध्यम सुविधायुक्त होटल तथा रेष्टुरेण्ट	संख्या					
	तालिम प्राप्त टुर गाइड	संख्या					
	व्यवस्थित वनभोज तथा पार्क	संख्या					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु: सूचक – विवरण	इकाई	आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७६/७७	०७९/८०	पुष्ट्याईका आधारहरु	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
	स्तरोन्नति गरिएका पर्यटकीय सम्पदा	संस्था					नीजि क्षेत्रबाट पर्यटन विकासमा लगानी हुनेछ।
	तालिम प्राप्त कुक तथा वेटर	संख्या					
	सञ्चालित तथा व्यवस्थित जल विहार कार्यक्रम	कि.मि.					
प्रतिफल १.६: बैंक तथा वित्तीय संस्था तथा सेवा विस्तार तथा प्रवर्धन भएको हुनेछ।	सुचारु बैंक तथा वित्तीय संस्था	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय संरचना अनुसार वित्तीय सेवा प्रदायकको सेवा समायोजन हुनेछ। • वित्तीय सेवा र सुविधा स्थानीय तहमा विस्तार हुनेछ।
	सेवा सुचारु बैंक शाखा तथा वित्तीय सेवा प्रदायक	संख्या					
	उपलब्ध कारोबारको किसिम (बचत र लगानी, रेमिट, मुद्रा सटही, व्यवसायिक परामर्श)	संख्या					
	सुचारु सहकारी संस्था	संख्या					
	सहकारीमा आबद्ध जनसंख्या	संख्या					
	सहकारी पूँजी परिचालन हजारमा	रु.					
	सहकारीमा पहुँच पुग्ने घरधुरी प्रतिशत	प्रतिशत					
असर २: नगर सफा र नगरवासी शिक्षित एवं स्वस्थ भएका हुनेछन्, लक्षित वर्गको सशक्तिकरण भएको हुनेछ	प्रौढ साक्षरता दर (१५ देखि ६० वर्ष) साक्षर जनसंख्या	प्रतिशत				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• राजनीतिक स्थिरता सहित संघीय शासन व्यवस्था संस्थागत हुनेछ। • संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। • सरकारी, गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ • सामाजिक सुरक्षा तथा सकारात्मक विभेद नीति र लक्षित कार्यक्रममा निरन्तरता हुनेछ।
	प्राविधिक शिक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थी	संख्या					
	३० मिनेटभित्र स्वास्थ्य सेवामा पहुँच भएका जनसंख्या (गाउँघर क्लिनिकको सेवा समेत)	संख्या					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/अस्पताल पुग्न लाग्ने औषत समय	मिनेट					
	पाइप प्रणाली वा सुरक्षित खानेपानीको सेवा उपयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत					
	सरसफाई सेवा र सुविधा उपलब्ध परिवार	प्रतिशत					
	स्नातक तह उतीर्ण अपाङ्ग	जना					
	स्नातक तह उत्तिर्ण गर्ने महिला	जना					
	स्नातक तह उतिर्ण दलित	संख्या					
	जिल्ला/क्षेत्रीयस्तर व्यवसायिक खेलाडी	संख्या					
	पूर्व प्रसूति सेवा ४ पटक प्राप्त गर्ने महिला	प्रतिशत					
प्रतिफल २.१ (शिक्षा)प्रारम्भिक, आधारभूत तथा विद्यालय शिक्षामा पहुच, गुणस्तर बृद्धि भएको हुनेछ।	विद्यालय वाहिर रहेका (५-१५ वर्ष) बालबालिका	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। • अभिभावक तथा स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिबद्धता र
	प्रारम्भिक बाल कक्षामा अध्ययनरत ४-५ बर्ष सम्मका बालबालिका	प्रतिशत					
	कक्षा ८ सिकाई उपलब्धी दर	प्रतिशत					
	कक्षा १० को सिकाई उपलब्धी दर	प्रतिशत					
	कक्षा १२ को उत्तिर्ण दर	प्रतिशत					

नतिजा श्रृङखला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु: सूचक – विवरण	सूचक – इकाई	आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७६/७७	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७९/८०	पुष्ट्याईका आधारहरु	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
	बालमैत्री सिकाई विधि अवलम्बन गर्ने विद्यालय	प्रतिशत				• विद्यालय सुधार योजना प्रतिवेदन	सहभागितामा अभिबृद्धी हुनेछ । • सरकारी, गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ • गाउँपालिकाबाट सामाजिक सुरक्षा तथा सकारात्मक विभेद नीति र लक्षित वर्ग कार्यक्रम तर्जुमा र पालना हुनेछ । • स्थानीयस्तरमा सरकारी, नागरिक समाज र समुदायको सहकार्य र साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ ।
	बालमैत्री आधारभूत पूर्वाधार र सुविधा (भवन, चर्पी, खानेपानी, खेलकुद मैदान, घेराबार, फर्निचर) उपलब्ध	विद्यालय					
	छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी संख्या	संख्या					
	क्रियाशील वालक्लव गठन भएका विद्यालय	संख्या					
	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात (आधारभूत र माद्यमिक)	संख्या					
	महिला प्रअ	संख्या					
	विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशाला भएका	विद्यालय					
	उच्च शिक्षा क्याम्पस	संख्या					
प्रतिफल २.२ (स्वास्थ्य): आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुच तथा गुणस्तर अभिबृद्धि भएको हुनेछ ।	जन्मदा २५०० ग्रामभन्दा कम तौल भएका शिशु	प्रतिशत				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ । • सामाजिक सुरक्षा तथा सकारात्मक विभेद नीति र लक्षित वर्ग कार्यक्रमको निरन्तरता हुनेछ • राजनीतिक प्रतिबद्धता तथा स्थानीय तहका सरोकारवाला बीच समन्वय, सहकार्य र साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ।
	स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती गराउने गर्भवती महिला	प्रतिशत					
	स्वाश प्रश्वासको संक्रमण (ARI) दर (प्रति हजारमा)	प्रतिशत					
	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी	जना					
	भिटामिन ए प्राप्त गर्ने बालबालिका	प्रतिशत					
	सबै खोप लिएका बालबालिका	प्रतिशत					
	परिवार नियोजनका साधनको प्रयोग दर	प्रतिशत					
	स्वास्थ्य विमा गर्ने परिवार	संख्या					
	५ वर्ष मुनीको कुपोषण दर	प्रतिशत					
प्रतिफल २.३ (खानेपानी तथा सरसफाई): गुणस्तरिय खानेपानी तथा सरसफाई सेवा सुविधाको उपलब्धता भएको हुनेछ ।	निजी धारा उपलब्ध घर परिवार	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ । • स्थानीयसरोकारवालाकोप्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ।
	पाइप लाइनबाट वितरित खानेपानी प्रयोग गर्ने घरधुरी	संख्या					
	स्वच्छ (प्यान भएको) शौचालय भएका घरधुरी	संख्या					
	सार्वजनिक शौचालय	संख्या					
	जोखिमयुक्त अवस्थामा साबुन पानीले हात धुने	प्रतिशत					
	फोहोर वर्गीकरण गरी विसर्जन गर्ने परिवार	संख्या					
	सक्रिय खानेपानी र सरसफाई उपभोक्ता समिति	संख्या					
प्रतिफल २.४ (महिला, बालबालिका	लैंगिक हिंसा र छुवाछुत सम्बन्धी घटना (बार्षिक)	संख्या				• नगर वस्तुगत	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु: सूचक – विवरण	इकाई	आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७६/७७	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७९/८०	पुष्ट्याईका आधारहरु	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानूमान
र लक्षित वर्ग): विपन्न तथा लक्षित वर्गको क्षमता विकास तथा सशक्तिकरण भएको हुनेछ ।	तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	संख्या				विवरण (प्रोफाइल) ● सर्वेक्षण प्रतिवेदन ● प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । ● संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ । ● सामाजिक सुरक्षा तथा सकारात्मक विभेद नीति र लक्षित वर्ग कार्यक्रमको निरन्तरता हुनेछ ।
	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम प्राप्त महिला	संख्या					
	सामाजिक सुरक्षाबाट लाभान्वित लक्षित वर्ग	संख्या					
प्रतिफल २.५ (युवा): सिर्जनशील तथा व्यवसायीक युवाशक्ति विकास भएको हुनेछ ।	वैदेशिक रोजगारीमा गएका घरधुरी	संख्या				● नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) ● सर्वेक्षण प्रतिवेदन ● प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	● स्थानीयसरोकारवालाकोप्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ। ● युवामैत्री वातावरण र लगानीमा बृद्धि हुनेछ ।
	कभर्ड हल तथा खेलकुद मैदान	संख्या					
	नगरपालिकामा सञ्चालित खेलकुद प्रतियोगिता	संख्या					
	प्रदेश तथा राष्ट्रियस्तर खेलाडी	संख्या					
	राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय खेलाडी संख्या	संख्या					
प्रतिफल २.६ (कला संस्कृति): स्थानीय कला, संस्कृति, संम्पदा संरक्षण तथा प्रर्वधन भएको हुनेछ	कला, संस्कृति, भाषा र साहित्यमा जिल्ला, प्रदेश र राष्ट्रको प्रतिनिधित्व गर्ने स्रष्टा	संख्या				● नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) ● सर्वेक्षण प्रतिवेदन ● प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	● सरकारी, गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ ● स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिबद्धता र सहभागितामा अभिबृद्धी हुनेछ ।
	संरक्षित कला, सँस्कृति र सम्पदाका प्रकार	संख्या					
	कला, भाषा र साहित्यलाई पेशाको रुपमा अवलम्बन गर्ने व्यक्ति	संख्या					
	स्थानीय संस्कृति, कला, सम्पदा र साहित्य सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान	संख्या					
असर ३: यातायात, सञ्चार, मानव बस्ती लगायत स्थानीय पूर्वाधार तथा संरचना निर्माण व्यवस्थित,	बाह्रै महिना यातायात सुचारु सडक लम्बाई	कि.मि.				● नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) ● सर्वेक्षण प्रतिवेदन ● प्रगति प्रतिवेदन	● संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ । ● समुदायको योगदान र निगरानीमा बृद्धि हुनेछ ।
	स्थानीय बजारमा उपलब्ध एकीकृत सेवा र सुविधाका प्रकार (सरकारले परिभाषा गरेअनुसार)	संख्या					
	प्रवर्धित तथा व्यवस्थित बजार	संख्या					
	सुरक्षित र बसोबास योग्य वस्तीमा बसोबास गर्ने	परिवार					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु: सूचक – विवरण	इकाई	आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७६/७७	०७९/८०	पुष्ट्याईका आधारहरु	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
सुरक्षित र दीगो भएको हुनेछ							
प्रतिफल ३.१ (सडक, यातायात): सडक तथा सहयोगी पूर्वाधारको विकास र विस्तार भई यातायात सुचारु भएको हुनेछ ।	यातायात सुचारु अन्तिम विन्दु (केन्द्र)	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । • स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ । • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ ।
	कालोपत्रे सडक	किमि					
	ग्राभेल सडक	किमि					
	पक्की पुल	संख्या					
	सडक कल्भर्ट	संख्या					
	सञ्चालित ४ पांग्रे यातायातका साधन	संख्या					
	सडक नाली (ढल) को लम्बाई	किमि					
	नियमित मर्मत संभार भएको सडकको लम्बाई	किमि					
	बायो इञ्जिनियरिङ्ग प्रविधी र सडक किनारामा वृक्षारोपण	किमी					
प्रतिफल ३.२: (आवसतथा वस्ती विकास):आवास, वस्ती र सार्वजनिक निर्माण एकीकृत, व्यवस्थित र सुरक्षित भएको हुनेछ ।	प्रवर्द्धित तथा सुरक्षित आवास क्षेत्र	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । • स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ ।
	प्रवर्द्धित तथा सुरक्षित जनता आवास भवन	संख्या					
	भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण सम्बन्धी स्थानीय दक्ष मिस्त्री	संख्या					
	भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि र स्वीकृत मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका सार्वजनिक भवन तथा संरचना	संख्या					
	भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि र स्वीकृत मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका आवास घर	संख्या					
	आधारभूत पूर्वाधारसहित व्यवस्थित बजार	संख्या					
प्रतिफल ३.३ (विद्युत ता बैकल्पिक उर्जा): विद्युत तथा बैंकल्पिक ऊर्जाको उत्पादन र उपयोगमा बृद्धि भएको हुनेछ ।	स्थानीय विद्युत उत्पादन	कि.वा				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । • स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ ।
	सोलार प्रणालीसहित विद्युत सेवा पुगेका घरपरिवार	संख्या					
	सुधारिएको उर्जा (बायोग्यास, एलपी ग्यास) प्रयोग गर्ने	परिवार					
	जडान सौर्य होम प्रणाली र संस्थागत प्रणाली	संख्या					
	सुधारिएको वा धुवाँरहित चुल्हो जडान भएका परिवार	संख्या					
प्रतिफल ३.४(सूचना तथा संचार): सूचनाको उपलब्धता,	संचारका कुनै एक साधन उपलब्ध परिवार	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल)	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ ।
	इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्ने जनसंख्या	संख्या					
	ल्याण्डलाइन टेलिफोन सुविधा	संख्या					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु						जोखिम पक्ष तथा पूर्वानूमान
	सूचक		आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था)		पुष्ट्याईका आधारहरु	
	विवरण	इकाई		०७६/७७	०७९/८०		
पहुँच र गुणस्तरमा अभिबृद्धि भएको हुनेछ ।	मोबाइल प्रयोगकर्ता	संख्या				• सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति प्रतिवेदन	• संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ ।
	टेलीभिजन प्रयोग गर्ने	घरधुरी					
	उद्यम व्यवसायमा सूचना प्रविधि प्रयोग गर्ने व्यक्ति	संख्या					
	मोवाइल टावर	संख्या					
असर ४: वन, जैविक तथा हरियाली क्षेत्र बृद्धि भै डुबान, बाढी तथा भूक्षयमा कमी आएको हुनेछ, वातावरण स्वच्छ भएको हुनेछ	रुख बिरुवाले ढाकेको वा हरियाली वा वन क्षेत्र	हेक्टर				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ । • वन, वातावरण नीतिको पालना हुनेछ ।
	संरक्षित तथा व्यवस्थित वन क्षेत्र	हेक्टर					
	संरक्षित तथा चरन क्षेत्र	हेक्टर					
	संरक्षित भू-क्षय र बाढी संवेदनशील क्षेत्र	संख्या					
	उत्पादित काठ	क्यूफिट					
	उत्पादित दाउरा	~~क्विन्टल~~चट्टा					
	उत्पादित गैह्रकाष्ठ वन पैदावर	केजी					
	वनमा आधारित उद्योग तथा व्यवसाय	संख्या					
	हरित आय कार्यक्रमबाट लाभन्वित विपन्न परिवार	संख्या					
	वन अतिक्रमित क्षेत्र	हेक्टर					
प्रतिफल ४.१: (वन तथा जैविक विविधता): वन श्रोतको संरक्षण तथा वैज्ञानिक व्यवस्थापन र संचितीमा वृद्धि भएको हुनेछ ।	वनको संचिती दर (मि^{3}/हेक्टर)	प्रतिशत				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ । • वन, वातावरण नीतिको पालना हुनेछ ।
	वन प्रजाती प्रति हेक्टर	संख्या					
	व्यवस्थित सामुदायिक तथा कबुलियती वन क्षेत्र	हेक्टर					
	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन क्षेत्र	हेक्टर					
	नीजि वन क्षेत्र	हेक्टर					
	बृक्षारोपण क्षेत्र	हेक्टर					
	आयमूलक कार्य सञ्चालित वन क्षेत्र	हेक्टर					
	जैविक विविधता युक्त क्षेत्र	हेक्टर					
	गैरकाष्ठ वन पैदावारहरुको व्यवसायिक खेती गरिएको अद्यावधिक क्षेत्रफल	हेक्टर					
प्रतिफल ४.२: (जलाधार तथा भुमि संरक्षण):जलाधार तथा भूमिको एकीकृत तथा	संरक्षित पानी मुहान क्षेत्र	हेक्टर				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि
	संरक्षित खेतबारीको क्षेत्रफल	हेक्टर					
	पुनर्स्थापित क्षतिग्रस्त भूमिको क्षेत्रफल	हेक्टर					
	नदी नियन्त्रण र उकासबाट संरक्षित जमीन	हेक्टर					
	भिरालो उपचार तथा संरक्षित संरचनाको लम्बाई	कि.मि.					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु						जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
	सूचक		आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था)		पुष्ट्याईका आधारहरु	
	विवरण	इकाई		०७६/७७	०७९/८०		
व्यवस्थित संरक्षण बृद्धि भएको हुनेछ।	नदी नियन्त्रण लम्बाई	किमी				प्रतिवेदन	हुनेछ। ● स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ।
	स्पर तथा बाँध, चेकड्याम	किमी					
	उपचार गरिएको/संरक्षित गल्छी र पहिरो	संख्या					
	संरक्षित भू-क्षय र बाढी संवेदनशील क्षेत्र	हेक्टर					
	संरक्षित र व्यवस्थित तालतलैया र सिमसार क्षेत्र	हेक्टर					
	वायो इञ्जिनियरिङ प्रविधि प्रयोग संरचनाको लम्बाई	किमी					
	व्यवस्थित संरक्षण तथा Ridge पोखरी	संख्या					
प्रतिफल ४.३: (सुन्दरता तथा स्वच्ता): गाउँको सुन्दरता तथा पर्यावरणीय स्वच्छता र जलवायु परिवर्तन अनुकुलतामाअभिबृद्धि भएको हुनेछ	मनोरञ्जनस्थल, पार्क र हरित क्षेत्र	संख्या				● नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) ● सर्वेक्षण प्रतिवेदन ● प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	● संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। ● संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ। ● स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ।
	प्रयोग भएका फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणाली	संख्या					
	कम्पोष्ट-बिन र गार्वेज-पिट प्रयोग गर्ने परिवार	संख्या					
	निष्काशित फोहोरमैलाको औषत परिमाण	मेटन					
	परम्परागत उर्जा प्रयोग गर्ने घरधुरी	संख्या					
	प्रशोधन गरिएको फोहोरमैला अनुपात	प्रतिशत					
	नियमित सरसफाइको अभ्यास गर्ने घरधुरी	प्रतिशत					
	घरभित्रको धुवाँमुक्त घरधुरी	प्रतिशत					
	स्थानीय विपद जोखिम न्युनीकरण तथा जलवायु अनुकुलन कार्ययोजना तर्जुमा	पटक					
प्रतिफल ४.४ (विपद व्यवस्थापन) : विपद् जोखिम तथा क्षतीन्यूनीकरण भएको हुनेछ।	सुरक्षित, एकीकृत र व्यवस्थित वस्ती/आवास क्षेत्र	संख्या				● नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) ● सर्वेक्षण प्रतिवेदन ● प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	● संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। ● संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ। ● विपद जोखिम न्यूनीकरण हुनेछ।
	वस्ती अयोग्यस्थानमा बसोबास गरेका परिवार	संख्या					
	विपदबाट भएको बार्षिक क्षत्ती (जग्गा, संरचना, बालीनाली, पशु र अन्य सम्पत्ती)	रु. हजार					
	खुल्ला क्षेत्र र स्थान	संख्या					
	तालिम प्राप्त स्वयंसेवक	जना					
	विपद् व्यवस्थापन स्थानीय कोष (हजारमा)	रु.					
	विपद् व्यवस्थापनमा क्रियाशिल संघ/संस्थाहरु	संख्या					
असर ५(सुशासन तथा क्षमता विकास): नगरपालिकाको कार्यसम्पादनको स्तर बृद्धि भै र	प्रति व्यक्ति बार्षिक बजेट लगानी (रु.हजारमा)	रु.				● नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) ● सर्वेक्षण प्रतिवेदन ● प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	● संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। ● संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि
	लक्षित वर्ग, सशक्तिकरण र क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभन्वित विपन्न र पिछडिएको वर्ग	संख्या/घरधुरी					
	उपलब्ध प्राविधिक मानव संशाधन	प्रतिशत					
	क्रियाशिल गैसस, अगैसस, विकास साझेदार	संख्या					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु						जोखिम पक्ष तथा पूर्वानूमान
	सूचक		आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था)		पुष्ट्याईका आधारहरु	
	विवरण	इकाई		०७६/७७	०७९/८०		
सुशासनको अनुभुति भएको हुनेछ							हुनेछ।
प्रतिफल ५.१ (ऐन, नियम तथा कार्यविधि): आवश्यक ऐन, नियम तथा कार्यविधिहरु निर्माण तथा समान वुझाई भएको हुनेछ।	नगरपालिकाले स्वीकृत गरेका कानून तथा नीति	संख्या					• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ। • स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ।
	• ऐन	संख्या					
	• नियम तथा विनियम	संख्या					
	• निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड	संख्या					
	नीति तथा मार्गदर्शन	संख्या					
	क्रियाशिल नीतिगत समिति तथा संयन्त्र (विधायन, सुशासन, लेखा, राजस्व, योजना तथा बजेट तर्जुमा, अनुगमन आदी)	संख्या					
	अभ्यास गरिएका सामाजिक जवाफदेहिताका औजारका प्रकार (क्षतिपूर्ति सहिको नागरिक वडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, समुदाय स्कोर कार्य आदी)	संख्या					
	स्थानीय कानून, नीति तथा योजना तर्जुमा प्रक्रिया नागरिक पृष्ठपोषण तथा सुझाव लिने माध्यमहरु (संचार माध्यम,सुचना पाटी, अन्तरक्रिया, लिखित प्रतिक्रिया, सुभाव पेटिक, सामाजिक सञ्जाल आदी)	संख्या					
	नगरपालिका पेश भएका सरकार संचालन तथा सेवा प्रवाहसम्बन्धी गुनासो सुनुवाई	संख्या					
प्रतिफल ५.२ (संस्थागत तथा मानव संसाधन क्षमता): नगरपालिका तथा वडा कार्यालयको संस्थागत क्षमता, मानव संशाधन क्षमता पर्याप्त भएको हुनेछ।	नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधन	संख्या				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ। • स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ।
	नगरपालिकाबाट प्रवाहित सेवा तथा सुविधा	प्रकार					
	नगरपालिका तथा वडा कार्यालय भवन	संख्या					
	सेवा सुचारु सेवा तथा श्रोत केन्द्र (स्वास्थ्य, कृषि, पशु सेवा, शिक्षा, सूचना)	संख्या					
	नगरपालिकामा संचालित संघीय र प्रदेश आयोजना तथा कार्यक्रम एवं इकाई	संख्या					
	सञ्चालित स्थानीय शासन, योजना तर्जुमा तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रम	विषय क्षेत्र					
	क्षमता विकास र जवाफदेहिता अभिबृद्धि कार्यमा सहभागी	जना					

नतिजा श्रृङ्खला	सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु: सूचक – विवरण	सूचक – इकाई	आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७६/७७	लक्ष्य (सम्मको अवस्था) ०७९/८०	पुष्ट्याईका आधारहरु	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
	जनप्रतिनिधि र नागरिक समाज						
प्रतिफल ५.३ (नगरपालिकाको आम्दानी तथा खर्च व्यवस्थापन): नगरपालिकाको आय श्रोत, दायरा, तथा आय वृद्धि भएको र खर्च व्यवस्थित एवं चुहावट न्युनीकरण भएको हुनेछ।	नगरपालिकाको बार्षिक आन्तरिक आय रकम (हजारमा)	रु.				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन • वित्तीय प्रतिवेदन	• संघीय तथा प्रदेश राजस्व कानून उपलब्ध हुने तथा स्थानीय कानून तर्जुमा हुनेछ। • संघ, प्रदेश, विकास साझेदार, गैसस र समुदायको लगानी आकर्षण हुनेछ।
	संघीय सरकारबाट राजस्व बाँडफाँड प्राप्त रकम	रु. हजारमा					
	प्रदेश सरकारबाट राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	रु.हजारमा					
	नगरपालिकाको कूल बार्षिक बजेट (हजारमा)	रु.					
	नगरपालिकाको बार्षिक वास्तविक खर्च रकम (प्रतिशत)	प्रतिशत					
	औषत वार्षिक वेरुजु रकम (हजारमा)	रु.					
	गैसस, अगैसस, विकासबाट संचालित आयोजना/कार्यक्रमबाट लगानी रकम (हजारमा)	रु.					
	समुदायको लगानी तथा योगदान रकम (हजारमा)	रु.					
	निजी क्षेत्रको लगानी (हजारमा)	रु					
प्रतिफल ५.४ (योजना तर्जुमा तथा अनुगमन) : सहभागीतामुलक प्रकृया अनुसार , समाबेशी र प्रभावकारी योजना तर्जुमा , कार्यन्वयन , तथा अनुगमन प्रभावकारी भएको हुनेछ।	खण्डीकृत विषयगत तथा श्रोत नक्शासहित वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक	भए/नभएको				• नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) • सर्वेक्षण प्रतिवेदन • प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन • वित्तीय प्रतिवेदन	• संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ। • संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र नीजि क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ। • स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ।
	स्थानीय गौरवका आयोजनाहरुको सूची	संख्या					
	तर्जुमा भएका विषयगत रणनीतिक योजना (विषय)	क्षेत्रसंख्या					
	नतिजामूलक ढाँचामा आवधिक योजना तर्जुमा	भए/नभएको					
	नतिजामूलक अनुगमन खाकामा आधारित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना	भए/नभएको					
	बार्षिक योजनामा आर्थिक विकास तथा आयमूलक क्षेत्रमा लगानी अनुपात	प्रतिशत					
	कूल आयोजना मध्ये उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन भएका आयोजनाको अनुपात	प्रतिशत					
	समयमा सम्पन्न आयोजना/कार्यक्रमको अनुपात	प्रतिशत					
	आयोजना/कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन संख्या ((पटके, मासिक, चौमासिक, बार्षिक)	पटक					
	प्रकाशित दस्तावेज र प्रतिवेदन	संख्या					
	सहभागितामुलक योजना तर्जुमा तथा अनुगमन प्रक्रियामा लक्षित वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व (महिला, दलित, जनजाति र बाल बालिका)	संख्या					
क्र.सं.	**प्रतिफल अनुसार प्रमुख आयोजना र कार्यक्रम**						
१.१.१	दस्तावेजको परिच्छेद ३ मा प्रस्तुत छ।	बजेट (रु.				प्रगति तथा अनुगमन	स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिवद्धता र

नतिजा श्रृङखला		सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु						जोखिम पक्ष तथा पूर्वानूमान
		सूचक		आधाररेखा (आ.व. ०७४/७५ सम्मको अवस्था)	लक्ष्य (सम्मको अवस्था)		पुष्ट्याईका आधारहरु	
		विवरण	इकाई		०७६/७७	०७९/८०		
			हजारमा)				प्रतिवेदन	सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा बृद्धि हुनेछ ।

३.५ नीति तथा कार्यनीति

नगरपालिकाको दीर्घकालिन सोच उन्मुख भई विकासको समष्टिगत लक्ष्य तथा उद्देश्य हासिल गर्न नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास एवं सरोकारवालासंग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी अभिबृद्धि गरी आवधिक योजनाको प्राथमिकता तथा रणनीति कार्यान्वयन गरिने छ । योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्तिका लागि विषयगत क्षेत्रगत रुपमा देहाय अनुसारका नीति तथा कार्यनीतिहरू अबलम्बन गरी रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना कार्यान्वयन गरिने छ ।

असर १ (आर्थिक विकास) सँग सम्बन्धित

प्रतिफल १.१ सँग सम्बन्धित (कृषि विकास)

१. पकेट खेती कार्य कम्तिमा पनि ५ विघा क्षेत्रफलमा हुने गरी कृषक समूह वा सहकारीलाई प्रवर्द्धन गर्ने र निजी उद्यमीलाई पनि प्रोत्साहन गरिने छ ।
२. कृषिमा यान्त्रिकरणको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गरिने छ । यस कार्यका लागि कृषक समूह र सहकारीलाई यन्त्र उपकरण खरीदमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने छ भनें निजी फर्मको हकमा २५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।
३. खाद्यान्न भण्डारको निर्माण पायक पर्ने स्थानमा स्थानीय सहकारीको अगुवाई एवं लागत सहभागितामा निर्माण गरिने छ एवं यसकोसञ्चालनको विधिनिर्माण गरीसर्वसाधारणकिसानको सहज पहुँच सुनिश्चित गरिने छ ।
४. उन्नत मल, बीऊ तथा विषादी वितरण कार्य सञ्चालन गर्दा सर्वसाधारण किसानको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्ने समूह वा सहकारी मार्फत सञ्चालन गरिने छ ।
५. मागको आधारमा स साना हाट बजारको स्तरोन्नती गरिने छ ।यसका लागि उत्पादक कृषकहरूको प्रतिनिधित्व हुनेगरी हाट बजार व्यवस्थापन गरी बेग्लै कार्यविधिबाट सञ्चालन गरिने छ ।
६. आँप बगैंचा व्यवस्थापन कार्य अन्तर्गत आँपको विरुवा वितरण गर्ने, गोडमेलका औजार उपकरण तथा रोगको उपचार सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । यसरी सेवा कार्य सञ्चालन गर्दा लाग्ने लागतको समूह वा सहकारीको हकमा ५० प्रतिशत अनुदान र निजीको हकमा २५ प्रतिशत अनुदान दिइने छ ।
७. आँपको बजार पूर्वाधारको विकास गर्न आँप उत्पादक, व्यापारी तथा अन्य पक्षसँग समन्वय गरिने छ ।
८. कृषि जनशक्तिको स्थानीय स्तरमा उपलब्धताका लागि कृषि तथा प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना स्थानीय स्तरमा नै गरिने छ ।

प्रतिफल १.२ सँग सम्बन्धित (सिंचाई)

१. सम्भाब्यता हेरी बोरिङ सिंचाइ प्रणालीको विकासलाई जोड दिइनेछ । सिंचाई सुविधा जडानका लागि ८० प्रतिशत कृषक समूह वा सहकारीलाई अनुदान दिइने छ ।
२. सिंचाईको स्थायी नहर निर्माण तथा मर्मत कार्य सञ्चालनका कृषक समूह वा सहकारी मार्फत अनुदान दिइने छ ।

प्रतिफल १.३ सँग सम्बन्धित (पशुपंक्षी पालन)

१. उन्नत घाँसबालीका लागि कृषक समूह एवं सहकारी मार्फत बीऊबिजन वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
२. कृषक समूह वा सहकारीको जिम्मामा रहने गरी उन्नत जातको बोका, राँगा वितरण गरिने छ।
३. गोठ सुधार कार्यक्रम समूह सहकारी मार्फत ५० प्रतिशत अनुदानमा सञ्चालन गरिने छ।
४. गुईंठालाई ईन्धनको रुपमा प्रयोग गर्ने कार्यलाई न्यूनीकरण गर्न सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
५. पशु उपचार कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय एग्रोभेट सहितको सहभागितामा सञ्चालन गरिने छ।
६. उन्नत जातको कुखुरा, बंगूर तथा गाई भैंसीपालन कार्यमा दिइने अनुदान समूह वा सहकारी मार्फत उपलब्ध गराइने छ।
७. माछा पोखरी निर्माण, भुरा वितरण कार्य अनुदानमा सञ्चालन गरिने र सो अनुदान प्रवाह समूह सहकारीको हकमा ५० प्रतिशत अनुदान र निजीको हकमा २५ प्रतिशत अनुदान दिइने छ।
८. कृषि तथा पशुपालन व्यबसायलाई प्रवर्द्धन गर्न स्थानीय स्तरमा तालिम प्राप्त प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्दै जाने नीति लिइनेछ।

प्रतिफल १.४ सँग सम्बन्धित (पर्यटन)

१. स्थानीय धार्मिक पर्यटकीयस्थलहरूको संरक्षण, सेवा तथा सुविधा विकास र विस्तार गरी पर्यटन विकास र प्रवर्द्धन गरिनेछ।
२. पर्यटन विकासका लागि पिकनिक स्थल, पार्क आदिको निर्माण गरिनेछ।
३. पर्यटकीय क्षेत्रको गुरुयोजना निर्माण तथा अन्य आवश्यक पूर्वाधार विकासका लागि अन्तर स्थानीय तह लगायत प्रदेश सरकार र संघसँग पहल गरिने छ।

प्रतिफल १.५ सँग सम्बन्धित (उद्योग तथा व्यापार विकास तथा प्रवर्द्धन)

१. औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना गरी ठूला तथा साना उद्योगको स्थापनामा प्रोत्साहन गरिने छ।
२. परम्परागत सीपमा आधारित साना तथा घरेलु उद्योगहरूको स्थपनामा प्रोत्साहन गरिने छ।
३. व्यवस्थित बजारको विकासका निमित्त निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी पूर्वाधार विकास लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
४. साप्ताहिक हाट बजारको संख्या तथा स्तरमा बृद्धि तथा व्यवस्थापन गरिने छ।
१. व्यवसाय सिर्जना, उद्यमशिलता विकास, प्रविधि हस्तान्तरण तथा बजारीकरणका लागि युवा लक्षित आवश्यक क्षमता अभिबृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
२. स्थानीय श्रम, सीप र प्रविधिमा आधारित उद्योग व्यवसायको स्थापना एवं सञ्चालनलाई प्राथमिकता र प्रश्रय दिइनेछ।
३. स्थानीयस्तरमा उद्योग व्यवसायको प्रवर्द्धनका लागि व्यवसाय बजार सूचना, पूर्वाधार र संजाल विकास गरिनेछ।

प्रतिफल १.६ सँग सम्बन्धित (वैक तथा वित्तीय संस्था)

१. वित्तीय सुविधामा देखिएको दोहोरोपन हटाउन सहकारी ऐनको तथा विनियमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ ।
२. सहकारी सम्बन्धी शिक्षा, तालिम र सूचनाको व्यवस्था गरिने छ ।
३. कमजोर क्षमतामा संचालित सहकारीहरूको एकीकरण कार्यमा सहजीकरण गरिने छ ।
४. बचत प्रोत्साहन, उत्पादनमुलक क्षेत्रमा लगानी बृद्धिका लागि छलफल तथा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
५. वित्तीय साक्षरताका कार्यक्रम जनस्तरसम्म सञ्चालन गरिने छ ।
६. सहकारीहरूको संस्थागत क्षमता सुदृढीकरणको माध्यमबाट सुशासन प्रवर्द्धन अभिबृद्धि गरिनेछ ।
७. सहकारीहरूबाट प्रदान गरिने सेवामा सबैको सुलभ पहुँचका निमित्त सहजीकरण गरिने छ ।

असर २ संग सम्वन्धित (सामाजिक विकास)

प्रतिफल २.१ सँग सम्बन्धित (शिक्षा)

१. प्रारम्भिक, आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालय शिक्षामा पहुच र शिक्षाको गुणस्तरमा बृद्धि भएको हुनेछ ।
२. शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात तथा शिक्षक-कक्षा अनुपातको आधारमा दरवन्दी र पद मिलान गरिएको हुनेछ ।
३. सामुदायिक विद्यालयहरुमा सबै बर्गको पहुँचका लागि प्रोत्साहन गर्न छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक, खेल सामग्री एवं दिवाखाजा कार्यक्रम संचालन गरिएको हुनेछ ।
४. माध्यमिक तह (कक्षा ११ र १२) अध्ययनरत दलित, सिमान्तिकृत एवं विपन्न विद्यार्थी सहयोग कार्यक्रम संचालन गरिएको हुनेछ ।
५. विद्यालयमा विद्यूत, सफा खानेपानी तथा घेराबारा आदि पूर्वाधारको विकास भएको हुनेछ ।

प्रतिफल २.२ सँग सम्बन्धित (स्वास्थ्य)

१. आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुच तथा गुणस्तर अभिबृद्धि गरिने छ ।
२. खोप केन्द्र हरु व्यवस्थितगरिने छ ।
३. प्रत्येक स्वास्थ्यकेन्द्रमा जेनेरेटर सहितको २४ घन्टे आकस्मिक उपचार सेवा तथा सुरक्षित प्रसुती सेवा उपलब्ध गराईने छ ।

प्रतिफल २.३ सँग सम्बन्धित (खानेपानी तथा सरसफाई)

१. सबै वडामा गुणस्तरिय खानेपानी तथा सरसफाई सेवा सुविधाको उपलब्धता भएको हुनेछ ।
२. सबै क्षेत्रका ट्युबवेलको पानी परिक्षण गरिएको हुनेछ ।
३. प्रत्येक नगरबासीको घरमा चर्पी बनेको हुनेछ साथै सबै परिवारका प्रत्येक सदस्य चर्पीमा दिसा गर्ने बानीको विकास भैसकेको हुनेछ ।
४. प्रत्येक टोलमा ढल निकासको उचित प्रवन्ध भएको हुनेछ ।

प्रतिफल २.४ सँग सम्बन्धित (महिला, बालबालिका र लक्षित वर्ग):

१. सिर्जनशील तथा व्यवसायीक युवाशक्ति विकास भएको हुनेछ ।
२. थानीय कला, संस्कृति, संम्पदा संरक्षण तथा प्रर्वधन भएको हुनेछ

३. विपन्न तथा लक्षित वर्गको क्षमता विकास तथा सशक्तिकरण भएको हुनेछ ।

असर ३ (पूर्वाधार विकास) संग सम्वन्धित

प्रतिफल ३.१ (सडक, पुल तथा यातायात सँग सम्बन्धित)

१. सडक, पुल तथा भवन निर्माण गर्नु पूर्व आयोजनाको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) तयार गरी आयोजना स्वीकृत गरिनेछ ।
२. नगर यातायात गुरुयोजना तर्जुमा गरी सोको प्राथमिकता अनुसार सडक आयोजना निर्माण गरिनेछ ।
३. आम उपभोक्ताको (लागत) सहभागितामा संरचना निर्माण कार्यमा कम्तिमा १० प्रतिशत र ग्राभेल, माटो तथा कुलोपैनीको कार्यमा कम्तिमा २० प्रतिशत नगद, श्रम र सामग्रीको योगदान अनिवार्य जुटाई आयोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
४. उपभोक्ता समितिलाई आयोजनाको प्राविधिक पक्ष (डिजाइन, इष्टिमेट, मापदण्ड, मर्मत संभार आदि) र व्यवस्थापकीय पक्ष (उपभोक्ता समिति परिचालन, खरिद प्रक्रिया, जिम्मेवारी बाँडफाँड, रकम निकासा, कार्ययोजना, सार्वजनिक परीक्षण तथा फरफारक आदि) विषयमा व्यवस्थित रुपमा तालिम प्रदान गरी क्षमता अभिबृद्धि गरिनेछ ।
५. उपभोक्ता समिति परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि परिमार्जन गरी सो अनुसार उपभोक्ता समितिद्वारा आयोजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६. अनुगमन कार्यलाई नियमित र प्रभावकारी बनाउन अनुगमन समितिका साथै जनप्रतिनिधि, सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारी, सञ्चारकर्मी तथा स्थानीय समुदायको सहभागितामा आयोजनाको नियमित विस्तृत रुपमा स्थलगत अनुगमन तथा प्रगतिको लेखाजोखा गरी अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिनेछ ।
७. पूर्वाधार तथा संरचना निर्माण आयोजना कार्यान्वयन गर्दा आयोजना मितव्ययी, समुदायको सहभागिता र प्रभावकारिता बृद्धि हुने भएको अवस्थामा मात्र उपभोक्ता समितिबाट आयोजना सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।
८. आयोजनाको सञ्चालनको अवस्था तथा सम्पन्न भएपछि आम उपभोक्ता तथा सरोकारवालाको सहभागिता र नागरिक समाज संस्थाको सहजीकरणमा सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गरी आयोजनाको पारदर्शिता, प्रभावकारिता र जवाफदेहीता अभिबृद्धि गरिनेछ ।
९. टोल विकास संस्था तथा स्थानीय समुदायको सहभागितामा सडक अधिकार क्षेत्रको अतिक्रमण हटाई सडक सुरक्षा गरी आवतजावत सुचारु गरिनेछ ।
१०. स्थानीय समुदायको सहभागिता नगरपालिकाबाट स्वीकृत भवनसंहिता र मापदण्ड अनुसार सडक चौडा गरिनेछ ।
११. पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना निर्माण गर्दा आयोजनाको सञ्चालन मितव्ययी हुने, लागत सहभागिता तथा प्रभावकारिता बृद्धिको सुनिश्चितता हुने अवस्थामा पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई आवश्यकता अनुसार टोल विकास संस्था, महिला तथा आमा समूह, विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक तथा मध्यवर्ती वन उपभोक्ता समिति र गैर सरकारी संस्था मार्फत समेत कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्थापन गरिनेछ ।

प्रतिफल ३.२ सँग सम्बन्धित (आवास, वस्ती, बजार तथा भवन)

१. सडक अधिकार क्षेत्र, भवनको मापदण्ड तयार गरी नगरवासीलाई जानकारी दिई सो को परिपालना अभिबृद्धि गरिनेछ ।
२. भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण प्रविधि बारे स्थानीय समुदायलाई जानकारी दिने तथा नक्शा पास अनिवार्य गरिनेछ ।
३. बाँध, स्पर तथा नालाको निर्माण गरी जोखिममा रहेका बस्ती, पूर्वाधारहरूको संरक्षण र सुरक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।
४. निर्धारित सडक अधिकार क्षेत्र र मापदण्ड अनुसार आवास र भवन निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था लागू गरिनेछ ।
५. ऐलानी जग्गामा बसोबास तथा सुकुम्बासी व्यवस्थापन बारे कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाको लागि नेपाल सरकारसँग पैरवी गरिनेछ ।
६. टोल वस्तीको मूल सडक चौडाई कम्तीमा ८ मिटर र भित्री सडकको चौडाई कम्तीमा ६, दुईवटा सडक जोड्ने सडक ४ मिटर कायम गरी सडक निर्माण गरिनेछ ।
७. निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरी सभाहल तथा कवर्ड हल निर्माण गरिनेछ ।

प्रतिफल ३.३ सँग सम्बन्धित (विद्यूत र वैकल्पिक उर्जा)

१. गैर सरकारी संस्था र टोल विकास संस्था परिचालन गरी विद्यूत तथा वैकल्पिक उर्जाको प्रवर्धन र विस्तार गरिनेछ ।
२. स्थानीय समुदाय तथा टोल विकास संस्था परिचालन गरी विद्यूत चोरी नियन्त्रण गरिनेछ ।
३. स्थानीय उपभोक्ता तथा नगरपालिकाको सहभागिता (२०-८०) लागत सहभागिता विद्यूत ट्रान्सफर्मर तथा विद्यूत लाईन विस्तार गरिनेछ ।

प्रतिफल ३.४ सँग सम्बन्धित (सूचना तथा सञ्चार प्रविधिसँग सम्बन्धित)

१. विद्यूतीय हाजिरी, ग्रुप एसएमएस, इन्ट्रानेट, इन्टरनेट जस्ता सूचना प्रविधि प्रवर्धन गरी सेवा प्रवाह विद्यूतीय प्रणालीमा आधारित र चुस्त बनाइनेछ ।
२. नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा तथा सुविधा, प्रगति विवरण, सफल अभ्यास, सेवा प्रवाहको स्तर र नागरिक सन्तुष्टी सम्बन्धी सूचना तथा विवरण प्रकाशन र प्रसारणकोलागि स्थानीय मिडियाको परिचालन गरिनेछ ।
३. नगर कार्यपालिका कार्यालमा एकीकृत सेवा प्रवाहसँगै CCTV क्यामेरा जडान तथा सबै वडा कार्यालय, सेवा केन्दहरूमा क्रमशः पनि विस्तार गरिनेछ ।

असर ४ (वन, वातावरण तथा विपद) संग सम्वन्धित

दोश्रो चरणको कार्यशालाबाट लिने

प्रतिफल ४.१: (वन तथा जैविक विविधता):

१. वन श्रोतको संरक्षण तथा वैज्ञानिक व्यवस्थापन र संचितीमा बृद्धि भएको हुनेछ ।

प्रतिफल ४.२: (जलाधार तथा भुमि संरक्षण):

१. जलाधार तथा भूमिको एकीकृत तथा व्यवस्थित उपयोगमा बृद्धि भएको हुनेछ ।

प्रतिफल ४.३: (सुन्दरता तथा स्वच्ता):

१. गाउँको सुन्दरता तथा पर्यावरणीय स्वच्छता र जलवायु परिवर्तन अनुकुलतामा अभिबृद्धि भएको हुनेछ ।

प्रतिफल ४.४ (विपद व्यवस्थापन)

१. विपद् जोखिम तथा क्षती न्यूनीकरण भएको हुनेछ ।

असर ५ (सुशासन तथा क्षमता विकास) संग सम्बन्धित

प्रतिफल ५.१ सग संबन्धित(संस्थागत)

१. भवन भएका वडाहरूमा फर्निचर, विद्यूत, सूचना प्रविधि सहितको कार्यकक्ष व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२. भवन नभएको २ वटा वडा र नगरपालिका केन्द्रमा भवन निर्माण तथा कार्यकक्ष व्यवस्थापन गरिनेछ ।
३. जिर्ण अवस्थामा रहेका वडा कार्यालयका भवनहरू मर्मत तथा कार्यकक्ष व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४. सबै वडा र नगरपालिकामा सुविधा सम्पन्न वैठक कक्ष व्यवस्थापन गरिनेछ ।
५. दरबन्दी र आवश्यक्तानुसारको कर्मचारी व्यवस्थापनको लागी संघ तथा प्रदेशमा पहल गरिनेछ ।
६. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । (स्थानीय सरकार सञ्चालन तथा सूचना प्रविधि)
७. नगरपालिकाको विषयगत शाखा, कार्यपालिका सदस्य र वडा कार्यालयमा अन्तर्गत सवारी साधन थप गरिनेछ ।
८. सबै वडा तथा विषयगत शाखाहरूमा आधुनिक सूचना प्रविधि व्यवस्थित (ल्यापटप सहित)
९. सेवा ग्राही तथा प्रत्येक वडामा गुणस्तरीय र सबै वर्गको लागी मैत्री पूर्ण शौचालय निर्माणगरिनेछ ।
१०. नगरपालिका, वडा तथा अन्तर्गतका कार्यालयमा शुद्ध खानेपानीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
११. नगरपालिका तथा सबै वडा कार्यालयमा सेवाग्राही प्रतिक्षालयको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

प्रतिफल ५.२ सग संबन्धित (नगरपालिकाको आम्दानी तथा खर्च व्यवस्थापन)

१. आन्तरिक आयको संभावना अध्ययन तथा प्रक्षेपन गरिनेछ ।
२. स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र र संभावना भएका श्रोतलाई करको दायरामा ल्याउनेछ ।
३. जनसंख्या र भौगोलिक आवश्यक्ताको आधारमा विषयगत र वडागत बजेट तोक्ने पद्दतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. विकास साझेदारहरूसँग समन्वय र साझेदारीमा आयोजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
५. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका लागी संरचना तथा कार्यविधि तयार पारी लागू गरिनेछ ।
६. वेरुजु न्यूनिकरणका लागी निति तथा कार्यक्रम गरिनेछ ।
७. निजी क्षेत्रसँग समन्वय तथा सहकार्य गरी लगानी गर्न वातावरण बनाउने ।
८. निजी क्षेत्रलाई विकासको लागी लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने निति लिइनेछ ।

प्रतिफल ५.३सग संबन्धित (योजना तर्जुमा तथा अनुगमन)

१. संघीय ऐन तथा स्थानीय कार्यविधिअनुसार वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमाको प्रकृया अवलम्बन गरिनेछ ।
२. स्थानीय वस्तुगत विवरण, तथ्यांक र आवश्यकताको आधारमा योजना तर्जुमा गरिनेछ ।
३. चौमासिक योजना कार्यन्वयन तथा प्रगतिको समिक्षा सम्बन्धी प्रकृया तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४. नतिजामुलक आवधिक योजना लागु गरिनेछ ।
५. विषय क्षेत्रगत रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ ।

प्रतिफल ५.४ सँग सम्बन्धित (सुशासन)

१. नागरिक वडापत्र अद्यावधिक गरी तथा प्रभावकारी विधि द्वारा जनतालाई जानकारी गराइनेछ ।
२. आवश्यक ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधि तर्जुमा गरिनेछ ।
३. प्रत्येक शाखाको कार्यविवरण र कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ
४. सबै जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको स्पष्ट कार्यविधि तोकी लागू गरिनेछ ।
५. आवश्यक दक्ष जनशक्ति र सेवाको गुणस्तर बृद्धि गरिनेछ ।
६. विद्युतिय माध्यमबाट सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
७. उपभोक्ता समिति परिचालन कार्यविधि पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन लागु गरिनेछ ।

८. प्रत्येक वर्ष कार्यविधि वनाई सेवा ग्राहीको सन्तुष्टि मापन गरिनेछ ।
९. सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिताको कार्यविधि तयार गरी लागु गरिनेछ ।

परिच्छेद ४

कार्यान्वयन योजना

४.१ स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण

आवधिक योजना नतिजा तालिका अनुसार तर्जुमा गरिएको कार्यान्वयन तथा लगानी योजनामा नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोत तथा राजस्व बाँडबाँडको रकम, अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण, गैसस तथा समुदायमा आधारित सस्था र समुदाय एवं निजी क्षेत्र, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारको लगानी समेत प्रक्षेपण गरी योजनाको लागि उपलब्ध अनुमानित स्रोतमा समावेश गरिएको छ। योजनाको लागि संभाव्य श्रोत तथा सो को प्रक्षेपण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९: प्रक्षेपण गरिएको आवधिक बार्षिक बजेट (नगरपालिकाले उपलब्ध गराउनु पर्ने)

बजेटका श्रोतहरु	आ.व.	वार्षिक प्रक्षेपण (आर्थिक बर्ष अनुसार रकम (रु. हजारमा)				
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	कूल
आन्तरिक आय						
संघीय संरकारको अनुदान						
• वित्तीय समानीकरण अनुदान						
• सशर्त अनुदान						
• समपुरक अनुदान						
• विशेष अनुदान						
• राजश्व बाँडफाँड (संघ)						
प्रदेश सरकाको अनुदान						
• वित्तीय समानीकरण अनुदान						
• सशर्त अनुदान						
• समपुरक अनुदान						
• विशेष अनुदान						
राजश्व बाँडफाँड (प्रदेश)						
• सडक वोर्ड						
• सामाजिक सुरक्षा अनुदान						
विकास साझेदार (गैसस र सुमदायमा आधारित संस्था सहित)						
नीजि क्षेत्र						
समुदाय/जनसहभागिता						
जम्मा						

४.२ कार्यक्रम तथा योजना

आवधिक योजनाको लक्ष्य प्राप्तिको लागि सञ्चालन गरिने प्रतिफल तथा विषयक्षेत्र अनुसार योजना,भौतिक लक्ष्य, कार्यक्रम गर्ने स्थान, अनुमानित लागत तथा जिम्मेवारी तालिका ३.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १०: आवधिक योजनाको नतीजा प्राप्तिको लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा योजना

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
१. आर्थिक विकास					
प्रतिफल १.१ (कृषि विकास): आधुनिक एवं व्यवसायिक कृषिको विकास भएको हुनेछ ।					
१.१.१. व्यवसायिक तरकारीको पकेटमा खेती	वटा	२	२०	२०००	सबै वडामा
१.१.२. तरकारी हाट बजार व्यवस्थापन एवं स्तरोन्नति	वटा	०	१२	५५००	सबै वडामा
१.१.३. तरकारी संकलन केन्द्र	वटा	०	२	५०	बलुवा चोक नजीक र रुपनगर सिमरा राजमार्ग छेउमा
१.१.४. खाद्यान्नको बीजबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन (धान, गहुँ र मकै)	हे	३०	५०	५०००	वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ८ र १०
१.१.५. खाद्यान्न भण्डारण गृहको निर्माण	संख्या/मेट	०	१ (३०००)	२५०००	वडा नं. ८
१.१.६. आँपको बगैंचा व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन	एकमुष्ट	०	१	७५००	वडा नं. ६, ७, ९, ११ र १२ मा केन्द्रित हुनेगरी अन्य बाँकी वडामा समेत
१.१.७. आँपको अचार, जुस, जाम लगायतका परिकार बनाउने उद्योग स्थापनामा सहयोग	संख्या	०	१	१००००	नगरपालिकास्तर
१.१.८. मसलाखेती कार्यक्रम सञ्चालन	हे.	०	२५	२५००	नगरपालिकास्तर
१.१.९. आधुनिक तथा व्यवसायिक खेतीका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम	पटक	०	५०	५०००	सबै वडामा
१.१.१०. कृषक समूह गठन एवं परिचालन	संख्या	४२	२००	१५०	सबै वडामा
१.१.११. व्यवसायिक खेतीका लागि यान्त्रिकरणमा अनुदान (समूह, सहकारी र निजी उद्यमीलाई)	समूह, सहकारी, निजी उद्यमी संख्या	०	१२०	१००००	सबै वडामा
१.१.१२. आँपको बजार व्यवस्थापनका लागि संकलन, ग्रेडिंग र बिक्री सेड निर्माण	वटा	०	१	२५००	वडा नं. १२, रुपनगर
१.१.१३. व्यवसायिक कागती खेती कार्यक्रम सञ्चालन	हे.	०	१५	३०००	सबै वडामा

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
(समूह, सहकारी र निजी उद्यमीलाई)					
१.१.१४. व्यवसायिक च्याउ खेती कार्यक्रम सञ्चालन	पकेट संख्या	०	५	१५००	सबै वडामा
१.१.१५. व्यवसायिक आलु उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन	हे.	०	५०	१२५०	सबै वडामा
१.१.१६. उन्नत मल, बीऊ, औषधीमा सहज पहुँच कार्यक्रम (कृषक समूह एवं सहकारी मार्फत)	समूह सहकारी संख्या	१०	२४	२४००	सबै वडामा
१.१.१७. माटो परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना एवं घुम्ती शिविर सञ्चालन	एकमुष्ट	०	१	२५००	नगरपालिकास्तर
१.१.१८. व्यवसायिक कृषि फर्म सञ्चालन तथा प्रवर्धन कार्यक्रम (निजी, सहकारी वा समूह)	संख्या	०	१२	२४००	सबै वडामा
१.१.१९. बाली उपचार शिविर सञ्चालन	पटक	२	६०	२०००	वडास्तरमा
१.१.२०. आकस्मिक बाली उपचार सेवा	एकमुष्ट	०	१	५००	सबै वडामा
१.१.२१. कृषि बाली बीमाको व्यवस्था					
१.१.२२. उत्कृष्ट कृषक समुहलाई पुरस्कारको व्यवस्था					
१.१.२३. कृषि सडकको निर्माण					
१.१.२४. कृषि तथा पशुसेवा प्राविधिक विकास	जना	०	२४	२४००	सबै वडामा
प्रतिफल १.१ (कृषि विकास) जम्मा				**९३१००**	
प्रतिफल १.२ (सिंचाई): सिंचाई सुविधाको विस्तार भएको हुनेछ।					
१.२.१. सिंचाई कूलो मर्मत (पक्की कूलो समेत)	किमि	०	२१	२१००	सबै वडामा
१.२.२. विद्युतमा आधारित सिंचाई जडान (मोटर, पम्पसेट बोरिंग जडान)	संख्या	०	२००	१००००	प्रत्येक वडामा
१.२.३. स्यालो ट्यूववेल जडान	संख्या	०	२००	२००००	सबै वडामा
१.२.४. जडान भैसकेका (बिग्रेर सञ्चालनमा नरहेका) डीप ट्युब वेल मर्मत तथा सञ्चालन	वटा				
प्रतिफल १.२ (सिंचाई) जम्मा				**३२१००**	
प्रतिफल १.३ (पशु विकास)): व्यवसायिक पशुजन्य उत्पादनमा बृद्धि भएको हुनेछ।					
१.३.१. नश्ल सुधारका लागि उन्नत बोयर जातको बोका वितरण	संख्या	०	२४	२४००	प्रत्येक वडामा १/१ वटा
१.३.२. नश्ल सुधारका लागि उन्नत राँगा वितरण	संख्या	०	५	५००	नगरपालिकास्तरमा
१.३.३. कृत्रिम गर्भाधानको व्यवस्थापन गर्ने	पशुसंख्या	०	५०००	२०००	सबै वडामा
१.३.४. ईन्सिमिनेटर तयार गर्ने	जना	०	१२	५००	प्रत्येक वडामा १/१ जना

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
१.३.५. रेफ्रीजेरेटर (२ लि क्षमताको)	वटा	०	१२	४५०	सबै ईन्सिमिनेटरलाई
१.३.६. चरन क्षेत्र विकासका लागि उन्नत घाँसको बीऊ उपलब्ध गराउने	हे.	०	३०	५००	सबै वडामा
१.३.७. खोर/गोठ सुधार कार्यक्रम	संख्या	२०	१००	५०००	सबै वडामा
१.३.८. ईन्धनको रुपमा प्रयोग गरिने गुईंठा न्यूनीकरणका लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	पटक	०	२४	१२००	सबै वडामा
१.३.९. व्यवसायिक पशुपालनका लागि क्षमता अभिबृद्धि तालिम	पटक	०	६०	३०००	सबै वडामा
१.३.१०. माछापालनका लागि पोखरी निर्माण एवं माछा भुरा वितरण कार्यक्रम (माछा पोखरी मर्मत तथा चून उपचार समेत)	संख्या	२००	३००	२००००	सबै वडामा
१.३.११. माछामा लाग्ने USEE रोग विरुद्ध औषधि गर्न अनुदान					
१.३.१२. उन्नत जातको बाखापालन कार्यक्रम सञ्चालन	बाखा संख्या	२५	१२५	१२५०	सबै वडामा
१.३.१३. उन्नत जातको बंगूरपालन कार्यक्रम सञ्चालन	बंगूर जोडी संख्या	४०	२००	२४००	सबै वडामा
१.३.१४. व्यवसायिक कुखुपालनमा अनुदान सहयोग कार्यक्रम (समूह, सहकारी र निजी)	फर्म संख्या	०	२५	३७५०	सबै वडामा
१.३.१५. रोग निदान सेवा	एकमुष्ट	०	१	१५०	सबै वडामा
१.३.१६. खोप कार्यक्रम	पटक	०	१०	३०००	सबै वडामा
१.३.१७. पशु उपचार सेवा	एकमुष्ट	१	१	५००	सबै वडा
१.१.२५. पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	एकमुष्ट	०	१	७५०	सबै वडामा
१.१.२६. आकस्मिक रोग उपचार सेवा	एकमुष्ट	०	१	७५०	सबै वडामा
१.१.२७. पशु बीमाको व्यवस्था					
१.१.२८. कुखुरा फारम बीमाको व्यवस्था					
१.३.१८. पशुहाट व्यवस्थापन कार्यक्रम	संख्या	०	१	५०००	नगरपालिकास्तर
१.३.१९. उन्नत जातको गाई तथा भैसीपालनमा प्रोत्साहन	समूह सहकारी संख्या	०	५०	२५००	सबै वडामा
१.३.२०. दुध चिस्यान केन्द्र स्थापनामा उपकरण सहयोग (सहकारीमा आधारित)	संख्या	०	५	३५००	पायक पर्ने वडामा
प्रतिफल १.३ (पशु विकास) जम्मा				**५९१००**	
प्रतिफल १.४ (उद्यम तथा व्यवसाय) : उद्यम व्यवसायको विकास हुनेछ।					
१.४.१. रोजगारीका लागि उद्यमशिलता विकास तालिम	जना	०	६००	६०००	सबै वडामा

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
१.४.२. युवा लक्षित व्यवसाय सञ्चालनका लागि वस्तुगत सहयोग	संख्या	०	१००	५०००	सबै वडामा
प्रतिफल १.४ (उद्यम तथा व्यवसाय) जम्मा				**११०००**	
प्रतिफल १.५ (पर्यटन विकास) : पर्यटकीय स्थल, पुर्वाधार र सेवाको विकास भएको हुनेछ ।					
१,५.१ धार्मिक पर्यटकीय स्थलको विकासका लागि गुरुयोजना तयारी	एकमुष्ट	०	१	२०००	नगरपालिकास्तर
१,५.२ कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्षमा होम-स्टे कार्यक्रम सञ्चालन	घरधुरी	०	५०	५०००	वडा नं. १, २, ४, ५ र ६
१,५.३ होम-स्टे सञ्चालन तालिम	जना	०	५०	८००	वडा नं. १, २, ४, ५ र ६
१,५.४ होम-स्टे क्षेत्रमा साँस्कृतिक भवन निर्माण (अफिस व्यवस्थापन समेत)	वटा	०	१	२०००	वडा नं. ५
१,५.५ धर्मेश्वर धारापानी पर्यटकीय क्षेत्र (होटल, भ्यूटावर र झोलुङ्गे पुल समेत) पूर्वाधार विकास	एकमुष्ट	०	१	१०००००	
१,५.६ धर्मेश्वर धारापानी क्षेत्रमा होमस्टे सञ्चालनका लागि घर निर्माण	थान	०	२५		
१,५.७ वडा नं. ६ स्थित गोरराजाजी र भजनेश्वर मन्दिर जाने बाटो	एकमुष्ट	०	१	९०००	
१,५.८ वडा नं. ११ स्थित खोतदेवी मन्दिर जाने बाटो	मी.	०	५००	१०००	
१,५.९ वडा नं. ११ स्थित सोह्रथुम्की पिकनिक स्थल निर्माण	एकमुष्ट	०	१	२०००	
१,५.१० वडा नं. ९ को विष्णुमन्दिर स्तरोन्नति	एकमुष्ट	०	१	१०००	
१,५.११ वडा नं. १२ को पञ्चकन्या पौडा खोला पिकनिक स्थल	एकमुष्ट	०	१	२५००	
१,५.१२ कोशी मेला व्यवस्थापन कार्यक्रम (प्रचार प्रचार)	संख्या	०	१०	१००००	
प्रतिफल १.५(पर्यटन विकास) जम्मा				**१३५३००**	
प्रतिफल १.६ (बैंक तथा वित्तिय संस्था): वैक तथा वित्तीयसेवा विस्तार भएको हुनेछ ।					
१.६.१ वित्तीय संस्था/सहकारी स्थापनामा प्रवर्द्धन एवं सञ्चालनमा सहजीकरण	संख्या	५	१२	३००	सबै वडामा
१.६.२ सहकारीको क्षमता विकास कार्यक्रम	संख्या	०	१२	२४००	सबै वडामा
१.६.३ सहकारी सचेतना तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम	संख्या	०	३६	३६००	सबै वडामा
१.६.४ सहकारीहरूको एकीकरण कार्यमा सहजीकरण गर्ने	संख्या	०	५	५००	सबै वडामा
प्रतिफल १.६ (बैंक तथा वित्तिय संस्था) जम्मा				**६८००**	
आर्थिक विकास कुल जम्मा				**३३७४००**	
२. सामाजिक विकास					

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
प्रतिफल २.१ (शिक्षा) : प्रारम्भिक, आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालय शिक्षामा पहुच र शिक्षाको गुणस्तरमा बृद्धि भएको हुनेछ।					
२.१.१ भूकम्प प्रतिरोधात्मक विद्यालय भवन निर्माण	वटा	३०	४२	१९२००	सबै वडाका विद्यालयमा
२.१.२ विद्यालय घेरा बेरा तथा विद्यूतीकरण	वटा	३०	४०	१००	रा प्रा.वि. कविलासा, वडा नं. ४ आधारभूत विद्यालय जगतपुर, वडा नं. ४ राप्रा.वि. सितापुर, वडा नं.७ राप्रा.वि. भोडहा, वडा नं. १० भुवन मा.वि. ठेलिया, वडा नं. ११ दुर्गा आधारभूत विद्यालय, गोरपार, वडा नं. ११ डम्बर देवी आधारभूत विद्यालय, बेङरी, वडा नं. ११ शंकर मा.वि., बरमझिया, वडा नं. ३ दलित राप्रा.वि., तत्माटोल, वडा नं. ३ सुन्दरी प्रा.वि., रघुनाथपुर, वडा नं. ९
२.१.३ जनचेतनामूलक तालिम (अन्तरकृया, सडक नाटक, शैक्षिक सम्मेलन)	वटा	०	१५०	१५००	नगरपालिका भित्रका सबै विद्यालय सेवा क्षेत्रका अभिभावकहरू
२.१.४ अपांग छात्रबृत्ति	वटा	०	३०	७५०	१०० बालबालिकाका लागि
२.१.५ दिवा खाजा व्यवस्थापन	वटा	२	१५	४५०००	२५०० विद्यार्थीका लागि
२.१.६ छात्रा शौचालय निर्माण (सेनिटरी प्याड वितरण तथा इन्सुलेटर सहितको शौचालय)	वटा	२०	३०	६०००	शंकर मा.वि., बरमझिया, वडा नं. ३ आधारभूत विद्यालय, बरमझिया, वडा नं. ३ भगवती प्रा.वि., पथरी, वडा नं. ५ भुवन मा.वि., ठेलिया, वडा नं. ११ आधारभूत विद्यालय, बदगामा, वडा नं. १० भृकुटी मा.वि., धरमपुर, वडा नं.७ आधारभूत विद्यालय, जगतपुर, वडा नं. ४ दुर्गा आधारभूत विद्यालय, गोरपार, वडा नं. ११ आधारभूत विद्यालय, बस्तीपुर, वडा नं. १२ राप्रा.वि., भोरहा, वडा नं. १० लक्ष्मीनारायण मा.वि., बैरबा, वडा नं. १
२.१.७ शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन तथा अतिरिक्त कृयाकलाप सञ्चालन	वटा	०	३०	७५०	सबै विद्यालयहरू(३ वटा मदरसा सहित ३० विद्यालय-सबै क्रियाकलापमा??)
२.१.८ विषयगत शिक्षक पुनर्ताजगी तथा कम्प्युटर तालिम	जना	०	४५०	११००	प्रतिवर्ष ४५ शिक्षक
२.१.९ प्र अ हरूको शशक्तिकरण तालिम	जना	०	३०	१८५	सबै विद्यालयका प्रअ हरूलाई ५ वर्ष सम्म
२.१.१० आ.वि. तथा मा.वि. तहमा खेल सामग्री तथा उपकरणहरू (पीङ, चिप्लेटी, चक्काचुली, निर्माण र फुटबल, भलिबल, नेट, ब्याडमिन्टन, क्रिकेट सामग्री, क्यारमबोर्ड, लुडो, चेस आदि)	वटा	०	३१	१५५०	सबै प्रा.वि. तथा मा.वि.हरूमा (पहिला पनि शैक्षिक सामग्री वितरण भएकोले बेसमा ० राख्न भएन)

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
२.१.११विशेष शिक्षाको लागि आबासीय विद्यालय स्थापना	वटा	०	१		जग्गा तथा भवन
२.१.१२ वडा नं २ मा विद्यालय स्थापना गर्ने	वटा	०	१		जग्गा तथा भवन
२.१.१३आमा समुह गठन तथा परिचालन	वटा	०	१३५	२०५	सबै विद्यालयमा
२.१.१४ कक्षा?? अनुपातमा शिक्षक व्यवस्थापन	वटा	०	०	०	सबै विद्यालयमा
२.१.१५ विद्यालयमा शिक्षकको ई हाजिरी					
२.१.१६विद्यालय गाभ्ने (शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा)					
२.१.१७ अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन					
२.१.१८ विद्यालय पोशाक कार्यक्रम					
२.१.१९ प्राविधिक शिक्षा					
२.१.२० पुस्तकालय व्यवस्थापन					
२.१.२१ उत्कृष्ट विद्यार्थी, शिक्षक र विद्यालयलाई प्रोत्साहन					
२.१.२२ उच्च शिक्षा					
२.१.२३ विद्यार्थीको स्वास्थ्य परीक्षण					
२.१.२४ विद्यार्थी, अभिभावक, शिक्षक, व्यवस्थापन अन्तर्क्रिया					
२.१.२५ विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन					
२.१.२६ शत प्रतिशत विद्यार्थी भर्ना अभियान					
२.१.२७ शिक्षक क्षमता अभिबृद्धि					
२.१.२८ अनौपचारिक शिक्षा					
२.१.२९ विद्यालय पहुँच कार्यक्रम					
२.१.३० पूर्ण साक्षर नगरपालिका घोषणा					
२.१.३१ विद्यालयस्तरीय प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम					
२.१.३२ विद्यालयमा खानेपानी फिल्टर					
२.१.३३ दलित तथा अल्पसंख्यक समुदायका ५ जेहेन्दार विद्यार्थीलाई कक्षा १२ माथि पढ्न छात्राबृत्ति	जना	०	१		
२.१.३४					
शिक्षा जम्मा					
प्रतिफल २.२ (स्वास्थ्य): आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुच तथा गुणस्तर अभिबृद्धि भएको हुनेछ ।	संख्या				
२.२.१ स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालन	वटा	१०	१२	५०००	वडा नं २ र ९
२.२.२ बर्थिङ सेन्टर स्थापना तथा सञ्चालन	वटा	४	६	५०००	वडा नं ६ र १०
२.२.३ एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गर्ने	वटा	१	४	३०००	वडा नं ३, ५ र ११
२.२.४ स्तरीय प्रयोगशाला सञ्चालन गर्ने	वटा	१	४	३०००	वडा नं ३, ६ र ११
२.२.५ भरपर्दो विजुली सेवा (फूल व्याक अप सहितको सोलार सिस्टम)	स्थान	१	४	५००	३ वटा बर्थिङ सेन्टर बरमझिया, ठेलिया, पिप्रा पूर्व

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)	अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
२.२.६ स्वास्थ्य संस्थाको निजी जग्गा	स्थान	४	१२	५०००	वडा नं १, २, ३, ४, ६, ७, ९, १२
२.२.७ महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका थप गर्ने	जना	९०	१३०	२५००	नगर भरमा
२.२.८ आमा समूह पुनर्गठन तथा स्वास्थ्य संजाल सक्रिय	समुह	९०	१३०	२५००	नगर भरमा
२.२.९ कंचनपुर स्वास्थ्यकेन्द्रलाई ५० बेडको अस्पताल बनाउने	वटा	०	१	१००००	वार्ड नं ८
२.२.१० कुपोषण पुनर्स्थापना गृह सञ्चालन	वटा	०	१	५०००	वडा नं ८
२.२.११ कुपोषण मुक्त नगरपालिका घोषणा	स्थान	०	१	२५०००	नगरभर
२.२.१२ नसर्ने रोग तथा मानसिक रोगको यूनिट स्थापना	वटा	०	१	५०००	कंचनपुर अस्पतालमा
२.२.१३ ट्रमा सेन्टर स्थापना	वटा	०	१	५०००	महेन्द्र राजमार्गमा
२.२.१४ योग तथा व्यायाम स्थल निर्माण	वटा	०	४	५०००	वडा नं ३, १२, ७ र ८
२.२.१५ आयुर्वेद औषधालय स्थापना	वटा	०	१		
२.२.१६ त्रिफला चुर्ण उत्पादन गर्ने	वटा	०	१	५०००	वडा नं ७
२.२.१७ सेनिटरी प्याड उद्योग सञ्चालन	वटा	०	१	२५००	नगरपालिका भित्र
२.२.१८ आङ खस्ने समस्याको शल्यक्रिया तथा निवारण	जना	०	पीडित सबै	५०००	नगर भरी
२.२.१९ घरमा शुन्य प्रसुती क्षेत्र घोषणा	वडा	२	१२	२५००	बाँकी १० वडामा
२.२.२० खोप केन्द्र भवन निर्माण	वटा	०	४८	९६०००	प्रत्येक वडामा ४ वटाका दरले
प्रतिफल २.२ (स्वास्थ्य)					
प्रतिफल २.३ (खानेपानी तथा सरसफाई): गुणस्तरिय खानेपानी तथा सरसफाई सेवा सुविधाको उपलब्धता भएको हुनेछ।					
२.३.१ खानेपानी टंकी निर्माण तथा वितरण कार्यक्रम	वटा	४	८	१२००००	वडा नं. २,५,९, १०मा
२.३.२ खानेपानी वितरण कार्यक्रम	घरधुरी	०	२०००	२०००००	वडा नं ८ र १२
२.३.३ निर्माणाधिन टंकी योजना सञ्चालन	वटा	१	४	४०००००	वडा नं ६, १२, ३, १
२.३.४ पानी परिक्षण कार्यक्रम	पटक	१	१	६००	नगरपालिका भरी
२.३.५ समरसेल बोरिङ जडान तथा विस्तार	वटा	३०	८०	२५००	(सुख्खा क्षेत्र)
२.३.६ पोष्ट ओडिएफ र जनचेतना	पटक	०	२	६०००	सबै वडामा दुइ पटक
२.३.७ सार्वजनिक शौचालय निर्माण	वटा	३	१३	१२०००	छानिएका १० वटा हाटबजार तथा चोकमा
२.३.८ निजी शौचालय नभएका घरमा शौचालय निर्माण गराउन चेतना मूलक कार्यक्रम					
२.३.९ ढल निकाश					
२.३.१० नगरमा उत्सर्जित फोहरमैला संकलन तथा डम्पिङ्ग व्यवस्थापन					
२.३.११ प्राङ्गारिक मल प्लान्ट					
२.३.१२ सरसफाई कार्यक्रम तथा जनचेतना कार्यक्रम					
प्रतिफल २.३ (खानेपानी तथा सरसफाई) जम्मा					
प्रतिफल २.४ (महिला, बालबालिका र लक्षित वर्ग): विपन्न तथा लक्षित वर्गको					

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
क्षमता विकास तथा सशक्तिकरण भएको हुनेछ।					
२.४.१ महिला सहकारी भवन निर्माण कार्यक्रम	वटा	४	७	७५००	वडा नं. १,४,११
२.४.२ महिला सहकारी प्रवर्द्धन (समितिलाइ सहकारीमा परिवर्तन)	वटा	८	५	५०००	वडा नं. २, ३, ५,
२.४.३ महिला प्रतिनिधिको क्षमता विकास कार्यक्रम (जनप्रतिनिधि, सहकारी, संघसंस्थाका पदाधिकारी)	जना	३००	३००	२५००	वडा तथा नगरपालिकास्तरीय
२.४.४ लैंगिक हिंसा विरुद्धको अभियान कार्यक्रम	पटक	१२	७२	९०००	वडास्तरीय
२.४.५ महिला उद्यमी तथा व्यवासायिक शिक्षा कार्यक्रम (तालिम, भ्रमण र टेवा)	जना	०	२४०	४०००	नगरस्तरीय
२.४.६ महिला नेतृत्व विकास कार्यक्रम (तालिम, प्रतियोगिता र भ्रमण)	जना	१५०	२४०	९०००	सबै वडालाई समेटी नगरस्तर
२.४.७लैंगिक हिंसा विरुद्धको संयन्त्रहरूलाई व्यवस्थापन कार्यक्रम (समिति र संस्था)	वटा	१२	२४	१००००	वडा तथा नगरस्तरीय
२.४.८ बालश्रमिकहरूको अभिलेखिकरण	पटक	१	३	७००	नगरपालिकाभरी
२.४.९ वालश्रमिक आश्रयस्थल व्यवस्था	वटा	०	१	१००००	नगरपालिकास्तर
२.४.१० मेलमिलाप केन्द्र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वटा	०	१२	१००००	वडास्तर
२.४.११ अल्पकालिन सुरक्षित आश्रय स्थल निर्माण तथा सञ्चालन	वटा	२	१	१००००	नगरस्तरमा एकीकरण गर्ने
२.४.१२ ज्येष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रम (समिति गठन, अभिलेखीकरण, सम्मान, अनुभव आदानप्रदान)	पटक	०	६०	७२००	वडास्तर
२.४.१३ ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र सञ्चलन	वटा	०	६	९०००	छानिएका ६ वटा वडामा
२.४.१४ ज्येष्ठ नागरिक आश्रय केन्द्र (आश्रम)	वटा	०	१	२००००	नगरस्तरीय
२.५.१ सडक दुर्घट्ना न्यूनीकरण कार्यक्रम (ट्राफिक नियम परिपालना, सडक नाटक, र्‍याली)	पटक	०	१०	२०००	हाई वे आसपासका बजार केन्द्रमा
२.५.२ फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको लागि सहायक सामग्री व्यवस्थापन कार्यक्रम	जना	१५	३००	४५००	सबै वडामा
२.५.३ सुस्त श्रवण विद्यालय स्थापना तथा सञ्चालन कार्यक्रम	वटा	०	१	४०००	कञ्चनरूप नगरपालिका भित्र
२.५.४ बौद्धिक अपांगको लागि डेकेयर सेन्टर सञ्चालन	वटा	०	१	७०००	नगरपालिकास्तरीय
२.५.५ दृष्टि विहिनको लागि विशेष शिक्षा व्यवस्था	वटा	०	१	५०००	नगरपालिकास्तरीय
२.५.६ सरकारी तथा सार्वजनिक क्षेत्रमा सुस्त श्रवण क्षमता भएकाहरूको लागि दोभासेको व्यवस्था	जना	०	२	२०००	नगरपालिकास्तरीय
२.५.७ फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूका लागि खेल समग्री व्यवस्था कार्यक्रम	जना	०	३००	१५००	वडास्तरीय
२.५.८ फरक क्षमता भएकाहरूका लागि जनचेतना (क्षमता अभिबद्धि, नेतृत्व विकास, सीपमुलक तालिम)	जना	३०	५००	४०००	वडास्तरीय
२.५.९ नगरस्तरीय अपांग समिति कार्यलय व्यववस्थापन	वटा	०	१	२०००	नगरस्तरीय
२.५.१० दलित समाज सचेतना केन्द्र भवन निर्माण तथा व्यवस्थापन	वटा	०	१	३०००	वडा नं. १२
२.५.११ दलित समुदायको लागि क्षमता विकास (संस्थगत विकास, नेतृत्व विकास, कानूनी अधिकार सम्बन्धी तालिम तथा अभियान)	पटक	१	१४	२२००	वडा तथा नगरपालिकास्तरमा
२.५.१२ जातीय छुवाछुत विरुद्ध सचेतना अभियान	पटक	१	७०	१५००	वडा तथा नगरपालिकास्तरमा

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
२.५.१३ दलित शिल्पी समुदायको सीप प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कृषि औजार तथा खकुरी बनाउने, छालको जुत्ता बनाउने तालिम, टेवा, बजारीकरण)	पटक	१	५	३५००	नगस्तरीय
२.५.१४ दलित जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम	पटक	०	५	२०००	नगरस्तरीय
२.५.१५ दलित समुदायमा बचत तथा ऋण कार्यक्रम सञ्चालन	वटा	१	१२	२४००	वडास्तरीय
प्रतिफल २.४ (महिला, बालबालिका र लक्षित वर्ग) जम्मा					
प्रतिफल २.५ (युवा तथा खेलकुद): सिर्जनशील तथा व्यवसायीक युवाशक्ति विकास भएको हुनेछ ।					
२.५.१६ युवा शशक्तिकरण (युवा संजाल गठन र तालिम)	वटा		१३	२००	प्रत्येक वडामा र नगरस्तरीय
२.५.१७ युवाहरूलाई पत्रकारिता तालिम	पटक		६५	३००	वडा तथा नगरस्तरीय
२.५.१८ युवा स्वरोजगार तालिम	पटक		६५	३००	सबै वडामा तथा नगरस्तरीय (प्रत्येक वर्ष)
२.५.१९ स्थानीय तहको योजना प्रकृया सम्बन्धि वडा युवा सञ्जाललाई तालिम दिने	पटक		१३	५००	सबै वडामा तथा नगरस्तरीय
२.५.२० युवाका सफलताका कथाहरू प्रकाशन गर्ने	वटा		५	१५०	प्रत्येक वर्ष एक पुस्तक
२.५.२१ खेलमैदान निर्माण	वटा		८	१००००	सबै वडामा एक वटा
२.५.२२ वडा नं ९ मा प्रदेश स्तरीय खेल मैदान निर्माण	वटा	०	१		
२.५.२३ अन्तरराष्ट्रिय स्तरको खेलग्रामको स्थापना	वटा	०	१		
२.५.२४ कभर्ड हल निर्माण	वटा	०	१		
२.५.२५ खेल प्रशिक्षक (फुटबल, क्रिकेट, एथ्लेटिक्स, भलिबल, ब्याडमिन्टन, नृत्य, सँगीत)	जना		७	१०००	५ वर्षका लागि
२.५.२६ मासिक खेल प्रतियोगिता सञ्चालन	पटक		६०	१५००	सबै वडामा
२.५.२७ युवालाई अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण	पटक		५	१०००	प्रत्येक वर्ष
२.५.२८ युवालाई क्षमता अभिबृद्धि तथा उद्घोषण तालिम	पटक		५	१०००	,,
२.५.२९ खेल तथा सँगीत सामग्री (फुटबल, भलिबल, नेट, ब्याट, स्टम्प, जर्सी, बुट, हेल्मेट, पन्जा, हार्मोनियम, मादल, गितार, बाँसुरी, साउण्ड बक्स आदि)	सेट	०	६०	६००	वडास्तर
२.५.३० लोकसेवा आयोग तयारी कक्षा (युवा, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, महिलाहरूलाई)	पटक		५	१०००	सबै वडामा
२.५.३१ बालमैत्री स्थानीय शासन सहजकर्ताको व्यवस्था	जना		१२	३००	प्रत्येक वडामा १ १ जना
२.५.३२ बाल क्लव तथा सञ्जालहरूको व्यवस्थापन कार्यक्रम (नेतृतव विकास तालिम, अवलोकन भ्रमण, कार्यलय व्यवस्थपान)	क्लव संख्या	११८	११८	३०००	हरेक वर्ष
२.५.३३ स्कूल भर्ना सचेतना र्याली	पटक	५	६०	५००	सबै वडामा
२.५.३४ सिर्जनशीलता अभिबृद्धि कार्यक्रम (तालिम, प्रतियोगिता, प्रदर्शनी, अवलोकन)	पटक	०	६५	१०००	वडा तथा नगरपालिकास्तरीय
२.५.३५ जेहेन्दार बालबालिका छात्रबृत्ति कार्यक्रम (प्रोत्साहन तथा सम्मान)	पटक		१५०	१५०	,,
२.५.३६ गरिव बालबालिका सहयोग कार्यक्रम (पोशाक, स्टेशनरी, झोला वितरण)	थान		१२००	१२००	,,
२.५.३७ वालमैत्री नगर घोषणा					
२.५.३८ वडा नं. ७ मा बृद्धाश्रम भवनलाई बृद्ध मैत्री बनाउने					

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)	अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
प्रतिफल २.५ (युवा) जम्मा					
प्रतिफल २.६ (कला संस्कृति): स्थानीय कला, संस्कृति, संम्पदा संरक्षण तथा प्रर्वधन भएको हुनेछ					
१.६.१ भाषा कला संस्कृतिको विकास गर्न महोत्सव तथा प्रदर्शनी	पटक	०	१२	६०००	प्रत्येक वडामा एक पटक
१.६.१					
१.६.२					
१.६.३					
प्रतिफल २.६ (कला संस्कृति) जम्मा				६२,००	
सामाजिक कुल जम्मा				१,६३,०६,१०	
३ पूर्वाधार विकास					
३.१ सडक, पुल तथा यातायात				१७९५०००	
३.१.१. पक्की सडक	कि.मि	३०	६८	११४००००	**पक्की सडक आयोजना (३८ कि.मि.)** १. महादेवपट्टी चोक पूर्व देखी कोशिबाँध सडक-२ कि.मि २. पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व (बुधरा तेथवाको घर) देखी कोशी बाँध (आर्मी क्याम्प) सडक-३ कि.मि. ३. पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व हनुमान मन्दिर देखी साविक वैरवा गाविसको वडा नं. ५ सम्म -२.५ कि.मि ४. सिमरा गोरपार बरमझिया सडक - ८ कि.मि. ५. रुपनगर-कंचनपुर-वकाल-पथरी-पडेमारा सडक-६ कि.मि. ६. बलुवाचोक सैनीचोक रुपनगर सडक -६ कि.मि. ७. रुपनगरचोक देखी पौडाखोला सडक-३ कि.मि ८. पूर्व पश्चिम राजमार्ग पूर्व भोडाहा-बदगम्मा-बरमझिया -पोटरी हाट सडक ५ कि.मि. ९. नन्दलाल चोक देखी पूर्व ४ नं. वडा कार्यालय हुँदै कोशी बाँध सडक-२.५ कि.मि.
३.१.२. गाभेल सडक	कि.मि.	३८	५३	२२५००	**ग्राभेल सडक (१५ कि.मि.)** ● नगर सडकको मापदण्ड अनुसार स-साना सडक खण्डहरू चौडा गरी दुवै साइडमा नालीसहित ग्राभेल सडक निर्माण
३.१.३. नयाँ सडक (नयाँ ट्र्याक)	कि.मि.	०	१३	५८५००	**नयाँ सडक (१३ कि.मि.ट्र्याक खोल्ने)**

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
					• रुपनगरचोक देखी पौडाहा खोला हुँदै उदयपुरको सिवाई सडक
३.१.४. सडक मर्मत संभार	कि.मि.	०	६३	२००००	नगरस्तरका सडकहरूको नियमित मर्मत र सुधार आयोजना (६३ कि.मि)
३.१.५. सडक पुल	वटा	१२	२१	३०००००	**पक्की पुल निर्माण (९ वटा थप गर्ने)** • वडा नं. ३ सुन्दरी खोलामा • रुपनगर हुँदै पौडाहा खोला उदयपुर सडक खण्डमा (३ वटा) • पिप्राहा जमुवा जोड्ने पौडाहा खोलामा • बलुवाचोक सैनिक चोक हुँदै रुपनगर जोड्ने सडकमा (३ वटा) • वडा नं. १२ को खेलमैदानबाट धर्मेश्वर जोड्ने सुन्दरी खोलामा
३.१.६. झोलुङ्ग पुल	वटा	१	४	२००००	• वडा नं. १२ को धर्मेश्वर महादेव मन्दिर देखी धारपानी जोड्ने सुन्दरी खोलामा • वडा नं. ६ को गोरराजा मन्दिर जोडुने पौडाहा खोलामा • वडा नं. ११ ठेलिया देखी भेडियामण्ठ मन्दिर जोड्ने महुली खोलामा
३.१.७. सडक कल्भर्ट निर्माण	स्थान	४०	१६५	१२५०००	**पक्की कल्भर्ट (१२५ वटा थप गर्ने)**
३.१.८. वसपार्क निर्माण	स्थान	०	१	१०००००	• वडा नं. ९ रामजानकी मन्दिर नजिक
३.१.९. प्राविधिक ल्याव स्थापना र सञ्चालन	वटा	०	१	५०००	• नगरपालिका केन्द्रमा
३.१.१०. नगर यातायात गुरुयोजना तर्जुमा	पटक	०	२	१५००	
३.१.११. सडकहरूको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर)	आयोजना	०	५	२५००	
३.२ आवास, वस्ती र सार्वजनिक निर्माण				८०८०००	
३.२.१. नमूना बजार तथा अन्य बजार व्यवस्थापन	संख्या	०	७	८४०००	• वडा नं. ८ को कंचनपुर (नमूना बजार) • संरचना जस्तै पानी निकास नाली, सिटि लाइट, वसस्ट्याण्ड, पाकिङ्ग, सार्वजनिक शौचालय, खानेपानी, हरियाली खुल्लास्थान आदि समेत रुपनगर, बरमझिया, बलुवा,व्यङ्गरी, क्वाटर मलेठ, धर्मेश्वर चोकमा गरी १० वटा बजार केन्द्र) बजार व्यवस्थापन गर्ने
३.२.२. एकीकृत सेवासहितको नगर कार्यपालिका भवन तथा वडा कार्यालय भवन निर्माण	वटा	०	१३	४०००००	• वडा नं. ८ को कंचनपुर हटिया नगर कार्यपालिका भवन

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
					• वडा नं. १ को वैरवा • वडा नं. २ र बरमझिया चोक पूर्व चोक • वडा नं. ३ को बरमझिया • वडा नं. ४ को जगतपुर • वडा नं. ५ को पिप्रापूव • वडा नं. ६ र घोघनपुर • वडा नं. ७ को आदर्शटोल • वडा नं. ८ को कंचनपुर हटिया • वडा नं. ९ को कष्टमहाल • वडा नं. १० को वदगामा • वडा नं. ११ को वक्साहा • वडा नं. १२ को रुपनगर
३.२.३. कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण तथा बजार व्यवस्थापन	स्थान	०	२	२००००	• वडा नं. ७ को बलुवा क्षेत्र • वडा नं. ११ सिमारा क्षेत्र
३.२.४. हाटबजार व्यवस्थापन (जग्गाको व्यवस्था, सेड निर्माण, खानेपानी शौचालय, पार्कीङ)	स्थान	०	७	४००००	• वडा नं. १ मा पोटरी • वडा नं. २ मा दुर्गा मन्दिर रहेको स्थान • वडा नं. ७ मा वलुवा चोक • वडा नं. ८ मा नगरपालिका भवन अगाडी, • वडा नं. ९ मा धाता (कष्टमहाल) • वडा नं. ११ मा बक्साहा र सिमरा • वडा नं. १२ मा रुपनगर
३.२.५. प्राविधिक, डकर्मी र निर्माण व्यवसायीका लागि भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि तथा भवन निर्माण तालिम	जना	०	१५०	१५००	नगरपालिका क्षेत्र भरी
३.२.६. सुरक्षित आश्रयस्थलसहितको सामुदायिक भवन निर्माण	वटा	०	१२	२४०००	• प्रत्येक वडाको जोखिम वस्तीको सुरक्षित स्थानमा
३.२.७. डम्पिङसाइट निर्माण	स्थान	०	१	५००००	
३.२.८. बजार देखी कोशी सम्म पानी निकास नाला निर्माण	कि.मि.	०	१०	१५००००	वडा नं. ५ देखी १ सम्मको पानी निकास
३.२.९. विद्यमान उद्यान तथा पार्क स्तरोन्नति तथा नया पार्क निर्माण	स्थान	३	५	१५०००	वडा नं. ९ को पूर्वी सेक्टर वन कार्यालय दक्षिण वडा नं. १० को गुवास टोल (वाल उद्यान) वडा नं. १२ को धर्मेश्वर र पञ्चकन्या वडा नं. ११ को स्वरुप थुमकी (लभली पार्क)
३.२.१०. नगर कार्यपालिका तथा वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि डिपिआर	भवन संख्या	०	१३	३५००	
३.२.११. रुपनगर व्यवसायिक भवन	संख्या	०	१	२००००	वडा नं. ९/१२ को रुपनगर
३.३ विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा				९५७००	

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
३.३.१. विद्यूत विस्तार कार्यक्रम	वटा	२२	४२	६०००	• २० विद्यूत ट्रान्सफर्मर थप गर्ने • १० कि.मि. विद्यूत लाइन विस्तार गर्ने • जिर्ण तारपोल मर्मत (५० पोल)
३.३.२. वैकल्पिक उर्जा	चुल्हो संख्या	२५०	२५००	१००००	• २२५० थप घरधुरीमा सुधारिएको चुल्हो विस्तार गर्ने
	सोलार वत्ती	५५०	४०००	६९०००	• थप ३४५० सोलार प्यानल सेट विस्तार गर्ने
	वायोग्यास	११०	११११०	१८००	• थप १००० वायोग्यास प्लाण्ट विस्तार गर्ने
३.३.३.सडक वत्ती सोलार प्रणाली विस्तार	स्थान	२	१२	२४००	• वडा नं. ३ बरमझिया विकास • वडा नं. ४ को जगतपुर झनकट्टा • वडा नं. ५ को पथरी • वडा नं. ७ को बलुवा • वडा नं. १२ को रुपनगर • वडा नं. १ मा पोटरी हाटबजार • वडा नं. २ मा दुर्गा मन्दिर रहेको स्थान हाटबजार • वडा नं. ७ मा वलुवा चोक हाटबजार • वडा नं. ८ मा नगरपालिका भवन अगाडीको हाटबजार • वडा नं. ९ मा धाता (कष्टमहाल) हाटबजार • वडा नं. ११ मा बक्साहा र सिमरा हाटबजार • वडा नं. १२ मा रुपनगर हाटबजार
३.२.१२. नगरपालिका केन्द्र र वडा कार्यालयमा सोलार ब्याकअप प्रणाली स्थापना	संख्या	२	१३	६५००	१२ वटै वडा कार्यालय
३.३.४. कृषि पकेट क्षेत्रमा कृषि विद्यूतीकरण	स्थान			०	• नगरपालिका क्षेत्र भरी
३.४ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि					
३.३.१. नगरपालिका केन्द्र र वडा कार्यालयमाइन्टरनेट र इन्ट्रानेट जडान र सञ्चालन	पटक	०	१	६००	नगर कार्यपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयमा
३.३.२. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीका लागि सूचना र सञ्चार प्रविधि क्षमता विकास तालिम	पटक	०	५	१५००	सबै वडामा
३.३.३.पदाधिकारी तथा सेवाग्राही रेडियो तथा टिभिमा अन्तर संवाद कार्यक्रम	पटक	०	६०	७५०	स्थानीय रेडियो र टिभि स्टेशनसँग मासिक
३.३.४. MARSप्रणाली सहित एकीकृत सफ्टवेयर स्थापना र सञ्चालन (योजना, प्रोफाइल, राजस्व, जिन्सी, सम्पत्ती कर आदि)	संख्या	०	५	२०००	
३.३.५. कार्यपालिका कार्यालयमा सर्भर र वडा कार्यालयमा सिसीटिभी जडान	पटक	०	१३	१०००	
३.३.६. मोवाएल एप्स सञ्चालन (कृषि, पशु, शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाई र सूचनामूलक सन्देश)	विषय क्षेत्र	०	५	३००	
३.३.७. विटिएस टावर क्षमता विकास र विस्तारको लागि समन्वय र पैरवी	स्थान	६	१०	०	
३.३.८. चौमासिक कञ्चनरूप विकास बुलेटिन प्रकाशन र प्रसारण	पटक	०	१५	१२००	
३.३.९. विषयगत शाखा, सेवा केन्द्र र विद्यालयमा इन्टरनेट सुविधा जडान र सेवा	वटा	०	२५	१२००	कृषि, पशु सेवा, स्वास्थ्य संस्था र माध्यामिक

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
सञ्चालन					विद्यालयहरू
पूर्वाधार विकास कूल जम्मा					
४.वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन					
प्रतिफल ४.१: वन श्रोतको संरक्षण तथा वैज्ञानिक व्यवस्थापन र संचितीमा बृद्धि भएको हुनेछ ।					
४.१.१ समिति पुनर्गठन	वटा	२६	३०	१००	न.पा
४.१.२ उपभोक्ता समहुहरूको वन गस्ती परिचालन गर्ने	पटक	२६	३०	२६०	नगरपालिका
४.१.३ वन उपभोक्ता समितिलाई संरक्षण सम्बन्धी तालिम संचलान गर्ने ।	वटा	०	३०	६०००	न.पा
४.१.४ समुहगत अनुगमन तथा पृष्टपोषण	पटक	०	३०	१५००	न.पा
४.१.५ सार्वजनिक जग्गाको नापी र नक्शाकंन गर्ने	वटा	०	१	५००	न.पा
४.१.६ घेरावेरा (पहिचान भएको स्थानमा)	वटा	०	१	२५००	नगरपालिका
४.१.७ नर्सरी व्यवस्थापन र बिरुवा उत्पादन	वटा	१	३	३०००	न.पा
४.१.८ निजी नर्सरीलाई प्रोत्साहन	वटा	१	२	१०००	न.पा
४.१.९ सडक पेटी र डगर बाटोको दुवै तर्फ बृक्षारोपण	वटा	१०००	१००००	५००००	न.पा
४.१.१० वृक्षारोपन कार्यक्रम (सार्वजनिक स्थल)	विघा	५०	३५०	१२०००	न.पा
४.१.११ सार्वजनिक क्षेत्रमा पशु चौपाया प्रवेशमा नियन्त्रणका लागि समन्वय र तालिम	वटा	०	५	१०००	नगरपालिका
४.१.१२ जडिवुटिको उत्पादन र संकलन केन्द्र स्थापना	वटा	०	१	५०००	न.पा
४.१.१३ लोपोन्मुख जिवजन्तुको संरक्षण र सम्वर्द्धनका सचेतचीकरण	पटक	०	५	१५००	न.पा
४.१.१४ जैविक विविधता सम्बन्धी अन्तरक्रिया	पटक		५	१०००	न.पा
४.१.१५ बजार व्यवस्थापन र विक्री प्रवर्द्धन		०	५	१०००	न.पा
४.१.१६ निगुरो दिगो व्यवस्थित संकलन र बजार प्रवर्द्धन	पटक	०	५	५००	न.पा
४.१.१७ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको पदाधिकारीलाई लेखा व्यवस्थापन तालिम,कार्यालय व्यवस्थापन	पटक	०	३०	३०००	न.पा
४.१.१८ वनको ऐन, नियमावली, निर्नेशिका सम्बन्धी तालिम (कार्यसमितिलाई),उपभोक्ताहरूलाई	पटक	०	५	१३००	न.पा
४.१.१९ महिलाहरूलाई सकृयताको लागि समुहहरूमा नेतृत्व विकास कार्यक्रम	पटक	०	५	१५००	न.पा
४.१.२० वन डढेलो नियन्त्रण सम्वन्धि पर्चा, पम्पलेट प्रकासन वितरण र प्रसार प्रचार	पटक	०	५	५००	
प्रतिफल ४.२: जलाधार तथा भूमिको एकीकृत तथा व्यवस्थित उपयोगमा बृद्धि भएको हुनेछ ।					

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
४.२.१ लगत संकलन (सार्वजनिक पोखरीको पहिचान र नक्शाकंन)	स्थान	१६	२०	६००	न.पा
४.२.२ पोखरी मर्मत सम्भार	स्थान	०	१०	२०००	न.पा
४.२.३ माछा पालन	स्थान	०	२०	१०००	न.पा
४.२.४ नदी नियन्त्रण तारजाली,क्रेटिंग	लम्बाई	५	१०	५०००	न.पा
४.२.५ बायोइन्जिनियरीगं कार्य	लम्बाई	५	१०	२०००	न.पा
४.२.६ सिमसार सम्बन्धी जनचेतना तालिम	पटक	०	१२	२५००	न.पा
४.२.७ पर्यटकीय क्षेत्रमा पूर्वाधार र प्रवर्द्धन (धर्मेश्वर र गोरराजा मन्दिर क्षेत्र)	वटा	०	२	२५०००	न.पा
४.२.८ निजि पोखरीमाछापालनप्रोत्साहन	वटा	०	१०	३००	
प्रतिफल ४.३: गाउँको सुन्दरता तथा पर्यावरणीय स्वच्छता र जलवायु परिवर्तन अनुकुलतामा अभिबृद्धि भएको हुनेछ ।					
२.३.१ पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम	पटक	०	५	१०००	न.पा
२.३.२ फोहर मैला संकलन		०	५	५०००	न.पा
२.३.३ डम्पीगं ऐरिया		०	२	२०००	न.पा
२.३.४ दैनिकरुपमा घरबाट फोहर वर्गीकरण र व्यवस्थापन		०	५	२०००	नगरपालिका
२.३.५ धुवाँ रहित चुलो सहयोग कार्यक्रम(	घरधुरी	१५००	४५००	९००	न.पा
२.३.६ करेसावारी र गार्डेन सम्बन्धी तालिम	पटक	०	१२	२४००	नगरपालिका
२.३.७ सार्वजनिक स्थान,बजार र चौक स्थित सौर्यवत्ती जडान र मर्मत	वटा	३०	५००	२०००	नगरपालिका
२.३.८ प्लाष्टिक रहित नगर अभियान कार्यक्रम	पटक	०	१२	२४००	नगरपालिका
२.३.९ डस्टपिन व्यवस्थापन (सार्वजनिक स्थान)	पटक	०	५००	१५०००	नगरपालिका
२.३.१० सार्वजनिक शौचालय निर्माण र व्यवस्थापन	पटक	३	९	२४०००	नगरपालिका
२.३.११ दाह गृहको निर्माण तथा व्यवस्थापन	संख्या	०	२	१०००	नगरपालिका
२.३.१२ वायोग्यास सहयोग कार्यक्रम	परिवार	१००	१०००	८२५००	
प्रतिफल ४.४: विपद् जोखिम तथा क्षती न्यूनीकरण भएको हुनेछ ।					
४.४.१ नगरपालिकाको डी.आर.आर. योजना बनाउने	पटक	०	१	१०००	न.पा
४.४.२ ऐम्बुलेन्स व्यवस्था र मर्मत सम्भार	वटा	३	६	१५००	नगरपालिका
४.४.३ बारुण यन्त्र खरीद	वटा	०	१	८५००	नगरपालिका
४.४.४ विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी उपकरण खरीद	पटक	०	५	५००	नगरपालिका
४.४.५ विपद जोखिमबाट बच्ने पूर्व तयारी सम्बन्धी तालिम	पटक	०	१२	२४००	नगरपालिका
४.४.६ फायर ग्यास (प्रत्येक वडा ,विधालय,स्वास्थ्य संस्था,)	पटक	०	१५०	७५०	नगरपालिका
४.४.७ भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण सम्बन्धी तालिम	पटक	०	५	२०००	नगरपालिका
४.४.८ भु उपयोग नीति निर्माण बनाउने	वटा		१	१०००	नगरपालिका
४.४.९ सर्पदंश उपचार केन्द्र स्थापना	पटक	०	१	१००००	नगरपालिका

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य आधार वर्ष ०७४/०७५	योजनाको लक्ष्य कूल लक्ष्य (२०७९/८०)	अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
४.४.१० बाँध निर्माण	वटा			५००००	नगरपालिका
४.४.११ विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	पटक	०	१२	२४००	नगरपालिका
४.४.१२ रबर बोट खरीद (पानी बोट)	वटा	०	११	३०००	नगरपालिका
४.४.१३ वडा स्तरिय विपद व्यवस्थापन समितिको गठन गरी परिचालन गर्ने	वटा	०	१२	६०	नगरपालिका
४.४.१४ शितलहर प्रभावित घरधुरीहरूलाई न्यानो कपडा र ब्लाकेट सहयोग	घरधरी	०	२०००	२०००	नगरपालिका
४.४.१५ मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन, सुरक्षाका उपायहरू र राहत लिने प्रक्रिया बारे तालिम	वटा	०	३६	१८००	नगरपालिका
४.४.१६ विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालन सम्वन्धि कार्यविधि तयारी	पटक	०	१	२५०	नगरपालिका
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापनको जम्मा				**३५८९२०**	
५. सुशासन तथा क्षमता विकास					
प्रतिफल ५.१ (संस्थागत तथा मानव संसाधन क्षमता)				०	
५.१.१ न.पा तथा वडा कार्यालयहरूको कार्यकक्ष व्यवस्थापन तथा सुद्रढीकरण कार्याक्रम(विषयगत शाखा सहित)	वडा संख्या	१	१३	९१००	वडा १ देखी ११ सम्म
५.१.२ वडा तथा नगरपालिका केन्द्र भवन निर्माण कार्यक्रम	संख्या	७	१३	१४५०००	नगरपालिकार वडा नं.२, ९ भवन निर्माण १, ५, ६ मरम्मत
५.१.३ वैठक कक्ष र सभा हल व्यवस्थापन (सबै)	संख्या	०	१०	३००००	वडा नं. १, ३, ४, ५, ६, ७, ८, १०, ११ र १२
५.१.४ कर्मचारी क्षमता विकास कार्यक्रम (सेवाकालिन, सूचना प्रविधि, स्थानीय सरकार सञ्चालन र सुशासन सम्बन्धि)	संख्या	१	१०	५०००	नगरपालिकाकेन्द्र र सबै वडा
५.१.५ जनप्रतिनिधिहरू लाई क्षमता विकास कार्यक्रम (स्थानीय सरकार सञ्चालन, शुसासन, सूचना प्रविधि)	संख्या	२	१०	५०००	सबै जनप्रतिनिधिहरू
५.१.६ अवलोकन भ्रमण					
५.१.७ उत्कृष्ट कर्मचारी प्रोत्साहन					
५.१.८ सवारी साधन	संख्या	६	६६	२३९००	२ जिप र हरेक वडामा २ मो.सा.विषयगत शाखा समेत
५.१.९ नगरपालिकाकेन्द्र र वडा कार्यालयलाई आधुनिक सूचना प्रविधि (ल्यापटप, इन्टरनेट)	संख्या	०	१८	१४४०	नगरपालिकाकेन्द्रमा ६ वटा र सबै वडा कार्यालयमा
५.१.१० नगरपालिका तथा वडा कार्यालयमा व्यवस्थित शौचालय र खानेपानी व्यवस्थापन	संख्या	०	१३	१४०००	सबै वडा तथा नगरपालिका केन्द्र
५.१.११ सिसिटिभी क्यामेरा जडान	सख्या	०	१३		सबै वडा तथा नगरपालिका केन्द्र
५.१.१२ विद्युतीय हाजिरी जडान	संख्या	०	१३		सबै वडा तथा नगरपालिका केन्द्र
५.१.१३ वडामा कार्यालय विद्यूत व्यवस्थापन तथा सुदृढिकरण कार्यक्रम	वडा	०	१३	७००	सबै वडा नथा नगरपालिका केन्द्र
प्रतिफल ५.१ जम्मा				**२३४१४०**	
प्रतिफल ५.२ (नगरपालिकाको आम्दानी तथा खर्च व्यवस्थापन):					

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	इकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	स्थानगत विवरण
		आधार वर्ष ०७४/०७५	कूल लक्ष्य (२०७९/८०)		
५.१.१४ आन्तरिक आय संकलन तथा प्रक्षेपण	संख्या	०	२	१४००	
५.१.१५ समयमा पेश्की फछ्र्यौट र बेरुजु न्यूनिकरण	संख्या	०	५	५००	
५.१.१६ निजि क्षेत्र रविकास साझेदारसँग समन्वय तथा परामर्श कार्यक्रम	संख्या	०	५	५००	
५.१.१७ राजश्व शाखा सुदृढीकरण कार्यक्रम	संख्या	०	५	५००	
५.१.१८ करदाता शिक्षा तथा सचेतना कार्यक्रम वडा स्तरिय समेत	संख्या	०	५	१२००	सबै वडामा
५.१.१९ करदाता प्रोत्साहन कार्यक्रम					नगरपालिका
प्रतिफल ५.२ वितिय श्रोत जम्मा				४१००	
प्रतिफल ५.३ (योजना तर्जुमा तथा अनुगमन) :				०	
५.३.१ कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई वार्षिक योजना तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धि क्षमता विकास कार्यक्रम	पटक	१	६	९००	नगरपालिका तथा वडा कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि
५.३.२ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको लागी प्रभावकारी योजना कार्यान्वयन,अनुगमनन तथा मुल्यांकनकोलागि क्षमता विकास तालिम	पटक	०	१०	१५००	नगरपालिका तथा वडा कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि
५.३.३ नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यक्रम	संख्या	०	५	७५००	योजना स्थलहरूमा
५.३.४ विषय क्षेत्रगत रणनीतिक योजना तर्जुमा	वटा	०	५	४०००	नगरपालिका
५.३.५ बार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा	पटक	१	५	१८००	वडा तथा नगरपालिकाबाट सबै योजना तथा कार्यक्रमहरू
५.३.६ नतिजामूलक तथा आवद्यिक योजना अध्यावधिक	पटक	०	२	१६००	नगरपालिका
५.३.७ नगर बस्तुगत विवरण अध्यावधिक कार्यक्रम	पटक	०	३	९००	नगरपालिका
५.३.८ उपभोक्ता समिति क्षमता विकास कार्यक्रम	पटक	०	५	३०००	नगरपालिका
५.३.९ उत्कृष्ट उपभोक्ता समिति प्रोत्साहन					नगरपालिका
प्रतिफल ५.३जम्मा				२१२००	
प्रतिफल ५.४ (ऐन, नियम तथा कार्यविधि, जवाफदेहिता, पारदर्शिता):					
५.३.१० नागरिक वडा पत्र अध्यावद्यिक तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	पटक	०	५	७५०	नगरपालिकातथा सबै वडा
५.३.११ ऐन नियम तथा कार्यविधि निर्माण	संख्या	१२	३६	२४००	
५.३.१२ विधुतीय सेवा प्रवाहको लागी क्षमता विकास कार्यक्रम	पटक	०	५	१०००	नगरपालिकाकेन्द्र तथा वडा कार्यालय
५.३.१३सेवाग्राही संतुष्टी मापन कार्यविधि निर्माण तथा कार्यान्वयन	पटक	०	५	६००	नगरपालिकाकेन्द्र तथा वडा कार्यालय
५.३.१४ सुशासन तथा जवाफदेहिता सम्बन्धि कार्यविधि निर्माण तथा कार्यान्वयन (सार्वजनिक सुनुवाई, सूचना पेटिका, गुनासो सुन्ने)	पटक	०	५	३५००	नगरपालिकाकेन्द्र तथा वडा कार्यालय
५.३.१५ सेवाग्राही प्रतिक्षालय व्यवस्थापन	संख्या	०	१३	१३००	नगरपालिकाकेन्द्र तथा वडा कार्यालय
प्रतिफल ५.४ जम्मा				९५५०	
सुशासन तथा संस्थागत विकास जम्मा				२६८९०	
जम्मा					

४.३ विषय क्षेत्र अनुसार प्रस्तावित बजेट

आवधिक योजना अनुसार विषय क्षेत्रगत ५ बर्षको बजेट प्रक्ष्येपण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ । जसमा ५ वर्षको कुल वजेट रु .. अर्व ... करोड ... लाख ... हजार अनुमान गरिएको छ । गत आ.व. २०७४।७५ को यथार्थ आय रु. .... करोड ... लाख .... हजार रहेको मा चालू आ.व. २०७५।७६ को अनुमानित आय रु. ... करोड ... लाख ... हजार मात्र गरिएको छ । यसरी चालू आ.व.को अनुमानित आय र सो को कम्तिमा पनि वार्षिक ... प्रतिशतका दरले आयवृद्धि हुनसक्ने आधारमा ५ वर्षको कुल अनुमानित आय गणना गर्दा नगरपालिकाको कुल आय करीव रु. ..अर्व ... करोड ... लाख ... हजार हुने देखिन्छ । यसर्थ आवधिक योजनाको प्राथमिकताका आधारमा प्रस्तावित क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयनका लागि प्रभावकारी समन्वय एवं व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका ११ : विषयक्षेत्र अनुसार कुल प्रस्तावित बजेट

विषय क्षेत्र	कुल अनुमानित लागत (रु. हजार)
१. आर्थिक विकास	
प्रतिफल १.१ (कृषि विकास) जम्मा	
प्रतिफल १.२ (सिंचाई) जम्मा	
प्रतिफल १.३ (पशु विकास) जम्मा	
प्रतिफल १.४ (उद्यम तथा व्यवसाय) जम्मा	
प्रतिफल १.५(पर्यटन विकास) जम्मा	
प्रतिफल १.६ (बैंक तथा वित्तिय संस्था) जम्मा	
२. सामाजिक विकास	
प्रतिफल २.१ (शिक्षा) जम्मा	
प्रतिफल २.२ (स्वास्थ्य)	
प्रतिफल २.३ (खानेपानी तथा सरसफाई) जम्मा	
प्रतिफल २.४ (महिला, बालबालिका र लक्षित वर्ग) जम्मा	
प्रतिफल २.५ (युवा) जम्मा	
प्रतिफल २.६ (कला संस्कृति) जम्मा	
३. पूर्वाधार विकास	
प्रतिफल ३.१ (सडक तथा यातायात) जम्मा	
प्रतिफल ३.२ (आवास तथा वस्ती) जम्मा	
प्रतिफल ३.३ (विद्युत तथा उर्जा)	
प्रतिफल ३.४ (सूचना तथा संचार) जम्मा	
४.वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	
प्रतिफल ४.१: (वन तथा जैविक विविधता) जम्मा	
प्रतिफल ४.२: (जलाधार तथा भुमि संरक्षण) जम्मा	
प्रतिफल ४.३: (सुन्दरता तथा स्वच्छता) जम्मा	
प्रतिफल ४.४ (विपद व्यवस्थापन) जम्मा	
५. सुशासन तथा क्षमता विकास	
प्रतिफल ५.१ (ऐन, नियम तथा कार्यविधि) जम्मा	
प्रतिफल ५.२ (संस्थागत तथा मानव संसाधन क्षमता)	
प्रतिफल ५.३ (नगरपालिकाको आम्दानी तथा खर्च व्यवस्थापन) जम्मा	
प्रतिफल ५.४ (योजना तर्जुमा तथा अनुगमन)	
कुल बजेट	

४.४ अनुगमन तथा मूल्यांकन

यस आवधिक एकीकृत नगर विकास योजनाको प्रभाव, असर, प्रतिफलको नतीजा आदि मापन गरिनेछ । यसै गरी प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको प्रक्रियाको अनुगमन गरिनेछ । नतीजामापन आवश्यकता अनुसार वाह्य परामर्शबाट हुनेछ । कार्यक्रम तथा आयोजना कार्यान्वयन प्रकृया अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी नगर कार्यपालिका र

सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समितिको रहने छ। आवधिक नगर विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी विस्तृत प्रकृया तथा जिम्मेवारी देहायअनुसार हुनेछ ।

नगर विकास योजनाको नतीजामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन ढाचा ***अनुसुचि ३***मा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।

नगर विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको जिम्मेवारी देहायअनुसार रहेकोछ ।

- गाउँ कार्यपालिका तथा विषयगत समिति
- नगर स्तरीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति
- वडा स्तरीय अनुगमन समिति
- जिल्ला समन्वय समिति
- विषयगत शाखा, उपशाखा, परियोजना, संघ, संस्था
- नागरिक समाज, संस्था तथा तेश्रो पक्ष

आवधिक तथा वार्षिक नगर विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका साधन तथा विधि देहायअनुसार रहनेछ ।

- स्थलगत अनुगमन
- कार्ययोजना (लक्ष्य) र प्रगति बीच तुलना तथा मापन
- नागरिक अनुगमन
- नतीजामा आधारित ढाँचा अनुसार बार्षिक समीक्षा
- नतीजामूलक ढाँचा अनुसार सहभागितामूलक मध्याावधि समीक्षा
- चौमासिक समीक्षा
- नतीजामूलक ढाँचा अनुसार सहभागितामूलक अन्तिम समीक्षा (तेश्रो पक्षबाट मूल्यांङ्कन)

आवधिक तथा बार्षिक नगर विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रक्रिया देहायअनुसार हुनु पर्नेछ ।

तालिका ३.४: आवधिक विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रिया

के गर्ने?	कसले गर्ने?	कहिले गर्ने?	कसरी गर्ने?
कार्यक्रम वा प्रक्रिया अनुगमन	नगर स्तरिय अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति , वडा स्तरिय अनुगमन समिति, समुदाय तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरू	पटके, मासिक, चौमासिक र बार्षिक	• स्थलगत अनुगमन • चौमासिक कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्रगति विवरणको तुलना
प्रतिफल मुल्यांकन	नगर कार्यपालिका, अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति	चौमासिक, अर्धवार्षिक, बार्षिक र मध्यावधी	• स्थलगत अनुगमन • बार्षिक कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्रगति विवरणको तुलना • नतीजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतीजा मापन
असर तह मुल्यांकन	नगर कार्यपालिका , अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति र तेश्रो पक्ष	बार्षिक, मध्यावधी र अन्तिम बर्ष	• सहभागितामूलक छलफल • नतीजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतीजा मापन • नमूना सर्वेक्षण • वस्तुगत विवरण अधययन
प्रभाव तह मुल्यांकन	नगर कार्यपालिका, अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति, र तेश्रो पक्ष	मध्यावधी र अन्तिम बर्ष	• नतीजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतीजा मापन • सहभागितामूलक छलफल • अध्ययन तथा सर्वेक्षण • वस्तुगत विविरण अध्ययन • प्रगति प्रतिवेदन अध्ययन

अनुसुचिहरु

अनुसूची १: कञ्चनरुप नगरपालिकाका प्रमुख वस्तीहरु, जोखिम वस्ती तथा प्रमुख बजार केन्द्रहरु

वडा नम्बर	प्रमुख बस्तीहरू	जोखिम रहेका बस्तीहरू	बजारहरू
१	वैरवा, मलकोर, पोटरी, वलाहा, सानुटोल, खडटोल	वैरवा, मलकोर, खडटोल	
२	वदगम्मा, बरमझिया, महादेवपट्टी	बरमझिया	बरमझिया पूर्व महादेवपट्टी
३	बरमझिया, सुब्बाटोल, तत्माटोल, बनरैत टोल, गोरपार	सुब्बाटोल, तत्माटोल,	बरमझिया पश्चिम
४	जगतपुर, कविलासा, बकाल, धनकट्टा, गम्हरिया, सोडियाही	जगतपुर, गम्हरिया	
५	पथरी, पिप्रा, पडेमारा, रामपुर, खिखरीपट्टी, पोखरिया	पथरी, पिप्रा, खिखरीपट्टी	
६	घोघनपुर, जमुवा, क्याटर मलेठ	घोघनपुर	क्वाटर मलेठ
७	वलुवा, सितापुर, आदर्शटोल	सितापुर, आदर्शटोल	बलुवा
८	गुवासटोल, लतवेदही, कंचनपुर, बेरियर चोक		कंचनपुर, वेरियर चोक
९	रघुनाथपुर, सिद्धीपुर, मिलटोल, यादवटोल, वतराही, कष्टमहाल	रघुनाथपुर, सिद्धीपुर,	
१०	वदगम्मा, भोडाहा, गुवासटोल	भोडाहा	
११	सिमरा, गिदहा, गोरपार, ठेलिया, लक्षनपट्टी, भुवनपट्टी, वक्साहा, व्यङ्गरी	गिदहा, गोरपार, ठेलिया	बक्साहा, सिमरा, व्यङ्गरी
१२	रुपनगर, धरमपुर, चरखिया, वस्तीपुर, सिलाडी, सावनपुर, सितापुर, कलोनीटोल, तिनघरे,	चरखिया, रुपनगर, धरमपुर	रुपनगर, धर्मेश्वर चोक
जम्मा	**६०**	**२३**	**१२**

अनुसुचि २: